

Merhabalar,

Temmuz /Ağustos özel sayısının ardından yoğun bir tempo içerisinde yaşanan UIA 2005 İstanbul Organizasyonu ile ilgili üyelerimizin UIA değerlendirmelerinin bir kısmına bu sayıda yer vermekteyiz. Ancak Şube'nin yapacağı kapsamlı bir değerlendirme ve üyelerimizden gelen görüşler, Bülten'in Ekim sayısında UIA eki olarak elinize ulaşacak.

Hazırlıklarla geçen Ağustos ayından sonra yoğun bir çalışma dönemine giriyoruz. Eylül ayı içerisinde, 8 Eylülde Almanya'da gerçekleştirilecek Bina Kimlikleri sergisi ve İngilizce/Almanca/Türkçe kitap hazırlıklarımız tamamlandı. Temsilciliklerle gerçekleştirilecek 2.Bölge Toplantısı ve Kamu ve Özel Sektör İşyeri Temsilcilikleri Buluşması yine Eylül ayı içerisinde Bartın'da gerçekleşecek.

Çocuk ve Mimarlık 2005-2006 öğretim yılı çalışmaları için katılımı artırma çalışmaları ve hazırlıkları devam ediyor. Mimarlık Haftasında vereceğimiz startla öncelikle 100 Okulda başlayacak çalışmada okul sayısı sizlerinde desteğinizle giderek artacak. Çocuk ve Mimarlık çalışmasına katılımın artırılması için yeni bir yöntem deneniyor. Çalışmaya katılan herkese kendi mahallerinde oturan 5 kişinin iletişim adresleri verilerek hem yüz yüze iletişim olanakları kullanılıyor hem de ileride semt ilişkilerine dönüşecek bir organizasyonun alt yapısı hazırlanıyor. Bu yöntemle çalışmaya yeni katılan kişilere de bir 5 kişilik grup verilerek büyüyen bir iletişim zinciri oluşturuluyor.

Kamuda yürütülen işyeri temsilciliklerinin, özel sektörde de yaygınlaştırılması için bir veri tabanı oluşturuluyor. Bu kapsamda Eylül ayında büyük firmalarda başlatılacak işyeri temsilcilikleri oluşturma organizasyonları devam etmektedir.

3 Ekim'de başlayacak olan Mimarlık Haftası genel konsepti, Mimarlık Haftası Çalışma Grubu tarafından oluşturulmuş durumda, bu sayıda genel kapsamını sunduğumuz, Mimarlık Haftası programı geliştirilmeye açık. Uzun süredir Finlandiya'dan getirmeye çalıştığımız Venedik Bienali'nde sergilenen "From Wood to Architecture" sergisi Ekim ayında Mimarlık Haftasında, Ankaralılarla ve meslektaşlarımızla buluşacak.

25 Aralık'da Ankara Şube, kuruluşunun 50.Yılı'nı dolduruyor. Şube bünyesinde oluşturulan 50.Yıl Çalışma Grubu genel hazırlıklarını tamamlamak üzere, 50.yıl etkinliklerine kadar Oda'nın 5.katı 50.Yıl çalışma atölyesi olarak kullanılacak ve katkı koymak isteyen üyelerimizin önerilerine açık olacaktır.

Oda'nın 50.yılına yakışır bir Mimarlar Odası Ankara Şubesi oluşturmak içinde bültenin ilerleyen sayfalarında ayrıntılarını bulabileceğiniz, Elektronik-Oda Projesi'de 19 Ağustos itibarıyla başlatıldı. 60 gün içerisinde tamamlanacak proje teknolojinin olanaklarıyla Oda'nın altyapısının güçlendirilmesi ile hizmetlerin bürokrasisini ortadan kaldıracaktır. Bu konuda proje tanıtım seminerlerine katılımınız ve katkılarınız bizim için önemlidir.

Uzun süredir kullanamadığımız Mimarlar Odası'nın Arka Bahçesi'de 1 Eylül Dünya Barış günü etkinlikleriyle başlayacak ve haftalık temalı söyleşilerle, film gösterimleriyle devam edecek bir buluşma mekanına dönüşecektir.

Kentsel süreçlere ilişkin yürütülen çalışmalarımızın hukuksal boyutunun sürdürülebilirliği ve ortak hareket edilmesi için Ankara Barosu ile ortak çalışma yapmak üzere görüşmeler başlatıldı. Olumlu cevapların alındığı bu çalışma giderek ciddi bir kent izleme sürecine dönüşecek potansiyeli de beraberinde taşımaktadır.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi etkinlik ve çalışmalarının büyük bir kısmı ise süresiz yayın olarak sizlere ulaştırılmak üzere hazırlıkları başlatılmıştır. Baskıya hazırlanmış süresiz yayınlarımız ise Ekim ayından itibaren Şubemizden elde edilebilir.

5 aylık Şube Projeksiyonu kapsamında programlanarak oluşturulan bu sürecin katkınıza ve katılımınıza ihtiyacı vardır. Ortamın zenginleşmesi ve paylaşılması olanaksız değildir. Kolektif bir çalışma ortamı yaratmak hedefi olan Yönetim Kurulumuz, her türlü kolaylık ve olanağı hizmetinize sunmayı önemsemektedir.

Yapıcı ve paylaşımcı ortamlarda birlikte olmak üzere,
Hoşça kalın...

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
38.Dönem Yönetim Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
H. Ali Ulusoy

YAYIN KOORDİNASYON KURULU
Kadri Atabaş, Metin Aygün, Bülent Batuman,
Nuray Bayraktar, Nurchihan D. Kadioğlu,
Ayşe Ergül, Tezcan Karakuş Candan,
Gülnur Özdağlar Güvenç,
İsben Önen, Aslı Özbay, Emel Özcanlı Akın,
Ebabezir Özmert, Mehmet Saner,
Yeşim Uysal, Zeynep Ömür Yılmaz, M. Onur Yılmaz

BÜLTEN
Aylık Bölgesel Süreli Yayın

Yayına Hazırlayan
Esin Soydemir

Grafik Tasarım
Harman Şaner Çakmak

Adres: Konur Sokak No: 4/3 Kızılay Ankara
Telefon: 0 312 417 86 65
Faks: 0 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
Http://www.mimarlarodasiankara.org

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
ayda bir yayımlanmaktadır.
Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu yazara aittir.
Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.

Baskı
Matsa Basımevi

İÇİNDEKİLER

4 ► SON GÜNLERDE ANKARA

AKM ALANI ve KÜLTÜR PROJELERİ
GENÇLİK PARKI
ULUS TARİHİ KENT MERKEZİ
PAPAZIN BAĞI

6 ► 50. YILDA 21. YÜZYILIN ODASI OLMAK

TEZCAN KARAKUŞ CANDAN

10 ► BİLİNMEYEN ANKARA...

GAZİ ÜNİVERSİTESİ TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ
NURAY BAYRAKTAR

Bina girişinde bulunan maket üzerindeki notta binanın "Maarif Vekilliği Mesleki ve Teknik Eğitim Müsteşarlığı" tarafından 1941 yılında yapımına başlanan "Bölge Sanat Okulu" olduğu bilgisi yer almaktadır.

12 ► DOSYA: MİMARİ EĞİTİMCİ YAPAN NEDİR?

EDİTÖR: AKTAN ACAR

MİMARİ EĞİTİMCİ YAPAN NEDİR?

BELKİS ULUOĞLU
YONCA HÜROL
GÖKÇEÇİÇEK SAVAŞIR

MİMARİ EĞİTİMCİ YAPAMAYAN NEDİR?

ZEYNEP TUNA ULTAV

BIÇAK / BIÇAK SIRTİ

BURAK ALTINIŞIK

ÇIRAK

TONGUÇ AKIŞ

28 ► NEZİH ELDEM'İN ARDINDAN ÇÖLDE AÇAN ÇİÇEK

KEMAL NALBANT

30 ► SİYASETİN YAPILAŞMASI YA DA KENT MİMARİSİ

ALEV ALATLI

35 ► ULUSLARARASI MİMARLAR BİRLİĞİ 2005 İSTANBUL KONGRESİ

H. ALİ ULUSOY

36 ► UIA İZLENİMLERİ

MİMARLAR DERNEĞİ 1927
LEMAN ARDOĞAN
HAYATİ BİNLER

ÇOCUK VE MİMARLIK UIA'DA HANGİ DÜŞLER ARANIR?

RABİA ÇİĞDEM ÇAVDAR

HEYKEL SERGİSİ "DÜNYA KONUŞUYOR"

DİLEK MUMCUOĞLU BÖLÜKBAŞI

MANUEL CUADRA ► 40

NEDEN NORDRHEIN-WESTFALEN MİMARLAR ODASI TÜRKİYE MİMARLAR ODASI İLE İLİŞKİLERİNİ YOĞUNLAŞTIRIYOR?

CHRISTIAN SCHRAMM

17 AĞUSTOS DEPREMİNİN 7. YILINA YİNE BİR "İMAR AFFI"YLA GİRİLİYOR

"YAPI KANUNU TASARISI ATÖLYE ÇALIŞMASI" H. ALİ ULUSOY

YAPI KANUNU TASARISI TASLAĞI ÖNERİSİ GENEL GEREKÇE

AYKUT ÜLKÜTEKİN

EDEBİ MEKANLAR GİDİLEMEDEN YAPILAMAYAN BİR KEMAL SUNAL KAHKAHASI

AHMET ANTMEN

BASINDA GEÇEN AY ► 56

HABER DUYURU ► 60

GELİR GİDER TABLOSU ► 64

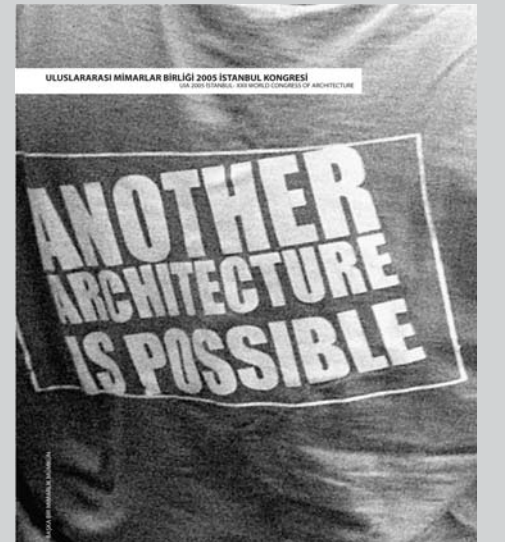
4 son günlerde ankara ►

12 dosya mimarı eğitimci yapan nedir? ►

35 uia2005istanbul ►

AKM ALANI ve KÜLTÜR PROJELERİ

BAŞKENT ANKARA VE KÜLTÜR YAPILARI

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda Atatürk'ün önem verdiği devrimlerin başında sanat ve müzik devrimi yer alıyordu. Bu kapsamda 1923 yılında Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, 1924'de Musik-i Muallim mektebi kurulmuştur. Konservatuar'ın kurulması için Avrupa'dan önemli sanat adamları Türkiye'ye davet edilmiştir. Jansen planında Atatürk'ün emri ile Opera Tiyatro binası için yer ayrılmış ve 1937 yılında ünlü Alman mimar Bruno Taut'a 1500 seyirci kapasiteli bir Opera-Tiyatro binası projesi yaptırılmıştır. Atatürk'ün ölümünden sonra bu proje gerçekleştirilmemiş, ancak hızla gelişen Türk Opera ve Tiyatrosu'nun acil salon ihtiyacını karşılamak için 1947-48 yıllarında mevcut Sergi Evi yapısı Paul Bonatz'a tadil ettirilerek, tüm yetersizliğine rağmen bugün de kullanılan Büyük Tiyatro yapısı yaptırılmıştır. Bu yapıdan sonra Başkent Ankara'da önemli kültür ve sanat yapıları inşa edilmemiştir.

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ KURULMASI HAKKINDAKİ KANUN

1980 yılında çıkarılan 2302 sayılı kanun ile Sıhhiye'deki Adliye Sarayı'ndan başlayan ve Hipodrom Alanını da içine alan yaklaşık 2 km. Uzunluğundaki bölge, içinde yalnız kültür yapılarının yer alacağı **"ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ALANI"** ilan edildi. İlk uygulama Hipodrom alanında yapıldı, mevcut Müze, Sergi yapısı inşaa edildi, ulusal yarışmalar açılarak 4. Bölgede C.S.O Konser Salonu, 1. Bölgede ise Ankara Kültür ve Kongre Merkezi (Opera-Bale, Tiyatro, Kongre Merkezi) projeleri elde edildi. Böylece Atatürk'ün Cumhuriyetin kuruluşundan beri Ankara'da gerçekleşmesini istediği kültür yapılarının gerçekleşme aşaması başladı. Ancak, 25 yıl önce çıkan kanunda finansman sorununun çözülmemiş olması ve gerekli ödeneklerin tahsis edilmemesi, AKM alanındaki kültür yapılarının, imar uygulama projeleri ve inşaat projeleri hazır olmasına rağmen, gerçekleştirilmesini önledi.

AKM ALANI "DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM PROJESİ"

AKM Alanında öngörülen kültür yapılarının 25 yılda gerçekleştirilememesi ve özellikle 1.Bölge Hipodrom Alanı'nın bakımsız görünüşü bu alanda yasal olmayan alternatif projelerin düşünülmesine zemin hazırladı. Özellikle Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Melih Gökçek, Milli Komite üyesi olmamasına rağmen toplantılara katılarak, AKM Alanı'nın, özelliklede Hipodrom Alanı'nın Büyükşehir Belediyesi kullanımına verilmesi şartıyla, bu alanları planlayıp yeşillendireceğini beyan etmekteydi.

AKM Alanındaki tüm planlama ve uygulamalar konusunda karar veren ve uygulama çalışmalarının genel gözetimini yapan, Cumhurbaşkanlığı nezdindeki Milli Komite'nin 09.12.2004 günü yapılan 7. Toplantısında, Kültür ve Turizm Bakanı ile Büyükşehir Belediye Başkanı, AKM Alanı'nın 5 bölgesini de kapsayan alternatif bir proje hazırlamak için sayın Cumhurbaşkanlığı'ndan izin istediler ve izinin verilmesi sonucunda da sunulan "Değişim ve Dönüşüm" projesi hazırlandı.

Yasal olarak, AKM Alanının 2001 yılında hazırlanmış ve tasdik edilmiş **1/5000 ölçeğinde Nazım Planı mevcuttur** ve bu plan halen geçerlidir. Bu plan iptal edilmeden yeni bir proje yapılması yasal değildir. Ayrıca 2302 sayılı kanuna göre, AKM Alanında yalnız Bayındırlık ve İskan Bakanlığı projelendirme ve uygulama yapabilir. Bu nedenle de söz konu proje yasal değildir.

Program, Milli Komite tarafından saptanmamıştır. Projeyi hazırlatan iki kuruluşun program esaslarını saptadıkları varsayılabilir. Ancak Milli Komite kararı olmadan mevcut "Atatürk Kültür Merkezi" olarak anılan 30.000 m² inşaat alanına sahip Müze ve toplantı Salonu binasının yıktırılmasına karar verilmesi, ulusal mimari proje yarışması ile elde edilmiş, projeleri hazırlanmış Ankara Atatürk Kültür ve Kongre Merkezi yapısının planlamada yer almaması, söz konu projelendirmenin amacını aşması anlamına gelmektedir.

SONUÇ:

Sunulan planlama program olarak, Ankara'nın taşralaşmaktan kurtulması için çok önemli olan tesisleri yok etmektedir. Atatürk ve Cumhuriyet Müzesini içeren mevcut yapının yıkılması bir "skandal" niteliğinde olduğu gibi, yapıma hazır Ankara Kongre ve Kültür Merkezinin yok edilmesi de Atatürk Devrimlerine aykırıdır ve Başkent Ankara'nın son "kültürel" şansının yok edilmesi anlamına gelecektir. Ayrıca tarihi "Tören Pisti"nin amacı ve ciddiyeti ile bağdaşmayan planlama da kabul edilemez niteliktedir.

AKM Alanı'nın 1/5000 ölçekli, tasdikli Nazım İmar Planı, 1/1000 ölçekli alanın uygulama imar planları hazırdır. Bu planların ve uygulama projeleri hazır olan Ankara Kongre ve Kültür Merkezi'nin inşaatı Ankara için **"İSTEK DEĞİL MECBURİYETTİR"**.

GENÇLİK PARKI

Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik Parkı'nı yenilemeye hazırlanıyor. Ankara'nın ve Cumhuriyet'in simgesi olan Gençlik Parkı'nda önemli bir dönemin kapanacağına işaret eden bu dönüşüm, Atatürk Kültür Merkezi projesi kapsamında yer alıyor. Büyükşehir Belediyesince, Harikalar Diyarı ve Göksu benzeri bir proje çalışmasının yapılacağı Gençlik Parkı'nın ana çizgilerinin korunarak modern bir görünüme kavuşmasının amaçlandığı belirtiliyor. 19 Mayıs 1943'te açılan "Ankara'nın ilk kent içi parkı" olma özelliğine sahip parkı olan Gençlik Parkı, kısa sürede yeni rejimin ve onun getirdiği yaşam tarzının simgelerinden biri halini almıştı.

ULUS TARİHİ KENT MERKEZİ

Ulus Tarihi Kent Merkezinde bir süredir yaşanan gelişmeler şu şekilde özetlenebilir: Büyükşehir Belediye Meclisinin 14 Ocak 2005 gün aldığı bir kararla 1989 yılında onaylanan Raci Bademli İmar planının iptaline yönelik kararı neticesinde Mimarlar Odası Ankara Şubasının başlattığı çalışmalar Ankaram Platformu-Ulus Girişimi bünyesine taşınarak ve büyüyerek devam etmiştir. Bu kapsamda toplantı, eylem, gezi ve panel gibi birçok etkinlik organize edilerek Ulus her zaman gündemde tutulmaya çalışılmıştır. Büyükşehir Belediyesi Meclis kararları neticesinde yıkılma olasılığı bulunan binaların tescili için Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kuruluna başvurulmuştur. Yine Büyükşehir Belediyesinin aldığı kararlarla ilgili olarak Ulus Tarihi Kent Merkezi Planının iptal edilmesine yönelik dava açılmıştır.

Büyükşehir Belediye Başkanının basın ve medya yoluyla verdiği demeçlerde Ulus Bölgesinde bulunan bazı binaların yıkımı ile büyük bir proje uygulanacağı haberleri Büyükşehir Belediyesinin sahibi bulunduğu binalardan esnafın çıkartılmaya çalışılması ile doğrulanmıştır. Bu kapsamda Ulus Bölgesinde bulunan yaklaşık 300 esnafa 15 gün içinde dükkanlarını boşaltmaları gerektiği tebliğ edilmiştir. Ulus Girişimi sadece Ulus Bölgesinde bulunan ve tarihi olduğu kadar simgesel anlamları bulunan Binaların korunmasını değil mağdur olacak yüzlerce esnafın da korunması

Ulus Girişimini desteklemek ve yapılan çalışmalara katkı koymak isteyen üyelerimiz **417 86 65** numaralı telefon veya **info@mimarlarodasiankara.org** mail adresi ile Şubemizle temasa geçebilirler.

“PAPAZIN BAĞI” İLE İLGİLİ ÇANKAYA BELEDİYE BAŞKANLIĞI'NA AÇMIŞ OLDUĞUMUZ DAVA SONUÇLANDI...

1. Derece Doğal Sit Alanı olan “Papazın Bağı”nın karşı parselinde, Çankaya Belediyesi Belediye Meclisi'nin 29.08.2003 tarihli kararıyla kabul edilen 1/1000 ölçekli imar planı değişikliği ile spor ve rekreasyon alanı olarak düzenlenmiş, yapı yaklaşma mesafeleri azaltılmış ve parsel zemini altında Çankaya otel, kongre ve alışveriş merkezi binasına hizmet verecek 6 katlı otopark yapılması öngörülmüştür.

Bilimsel ve teknik gerekçeye dayanmayan ve kamu yararı taşımayan bu plan değişikliği ile ilgili Çankaya Belediye Meclisi kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, 20 Temmuz 2004 tarihinde dava açmış, aynı davaya daha sonra Mimarlar Odası Ankara Şubesi de müdahil olmuştur.

Yaklaşık 1 yıl önce açılan dava sonuçlanmış ve Ankara 6. İdare Mahkemesi “... dava konusu 1/1000 ölçekli plan değişikliğinin yapı yaklaşma mesafeleri, emsal artışı ve trafik yönünden şehircilik ilkeleri ve planlama tekniklerine, üst ölçekli planlar ve imar mevzuatı ile kamu yararına aykırı olduğu sonucuna varılmakla, tesis edilen dava konusu Çankaya Belediye Meclis kararında hukuka ayarlık görülmediği” gerekçesiyle; “... 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 27. maddesi uyarınca, açıkça hukuka aykırı olan ve uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararlar doğuracağı açık olan dava konusu 1/1000 ölçekli imar planı değişikliği yapılmasına ilişkin 29.08.2003 tarih ve 319 sayılı Çankaya Belediye Meclisi kararının yürütülmesinin durdurulmasına, 01.04.2005 tarihinde oybirliği ile...” karar vermiştir.

Kent planlama ve çevresel etkiler çerçevesinde değerlendirildiğinde, kamusal bir yarar taşımadığı gerekçesiyle, iptalini talep ettiğimiz plan değişikliği ile ilgili yargının verdiği karar, bilimin ve hukukun üstünlüğünü bir kez daha göstermiştir. Vadideki doğal yaşama zarar verecek hatta yok edecek, kentsel yaşamı olumsuz yönde etkileyecek söz konusu plan değişikliği ile ilgili yürütmenin durdurulması istemiyle açmış olduğumuz dava bilimsel temellere dayanarak, kamu yararına sonuçlanmıştır.

Mimarlar Odası ve TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubeleri olarak, doğal ve tarihi değerlerimizi, kültürel mirasımızı yok etmeye yönelik her türlü yaklaşımla mücadele etmeye devam edeceğimizi, pek çoğumuzun anılarına ev sahipliği yapan, 1. derece doğal sit alanı olan Papazın Bağı ile ilgili açtığımız davayı Ankaralıların kazandığını kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ

KAMU VE ÖZEL SEKTÖR İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ İNKUMU BULUŞMASI ve TEMSİLCİLİKLER 2. BÖLGE TOPLANTISI

16-17-18 EYLÜL 2005 İNKUMU-BARTIN

15 Eylül 2005 *Perşembe*

Saat 24.00: Ankara'dan Bartın İnkumu'na hareket

16 Eylül 2005 *Cuma*

- 07.00 Bartın İnkumu'na Varış
- Otele Yerleşme / Dinlenme
- 09.00 Kahvaltı
- 10.30 **Kayıt / Açılış / Bilgilenme**
Y. Yeşim Uysal *Ankara Şube Sekreteri*
H. Ali Ulusoy *Ankara Şube Başkanı*
- 11.00 **1.Sunum** Küreselleşme ve
Türkiye'ye Yansımaları
Dr. Sonay Bayramoğlu
- 12.00 Çay Arası
- 12.15 Soru-Cevap
- 13.00 Öğle Yemeği
- 14.00 **2.Sunum** Avrupa Birliği Süreçleri
Mehmet Bozkurt
- 15.00 Çay Arası
- 15.15 Soru-Cevap
- 16.00 Bartın Koruma Süreçlerine İlişkin Pratikte
Karşılaşılan Süreçler **Soru / Cevap**
Doç.Dr. Emre Madran
- 17.30 Serbest Zaman
- 20.00 Akşam Yemeği

SON BAŞVURU TARİHİ 08 EYLÜL 2005

KATILIM KOŞULLARI VE DETAYLI BİLGİ İÇİN
Telefon: (0312) 417 86 65 - www.mimarlarodasi.ankara.org

17 Eylül 2005 *Cumartesi*

- 09.00 Kahvaltı
- 10.00 **3.Sunum** Yasal Düzenlemelerin Meslek Alanına
Yansıması Çalışma Yasaları
Şirin Gülce Eren
- 11.00 Çay Arası
- 11.15 Soru- Cevap
- 12.30 Öğle Yemeği
- 13.30 Forum Mimarlar Odası Ankara Şubesi Örgütlenmesinde
İşyeri Temsilciliklerin Önemi - 39. Dönem Perspektifleri
Oturma Başkanı Nimet Özgönül *Ankara Şube 2.Başkanı*
- 15.00 Çay arası
- 15.15 Mimarlar Odası Ankara Şube'ye Bağlı Temsilcilikler
ve Oda Temsilcilikleri Forumu Bilgilendirmeler,
39.Dönem perspektifleri
Oturma Başkanı H. Ali Ulusoy- *Ankara Şube Başkanı*
- 17.00 Serbest Zaman
- 20.00 Akşam Yemeği

18 Eylül 2005 *Pazar*

- 07.30 Kahvaltı
- 08.30 İnkumu'ndan Bartına Hareket
- 09.30 Bartın Kent Merkezi Gezisi
- 12.00 Amasra Yolunda Kuşkaya Anıtı
- 13.00 Öğle Yemeği Amasra
- 14.00 Amasra Kent Merkezi Gezisi
- 15.30 Serbest zaman
- 17.30 Ankara'ya hareket
- 21.30 Ankara'ya varış

Mimarlar Odası Ankara Şubesinde Devrim 50. yılda, 21. Yüzyılın Odası Olmak

Tezcan Karakuş Candan
tcandan@mimarlarodasi.org.tr

Mimarlar Odası Ankara Şubesi 38.Dönem Yönetim Kurulu Çalışma programında yer alan
“ÖRGÜTÜN İŞLEVSELLEŞTİRİLMESİ” kapsamında,

- Oda'nın teknolojik alt yapısının güçlendirilmesi,
- Odanın üyelere sağladığı hizmetlerin hızlı yürütülmesi,
- Bürokrasinin azaltılması,
- Bağlı bulunan temsilciliklerle hızlı iletişim kurulması ve çalışmaların ortaklaştırılması

gerçevesinde Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 21.yüzyılda olmazsa olmaz gerçeklerinden biri olarak yer almıştı. Bu gerçekten hareketle 38.Dönem Yönetim Kurulu üyeleri 25 Aralık 2005 de Şubenin kuruluşunun 50.yılında, 21.yüzyılın odası olmanın önemi üzerine aylardır sürdürdüğü yoğun tartışmaları ve görüşmeleri ile yeniden ele alınan **ELEKTRONİK ODA PROJESİ** yüklenici firma ile 19 Ağustos 2005 tarihinde yapılan sözleşme ile başlatıldı.

Genel Merkezdeki Bilişim Komitesi ile yapılan görüşmeler sonucunda, Mimarlar Odası Ankara Şubesinde yürütülen E-Oda projesi, bir pilot uygulama haline getirilecek ve diğer Şubelerde de yaygınlaştırılacaktır. Yönetim Kurulu tarafından projenin Genel Merkezde yürütülen çalışmalarının koordinasyonun sağlanması ve E-Oda projesinin her aşamasının denetlendiği bir **Ankara Bilişim ve Koordinasyon Komisyonu** oluşturulmuştur. Aydın Ufuk Yücel, Raşit Gökçeli, Mehmet Ali Özgün, Y. Yeşim Uysal ve Tezcan Karakuş Candan'dan oluşan Komisyon sürecin takibini gerçekleştirecektir.

60 GÜN İÇERİSİNDE BAŞKA BİR MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ MÜMKÜN

8 projeden oluşan E-Oda projesi 60 iş günü içerisinde tamamlanarak üyelerimizin hizmetine girecektir.

Başka Bir Mimarlık Mümkün, ideallerimizin gerçekleşmesinin önemli adımlarından birisi olacak e-oda projesi 60 iş günü içerisinde Başka Bir Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin mümkün olduğu gerçekliğini ortamla paylaşacaktır.

PROJE 1: ANKARA ŞUBESİ KABLOSUZ YEREL AĞI

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin faaliyet gösterdiği hizmet katları, bilgisayar kurs odası ve 5.katta açılacak olan internet cafe arasında kesintisiz iletişim kuran, 802.11g standardında tasarlanacak kablosuz yerel ağın kurulması, gerekli donanımların kurulması imalatı ve teknik kontrollerin yapılmasıdır.

PROJE 2: TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ CİHAZLARI'NIN GÜÇLENDİRİLMESİ ve ROTASYONU

TMMOB Mimarlar Odası'nın değişik amaçlarla kullandığı ve yenilemeler sonucunda hizmet dışı kalan donanım ve yan donanımın üst düzeye yükseltilmesi işlerinin tasarımı, gerekli donanımlarının temini, imalatı ve teknik kontrollerinin yapılarak **Ankara Şubesi**'ne bağlı temsilciliklere teslimi, kurulumu ve yerel veya merkezi mekânlarda eğitimi işlemlerinden oluşmaktadır.

PROJE 3: TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ İNTERNETCAFE

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin bilgisayar kursunda kullanılan bilgisayarların yenilenmesi ile birlikte, eğitim dershanesinden çıkarılan cihazların üst düzeye yükseltilmesi işlerinin tasarımı, gerekli donanımlarının temini, imalatı ve teknik kontrollerinin yapılarak TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 5.katında üyelerin ve mimarlık öğrencilerinin kullanımına açılacak olan **ANKARA ŞUBESİ İNTERNETCAFE**'nin kurulumu işlemlerinden oluşmaktadır.

PROJE 4: TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ ve ÖRGÜTLENMESİ AĞI

Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve bağlı temsilciliklerinin, klasik iletişim araçlarını kullanmadan hızlı şekilde birbirleriyle iletişim kurması için gerekli olan yazılımların tasarımı, uygulaması ve belirlenen cihazlara yüklenilmesi ile kullanıcılarının eğitimi, Şubeye bağlı temsilciliklerin her biri için kendi alan adları ile ulaşılabilecek web alanı ve yayınlanacak web projesinin tasarımı işlemlerinden oluşmaktadır.

PROJE 5: TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ SERBEST MİMARLIK BÜROLARI AĞI

Mimarlar Odası Ankara Şubesi Mesleki Denetim Bürosu ile Serbest Mimarlık Bürolarının, klasik iletişim araçlarını kullanmadan hızlı şekilde birbirleriyle iletişim kurması için gerekli olan yazılımların tasarımı, uygulaması ve belirlenen cihazlara yüklenilmesi ile kullanıcılarının eğitimi, mimarlık bürolarının her biri için kendi alan adları ile ulaşılabilecek web alanı ve yayınlanacak web projesinin tasarımı, tüm bu sistemin bir portal altında iletişimi işlemlerinden oluşmaktadır.

2006 yılında elektronik imzanın kullanımı ve ticaret kanununda yer alan şirketlerin web sayfasının olması zorunluluğu maddesinden kaynaklı, Mimarlar Odası Ankara Şubesi Serbest Mimarlık yapan üyelerine bu hizmetin verilmesini önemsemektedir.

PROJE 6: 7/24 TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ

Yedi gün 24 saat Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile kayıtlı üyeleri arasında verilecek hizmetlerin elektronik ortam üzerinden günün her saatinde hızlı şekilde iletişim kurulması için gerekli olan yazılımların tasarımı, uygulaması ve belirlenen cihazlara yüklenilmesi ile kullanıcılarının eğitimi işlemlerinden oluşmaktadır.

PROJE 7: ANKARA ŞUBESİ SANAL MÜZESİ

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 50 yıllık faaliyet dönemi içinde vefat eden üyelerinin tanıtımının yapıldığı, etkileşimli, zengin görsel ve teknik içerikle hazırlanmış olan web projesinin tasarımı, teknik altyapısının tasarımı ve www.mimarlarodasiankara.org/unutulmayanlar adresinden yayınlanması işlemlerinden oluşmaktadır.

PROJE 8: TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ UNUTULMAYANLAR ETKİLEŞİMLİ CD

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 50 yıllık faaliyet dönemi içinde vefat eden üyelerinin tanıtımının yapıldığı, etkileşimli, zengin görsel ve teknik içerikle hazırlanmış olan CD projesinin tasarımı, teknik altyapısının tasarımı, belirtilen sayıda özel tasarlanmış kutular içinde ve kalanının klasik ambalajlar içinde çoğaltılması işlemlerinden oluşmaktadır.

Yukarıdaki 8 projeden oluşan elektronik oda projesi ile ilgili olarak Mimarlar Odası 5.katında yürütülecek çalışmalar, kapsamında 20 Eylül 2005 tarihinden itibaren her hafta Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri 17:30 dan sonra üyelerimize proje tanıtım seminerleri verilecektir. Yine aynı günlerde kurulacak olan eğitim atölyelerine katılan üyelerimize de sertifika verilecektir.

60 işgününde hayata geçirilecek olan Elektronik Oda projesi Mimarlar Odası Ankara Şubesinde bir devrim sürecini işaret etmektedir. E-Oda projesi ile ilgili detaylı bilgilenme ve “**21. yüzyılın Odası Olmaya Tanıklık Etmek**” için tüm üyelerimizi ve mimarlık öğrencilerini, Oda ortamlarını kullanmaya bu süreci paylaşmaya davet ediyoruz.

bilinmeyen ankara ...

Bilinmeyen Ankara başlığı altında her ay bu sayfalarda bir yapı tanıtıyoruz. Bu yapıların ortak özelliği birçok kişi tarafından bilinmiyor, tanınmıyor olmaları, yaşadığımız şehrin sahip olduğu, ama varlığının bile farkında olmadığımız, işlevleri veya konumları yüzünden içlerine girip çıkamadığımız, yayınlarda rastlamadığımız, mimarlık derslerinde okutulmayan, ama mimari açıdan bilinmeyi hakeden yapılar bunlar...

Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Nuray Bayraktar

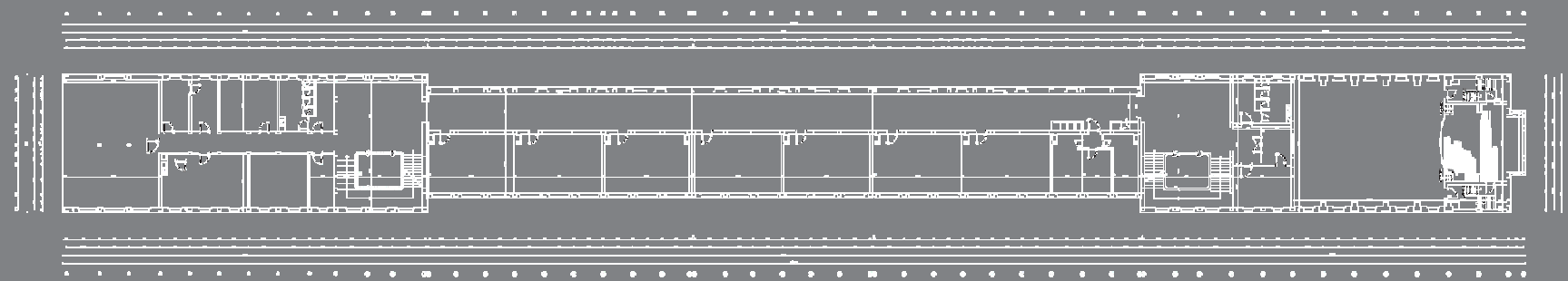
Bina girişinde bulunan maket üzerindeki notta binanın "Maarif Vekilliği Mesleki ve Teknik Eğitim Müsteşarlığı" tarafından 1941 yılında yapımına başlanan "Bölge Sanat Okulu" olduğu bilgisi yer almaktadır.

1935 yılından başlayarak masraflarının devlet tarafından karşılanması kararı ile birlikte sanat okulları yurt çapında yayılmaya başlamıştır. Bu okullarda atelye ve meslek dersleri öğretmenleri yetiştirilmesi ihtiyacı ile bir yüksek okul açılması fikri benimsenmiştir.

1937-1938 ders yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nca Ankara 1. Erkek Sanat Okulu binasında Tesviye, Demir ve Marangoz bölümleri ile "Erkek Meslek Öğretmen Okulu" açılmıştır.

1941-1942 ders yılında Elektrik bölümü ilave edilmiş ve okul bugünkü binalarına taşınmıştır.

1945-1946 ders yılında Motor, Model, Döküm, Dülger-Duvarcı-taşçı bölümleri; 1946-1947 ders yılında Kalorifer ve Sıhhi Tesisat bölümleri; 1947-1948 ders yılında Radro (Elektronik) bölümleri açılan okul; 1948-1949 ders yılında "Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu" adını almıştır.

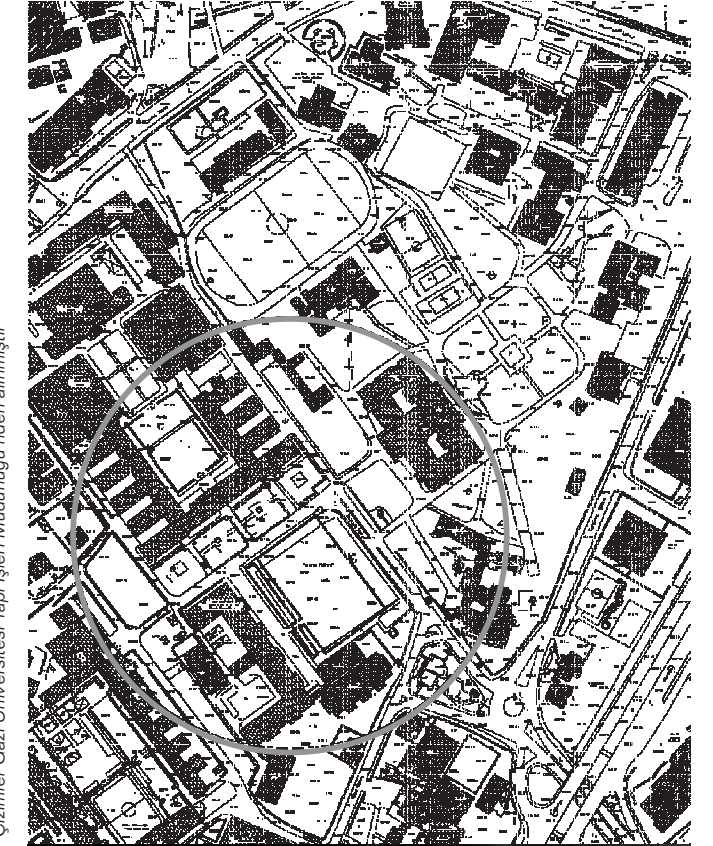

Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi A Blok Kat Planı

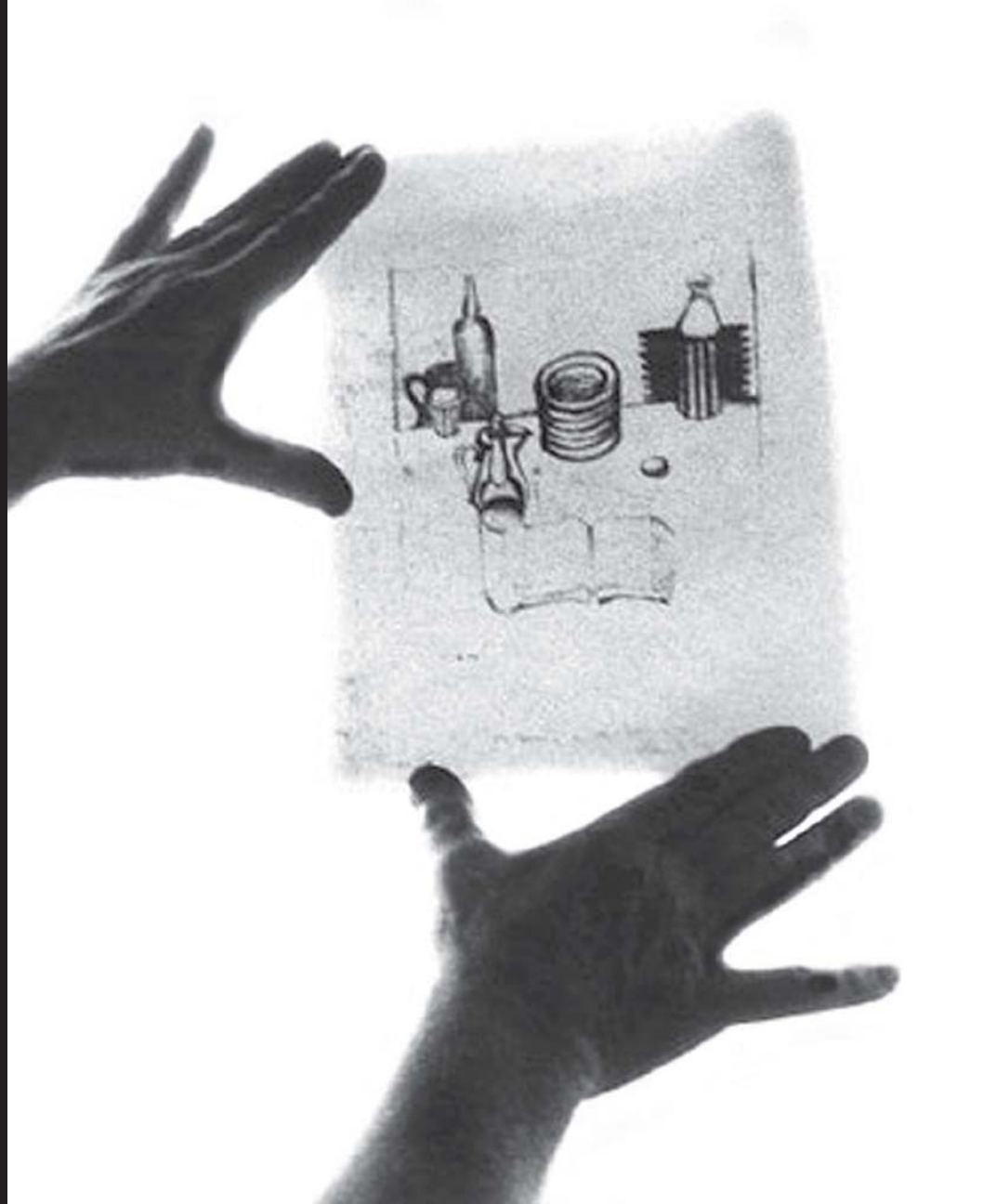
1971-1972 ders yılında Makine Ressamlığı bölümü açılan okul 1976-1977 ders yılında "Yüksek Teknik Öğretmen Okulu" adını almıştır.

1982 yılında 2809 Sayılı Kanun ile "Teknik Eğitim Fakültesi" adıyla Gazi Üniversitesi bünyesine dahil olan okul halen başlangıçta belirlenen işlevini sürdürmektedir.

Çizimler Gazi Üniversitesi Yapı İşleri Müdürlüğü'nden alınmıştır

Mimarlık eğitimi tartışılırken, “çoktan” seçilen, eğitimin başarısının ve iyi yapılı çevrenin önündeki en büyük engel olan, görsel düşünemeyen, mimarlık ve kent kültürü zayıf, yaratıcılığı vasat, sanata ve tasarıma ilgisi az öğrencilerden sıkça şikâyet edilir.

Öğrencilerin bu “zavallı” hallerinden sorumlu “kötü” mimarlık ve kentlerden de bahsedilir.

Eğitimin süresinden, eşkredilendirmeden, denklikten;

Mimarlıkta ve eğitimde farklı “ekol”lerden, yeni deneyimlerden, eski ama sağlam yöntemlerden;

Tarihten, sanattan, felsefeden, sosyolojiden, iletişimden, edebiyattan;

Akademik yükseltme ölçütlerinden, üniversiteden, YÖK’ten, 12 Eylül’den, 60-70-80 kuşaklarından;

Profesyonel akademisyen mimar-uygulamacı mimar farkından söz edilir.

Mimarlık eğitimi konuşulurken “süper” mimar ve iyi mimarlık tanımlanır, başarılı örnekler gösterilir, stüdyo deneyimleri aktarılır.

Dosyada Le Corbusier’in fotoğrafları ve Abidin Dino’nun “Eller” çalışmaları kullanılmıştır.

Dosya Editörü: Aktan Acar

Ama,

mimar yetiştirip yetiştiremediği bile epeyce tartışılan bir eğitimin, kendi sürekliliğini sağlayan “eğitimci” kadrosunu nasıl yetiştirdiği pek sık sorulmaz.

Mimarlık eğitimi verenlerin bile kendi kendilerine nadiren sordukları bu soru Bülten’in bu sayısının dosya konusu: **Mimarı eğitimci yapan nedir?**

Dosya, **süper mimar**, onu yetiştirecek **süper usta mimar** ve yetiyeceği mükemmel **deneyim ortamı** (stüdyo-atölye-sınıf vs.) tanımları yapmayı, örnekler sunmayı **amaçlamamaktadır.**

Mesleki ya da toplumsal duyarlılığın ölçüldüğü bir anketin sonuçları **değildir.**

Deneyimin-gönülvermişliğin zengin ve özlemlı yansımalarının aktarıldığı bir söyleşiler dosyası da **değildir.**

Yapma biçimlerinin (yapma ya da mesleki ideolojilerin) kendilerini üretme alanı olarak farklı mimarlık eğitimi anlayışlarının karşılaştırması **hiç değildir.**

4+2 veya 3-5-15 kompozisyonları ile ilgisi **yoktur.**

Akademisyen-uygulamacı polemiği olmadığı da **akıldan çıkartılmamalıdır.**

Bu dosya,

mimarlığa dair her türlü bilgi-görgü-deneyimin **eğitim nesnesi-içerik** olarak örgütlendiği, **öğrenme** sürecinin gözlemlendiği (ısrarla “öğrettiklerini” izlemeye çalışanların varlığını da unutmamak kaydıyla), **ölçüldüğü ve değerlendirildiği** (çeşitli biçimlerde sınıandıktan sonra diploma ile “yeterlilik” tescil edildiğine göre bir ölçme ve değerlendirme sürecinin varlığını kabul etmek zorundayız) ve **geri besleme** yoluyla geliştirildiği bir ortamı (bir eğitim süreci olması durumuyla öyle olduğu varsayılan Mimarlık Eğitimi) planlayan ve yürüten aktörlerin (akademisyen-eğitimci mimarlar),

nasıl ve hangi koşullar altında bu süreci yönetebilecek yeterliliğe ulaştıklarını, **eğitimci** biçimlenimi kazandıklarını anlamaya yönelik bir çalışmadır.

Bu nedenle de doğrudan doğruya “profesyonel” mimarlık eğitimcilerini hedef almaktadır ve soru sadece onlara sorulmuştur.

Dosya konusu şekillendirilirken ve yazılar istenirken özellikle “eğitimci” sözcüğü kullanılmıştır. Bu dosyanın bağlamında olmamak kaydıyla, **akademisyen** olmakla **eğitimci** olmak arasındaki farka dikkat çekilmiştir. Ama, Yüksek Öğrenim sistemimizde bu farkı ortaya koyacak ve ayrı ayrı değerlendirecek herhangi bir ölçüt yeralmadığı için “profesyonel” olarak mimarlık eğitimi veren mimarları tanımlarken “akademisyen” sıfatına da yerverilmiştir. Okuyucu, soruyu “akademisyeni eğitimci yapan nedir?” olarak okumakta serbesttir ve Türkiye’deki üniversiteler, akademisyenlik ve eğitim konusunda daha ayrıntılı bir dosyayı Toplum ve Bilim dergisinin **Homo Academicus Alla Turca** başlığı ile hazırlanan Güz 2003 sayısında bulabilir.

Soru, farklı dönemlerde, farklı okullarda, farklı anlayışlar doğrultusunda mimarlık eğitimi almış, uygulama ile değişik zamanlarda, çeşitli biçimlerde ilişkilniş, değişik coğrafyalarda profesyonel olarak **“akademisyen-eğitimci”** rolü üstlenmiş mimarlara sorulmuştur. Yazarlardan bazıları, eğitimin planlanması ve yürütülmesi konusunda aktif rol üstlenmiş, bir kısmı ise mimarlık eğitimi akademik uğraşı alanı olarak tanımlamış, lisans sonrası çalışmalarını bu konuda yapmıştır.

Verilen yanıtların çeşitliliği, farklılaşan yaklaşım biçimleri ve vurguları, başta hedeflenen dosya bütünlüğü açısından oldukça önemlidir. Editör, sorunun, (dosyanın hazırlanma sürecinde ve yazıların içeriğinde karşılaşılan ifadelerden çıkarılan bir yorum olarak) kurumsal olarak eğitimin birer parçası olan yazarların (ve özellikle hedef kitleye dahil okuyucuların), eğitim içerisinde çoğunlukla **niçin**’ler üzerine kurdukları varlıklarını, **nasıl**’lar ile yüzleştirmeleri için iyi bir fırsat yarattığı kanısındadır.

Verilen yanıtların ortaya koyduğu tablo ise, süre - Avrupa Birliği ve eşkredilendirme gibi içerikten ve öznelerinden soyutlanmış tartışmaların öncesinde, eğitimi verecek olanların kendilerini tanımlama biçimleri ve üstlendikleri roller üzerine daha temel-ilkesel bir takım problemlere dikkati çekmektedir. Bu anlamda yazarlara teşekkür etmek bir borçtur.

Öte yandan, veril(e)meyen yanıtların varlığı ve taşıdıkları olası gerilimler, verilen yanıtların zenginliğini ve tartışırma potansiyellerini gölgede bırakacak kadar büyük ve ürkütücü görünmektedir. Bu anlamda da eksik parçaların sahiplerine, buzdağının görünmeyen kısmı hakkında bir fikir verdikleri için teşekkür ediyoruz.

“MİMARİ EĞİTİMCİ YAPAN NEDİR?”

Doç. Dr. Belkis Uluoğlu *İstanbul Teknik Üniversitesi* >

Bu soruya iki türlü cevap verilebilir diye düşünüyorum. Birincisi, “neden eğitimci olunur?” sorusuna cevap arayış, kişisel değilse de bireysel bir alanı kapsıyor; ikincisi ise “nasıl bu işe hazırlanılır?” a ilişkin sürecin irdelenmesi. İlkine burada hiç değinmeden ikincisine, daha tartışmalı olana, yani, “nasıl eğitimci olunmaktadır?” ve “nasıl eğitimci olunur?” sorularının alanına ilişkin konuşmak daha anlamlı olacaktır.

Daha tartışmalı dedim, çünkü nasıl eğitimci olunacağına ya da olunması gerektiğine ilişkin olarak içerik ya da kapasite özlü tanımlar değil, formel tanımlar öncelik kazanmıştır; yani, doktoranızı tamamlarsınız, öğretim görevliliği ya da öğretim üyesi unvanıyla eğitim yapabilme yetkisi kazanırsınız. Elbette bunun dışında da eğitimci modelleri vardır, ancak daha yaygın ve kalıcı olan uygulama budur. Ancak, akademik ilerleme kriterlerinin belirlenmesinde eğitim ayağı en son ve en yakın zamanda irdelenen boyut olmuştur, halen de çok tanımlı olduğu söylenemez. Sonuç olarak bu ehliyetliliğin nasıl ölçüldüğü çok belirgin değildir. Hatta o kadar ölçülemezdir ki, meslekten olan herkesin eğitim yapabileceği kanısı yaygındır; örneğin, Anadolu'daki kimi üniversitelere uzunca bir süre büro pratiklerinin yanı sıra hizmet veren mimarlar olmuştur. Özellikle de tasarım alanı için geçerli bir görüş ve tutumdur bu, çünkü tarih, teknoloji, strüktür gibi tanımlı ya da genel geçer

kabul gören bir içeriğe sahip bir bilgi alanı mevcut değildir ve mimari tasarım stüdyosunda uygulamanın bilgisinin yeterli olduğu varsayılır, çünkü salt bir uygulama alanı olarak kavranır. Bugün hala, stüdyonun uygulamanın ötesinde bir bilgisinin olduğunu, akademik camiaya dahi izah etmekte zorlanıyoruz. Bu görüş ancak, pratik odaklı lonca sistemi içerisinde belki daha geçerli olabilirdi; günümüz modern meslek ve bilgi alanları kavrayışı ve tutumu içerisinde herkesin her şeyin eğitimini yapabileceği anlayışı, söz konusu çağdaş ve modern kavrayışla bir tutarsızlık sergilemektedir. Mimar olan herkesin mimarlık eğitimi yapamayacağı, ya da yapmaması gereği açıktır sanıyorum. Bu noktadan itibaren, eğitimci olmak için yaşanılması gerekli olan sürecin kendisini tartışmak gerekecektir.

İki tür eğitimci eğitimi süreci olabilir diye düşünüyorum; birincisi, bugün de olduğu gibi deneyim birikimine dayalı bir süreç, ikincisi ise belki eğitim alanının bilgisiyle de bağlantı kurularak daha modellenmiş bir yaklaşımdır; yani deneyimin kişiselliği ve rastlantısallığını bir yana, modellenmişliğin genel geçerliğini ve planlanabilirliğini öte yana koyabiliriz. Eğitim, psikoloji, gibi alanların bilgisi ile mimarlık alanına özgü olan bilgileri bir araya getirmesi beklenen bu ikinci türden eğitimci eğitimi süreci anlayışı, bildiğim kadarıyla üniversite kademesinde ülkemizde hiçbir alanda ve hiçbir yerde bulunmamaktadır, başka

ülkelerde de örgütlenmiş bir biçimde var mıdır bilemiyorum. Bugün halen deneyim birikimi, ki daha önce tasarım stüdyosu için belirttiğim şekilde kimi zaman bu bile söz konusu olmamaktadır, ile eğitimci olunması süreci esastır.

Bugün yaygın olarak geçerli olan deneyim birikimi ile eğitimci olunması süreci de pekala geçerli bir yol olabilir; yeter ki deneyimi çok bulanık ve keyfi olarak çiğnenebilir bir alan olarak algılamayalım. Deneyimin edinileceği alanlar ve biçimler örtülü de olsa, geçmişte bir konsensus biçiminde var olmuşlardır. Burada sorun olan, konsensusun yıkılması, yıkıldığından kimsenin haberdar olmaması ve varmış gibi davranması, ve bu kırık dökük tanımsızlıkla yola devam edilmesidir. Geleneğin yıkılması sonucu yerini yeni organizasyonel biçimlere bırakan toplumsal düzenin tersini düşünelim: Yeni tanımların ve organizasyonel biçimlerin akademik yaşama dikte edilmesi ile dağılan farklı ekol/okulların farklı geleneklerinin yok olarak standardize bir akademik yaşama geçiş, konsensusun yıkılması olarak anlaşılmalıdır. Geleneğe var olan, hiyerarşi içerisinde birinin diğerini belirli kalıplar çerçevesinde eğitmesi düzeni de büyük oranda yıkılıp gitmiş, ancak yerine de yeni bir şey konmamıştır. Bu noktada, bu değerlendirmeyi “iyidir” ya da “kötüdür” anlamında yapmadığımı belirtme ihtiyacı duymaktayım; sadece bir durum tespiti yapıyor ve tanımlı geleneksel süreçler ile tanımsız yeni yapı

arasındaki farkı irdelemek istiyorum. Örneğin, araştırma görevliliğinin aslen bir eğitimci yetişmesi süreci olarak algılanması gerekirken yeni yasal düzenin geçici statü tanımlamasına göre pek de öyle olmamaktadır. Bir başka örnek de mimari tasarım stüdyosundan verelim: geçmişte stüdyo dersi verebilmenin temeli, o stüdyo eğitimi deneyimini belirli bir süre yaşamış olmaktır; nasıl hiç stüdyo eğitimi almadan mimar olmadı iseniz, eğitimci olarak hiç stüdyoya girmeden stüdyo hocası da olunamazdı. Bu kendi içinde belirli bir tutarlılık sergilemektedir, yani, tanımlı bir pratik sonucu ehliyet kazanır kişi. Bugünse stüdyo, en çiğnenebilir eğitim alanı olarak görülmektedir. Deneyim, eğitimci eğitimimizin temeli olacaksa, yeni gelişmeler ışığında yeni bir konsensus oluşturmamızın tartışması her defasında yeniden yapılmalıdır.

Bu noktada aslı görevimiz, çağdaş eğitimci eğitimi pratiğinin nasıl olacağını belirlemek olmalıdır. Ancak burada da başka sorunlar karşımıza çıkacaktır; mimar ve mimarlık pratiği alanlarının tanımlarında da geleneksel anlayışın yıkılmasıyla farklılaşmalar ve çeşitlenmeler, sonuç olarak da mimarlıkta farklı ehliyetlilik durumları söz konusu edilir olmuştur. Bu farklı ehliyetlilik durumları nasıl bir yapıda, hangi mimarlık anlayışı ya da tanımıyla, ve ne şekilde bir araya getirilebilecektir, bu da eğitimci eğitimi sürecinin tanımlı hale getirilmesinde temel bir soru olarak karşımıza çıkacaktır.

Yard. Doç. Dr. Yonca Hürol Doğu Akdeniz Üniversitesi >

Mimarlık fakültelerinde ders veren herkese eğitimci demek hata olur. Dünya üzerinde mimarlık eğitimine yöneltmiş çok sert eleştiriler var. Mimarlık eğitimcileri öğrencileri arasında sınıf ayrımı yapmakla, öğrencilerine kötü davranıp bundan zevk almakla vs. suçlanıyor. İlgilenenler Garry Stevens, Dutton ve Hasan Ünal Nalbantoğlu'nun araştırmalarını inceleyebilirler.

Eğitimden ne anladığımız da ayrı bir konu. Talim ve terbiye mi? Öyle bakarsak kökenleri askerlik ve din kurumlarına gidiyor. (M. Foucault refere edilebilir.) Eğitimciler öğrencilerin kendi kendilerini disipline etmelerini onaylıyorlar mı, yoksa onları disipline mi etmeye çalışıyorlar? Öğrencilerin sadece merak ettikleri şeyleri öğrenmelerine yönelik değişiklikler yapılabilir mi eğitim sisteminde?

Goethe'nin aşağıdaki sözlerini yürekten onaylıyorum.
"Etkinliğimi artırmadan ya da doğrudan doğruya canlandırıp yaşamıma bir şey katmadan bana yalnızca bilgi veren her şeyden nefret ediyorum."

Bu noktadan sonra mimarı eğitimci yapan nedir sorusuna cevap aranacak olursa, bir tür "mimarlık üzerine diyalog kurma (çizerek, konuşarak ya da yazarak) sevgisinden" söz edilebilir öncelikle. Bu, rasyonel bir ihtiyaç aslında. Karmaşık ve asla bütünü ile (araçsal anlamda) rasyonelleştirilemeyecek bir konuda rasyonel bir ihtiyaç. Bu öyle bir diyalog ki, ancak karşınızdaki de sizi anlarsa ve zenginleştirirse samimi olabilir. Eğitimcinin sözcükleri varsa, öğrencilerin de çizimleri, duyguları, fikirleri kimi zaman da bilinçli tercihleri vardır. Mimarlığın maddeselliği ile düşünce arasında gidip gelinir.

Bu bir tür geçici bilincin sürekli yeni dürtülerle yeniden ve yeniden şekillendirilmesi gibi bir şey. Çok bencil bir talep aslında. Bu karşılıklı bencilik mimarı eğitimci yapar diye düşünüyorum.

Mimarlık disiplininin öznesini sorgulayan "mimarı mimar yapan nedir?" gibi daha temel bir soruyu belli bir çerçevede kabul eden "mimarı eğitimci yapan nedir?" sorusu iki farklı kuldardan mimarı ve eğitimciyi bir araya getirirken ardında sayısız soru işaretleri bırakır. Soru cümlesinde kolaylıkla yan yana getirilen bu iki kimlik, aslında, çok da kolay bir araya gelemmez; ya da getirilse bile birbirlerini tamamen örtmezler. Burada, soruyu iki farklı açıdan ele almak hem konuyu irdelemeye hem de yazının perspektifini genişletmeye yardımcı olacaktır. Birincisi mimarlık disiplininin eğitimle kurduğu ilişkiyi diğer disiplinlerdeki eğitime referansla ele almak, ki bu daha geniş bir çerçeveye işaret eder; ikincisi de eğitimci-mimarın mimarlık disiplininin ilk bakışta sınırlarını çizen uygulamacı-mimarlara, göre konumlandırılmasıdır.

Öncelikle, bu yazının, Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrenci kimliğiyle on yıl, fakat Dokuz Eylül Üniversitesi akademisyen kimliğiyle sadece on ay geçirmiş ve halen geçirmekte olan biri tarafından ele alındığını ifade etmek, yazının pozisyonunu belirlemede, ya da netleştirmekte, faydalı olacaktır. Dolayısıyla, yazının temelinde, ne alana yıllarını vermiş deneyimli bir eğitimci-mimar gibi mimarlık eğitimi üzerine deneyimlerden bir seçme yapmak, ne de konuyu kuramsal bir düzleme taşımak gibi bir amaç yatmaktadır. Burada yapılmak istenen, henüz eğitimci-mimar olmuş birinin "mimarı eğitimci yapan nedir?" ile birlikte kafasında dolaşan soru işaretlerinin peşine düşüp kısa bir iç yolculuğa çıkmaktır.

Konunun çerçevesindeki sorular arasındaki yolculuğa, yazının başında belirtilen yöntemle, konuyu disiplinlerarası ve disiplinin kendi içerisinden iki farklı açıdan ele almakla başlanırsa akla gelen ilk soru herhalde "eğitimci-mimarı diğer disiplinlerdeki eğitimcilerden ayıran nedir?" olur. Bir diğer eş soru ise "eğitimci-mimarı uygulamacı-mimardan farklı kılan nedir?" olarak karşımıza çıkar. Bu soru altında "mimarın uygulamacı ve eğitimci alt-kimlikleri bir arada olamaz mı?", "mimarı uygulamacı değil de eğitimci olmaya yönelten nedenler nelerdir?" gibi başka soruları da taşır.

Mimarlık disiplininin, doğası gereği bilimle sanat arasında nesnellik ve öznelliklerle yüklü bir ara yüz olarak ele alırsak, bu alanın sınırları içindeki eğitimin, diğerlerine göre avantajları ve dezavantajları daha belirgin bir şekilde ortaya çıkar. Nesnel ve öznel değerlerinin biraradalığı yüzünden mimarlığın ve dolayısıyla da eğitiminin kapsadığı alan diğerlerine göre daha geniş bir yelpazede yer alır. Bu, eğitimde ele alınması gereken konular açısından çeşitlilik sağlamakla birlikte zorluklarını da beraberinde getirir. Bu kadar geniş bir ilgi alanı tayfına hakim, her yönüyle bir 'mimar' olmak zaten zor iken, eğitimde aktif rol almayı ve süreci paylaşmayı tercih eden eğitimci-mimarın, 'mimar' kimliğinin gerektirdiği niteliklere bir de eğitim-

öğretimle ilgili özellikleri katmış olması beklenmektedir. İdeal şartlarda sanattan politikaya, ekonomiden fiziğe, sosyolojiden ekolojiye, tarihten felsefeye vb. neredeyse her disiplin hakkında belli bir fikri olması beklenen mimarın eğitimci olduğunda pedagoji ve psikoloji gibi eğitimle doğrudan ilgili alanlarda da kuramsal bilginin ötesinde uygulamada da yetkin olması gerekmektedir.

Öğretmen ve eğitimci arasındaki nüans farkının altını çizerek olursak, öğretmen "mesleği bir bilim dalının ya da bir sanatın teknik, bilgi ve becerilerini kazandırmak olan kişi", eğitimci ise "belli bir bilim dalı veya sanat kolunda yetiştirme, geliştirme ve eğitme işiyle uğraşan kimse" olarak tanımlanabilir. O halde, eğitimci-mimarın üstlendiği görev salt mimarlık disiplininin sınırları dahilindeki bilgileri verme, gerekli beceriyi kazandırmanın ötesinde, alanın sınırlarını zorlayarak bilgiye ulaşmada gerekli olan usamlama ve muhakeme yeteneği kazandırma olarak nitelendirilebilir. Başka bir deyişle, eğitimci-mimar 'balık vermek yerine balık tutmayı öğretmek' misyonunu üstlenen kişidir. Burada vurgulanmak istenen, öğretmen ve eğitimcinin öğrenci ile kurduğu ilişkiler farklı eğitim modellerine işaret eder. İlk ikincisine göre daha klasik, daha geleneksel, daha normatif bir eğitimdir ve öğretmen belli kalıplar içinde 'bilen' otoriteyi temsil eder. Diğer taraftan, eğitimcinin pozisyonu öğretmen ile öğrenci arasında daha demokratik bir ara durumu belirler. Eğitimci-mimarla öğrenci arasında aslında simbiyotik bir ilişki olduğu için öğrenci kadar eğitimci de karşısındakinin hayalgücünden faydalanır, her seferinde karşısındakine verecek yeni bir bilgiyle çıkmak için kendini sürekli geliştirme ihtiyacı duyar. Eğitimci-mimar, bilgi, deneyim ve becerisini 'müstakbel-mimarlar' ile paylaşır; mimarlığın sınırlarının tahmin edildiğinden de ötede olduğunun fark edilmesine zemin hazırlar; ve bu sınırların içinde doğruluğu sorgulanmadan kabul edilecek yargılara yer olmadığına, fakat olasılıkların birlikte keşfedilebileceğinin altını çizer. Aslında, eğitimci-mimar 'öğreten' değil, öğrenci ile birlikte 'öğrenendir'; onlara mimarlık disiplinin mimarlık kuramı-tarihi-eleştiris-pratiğinin hem toplamı hem de toplamından daha da fazlası olduğunu gösterendir. Eğitimci-mimar, mimarlık eğitiminde farklı düşlere-düşünlere 'ortam yaratan' kişidir; mimarlığın sınırsız olduğu kadar ayakları yere basması gereken bir alan olduğunun hatırlatıcısıdır. Cesaret verirken frenleyen, özgürleştirirken sınırlayandır. Eğitimci-mimar eğitim sürecinde yeri geldiğinde mimarlık tarihçisi, mimarlık kuramcısı, mimarlık eleştirmeni ya da uygulamacı mimar rollerine bürünendir. Tüm bunların üzerinde, eğitimci-mimar, öğrencinin mimarlık eğitimine başladığı andan itibaren bilgisi, görgüsü, deneyimi, ve hatta duruşuyla müstakbel-mimarlar için bir modeldir.

Diğer pozitif bilimlerle kıyaslandığında, mimarlığın ne hareket alanı formüllerle, değişmez kesin kurallarla ve

teorilerle sınırlıdır; ne de nesnesi sadece 'güzel' olarak nitelendirilebilecek kadar öznelidir. Dolayısıyla, diğer disiplinlerin eğitimcileriyle karşılaştırıldığında, belki de en 'öğretmen' olmayandır 'eğitimci-mimar'. Disiplinlerarası karşılaştırma yaparken neredeyse 'efsaneleşmiş' bir karakterle özdeşleştirilebilecek kadar diğer eğitimcilerden farklı bir yere oturtulan eğitimci-mimar kimliğinin dış hatları, mimarlık disiplininin kendi içinde ele alındığında, bu kadar kolay şekillendirilemez. Mimarlığın kapsama alanının tarih, kuram, eleştiri ve pratik gibi alt başlıklarda yoğunlaştığını kabul edildiğinde, bu yoğunlaşma noktalarının mimarlık tarihçisi, kuramcısı, eleştirmeni ve uygulamacısı kimlikleriyle, eğitimci alt-kimliğinin kurduğu ilişki daha tanımsız ve sorunludur. Özellikle benimsenen eğitim politikaları ve programlarına bağlı olarak, bu alt kimliklerin örtüşüp örtüşmemesi, aralarındaki sınırların keskinliği, bir arada olup olmaması, birinin diğerinin önüne geçmesi ya da eşdeğerde olma olasılıkları değişkenlik gösterir. Örneğin, bazı ülkelerdeki mimarlık eğitiminde mimarlık pratiği yapmayan mimar eğitimci olarak tercih edilmezken, bazı ülkelerin mimarlık

eğitiminde bu iki alt-kimliği birbirlerinden tamamen ayrılabilir özellikler olarak görülür. Bu alt-kimlikler arasındaki sınır bu kadar kalın hatlarla çizildiğinde, mimarlık pratiğinde rol alan mimar tarafından, eğitimci-mimara 'gerçeklerden kaçan' gözüyle bakılması olağandır. Pratik, mimarlığın temeli kabul edilse de, mimarlık uygulama ile anlamını bulsa da, ve gerçekliğe dönüşse de, eğitim de başka çeşit bir gerçekliktir, ve bina olmaksızın mimarlık adına bir şeylerin inşa edilebileceğinin işaret eder. Eğitimci-mimar gözünden, meslektaşının pratikte konu çeşitliliği açısından eğitimdeki kadar geniş bir yelpazede rol almadığı, genellikle tek bir tip ya da ölçek aralığında sıkışıp kaldığı söylenebilir.

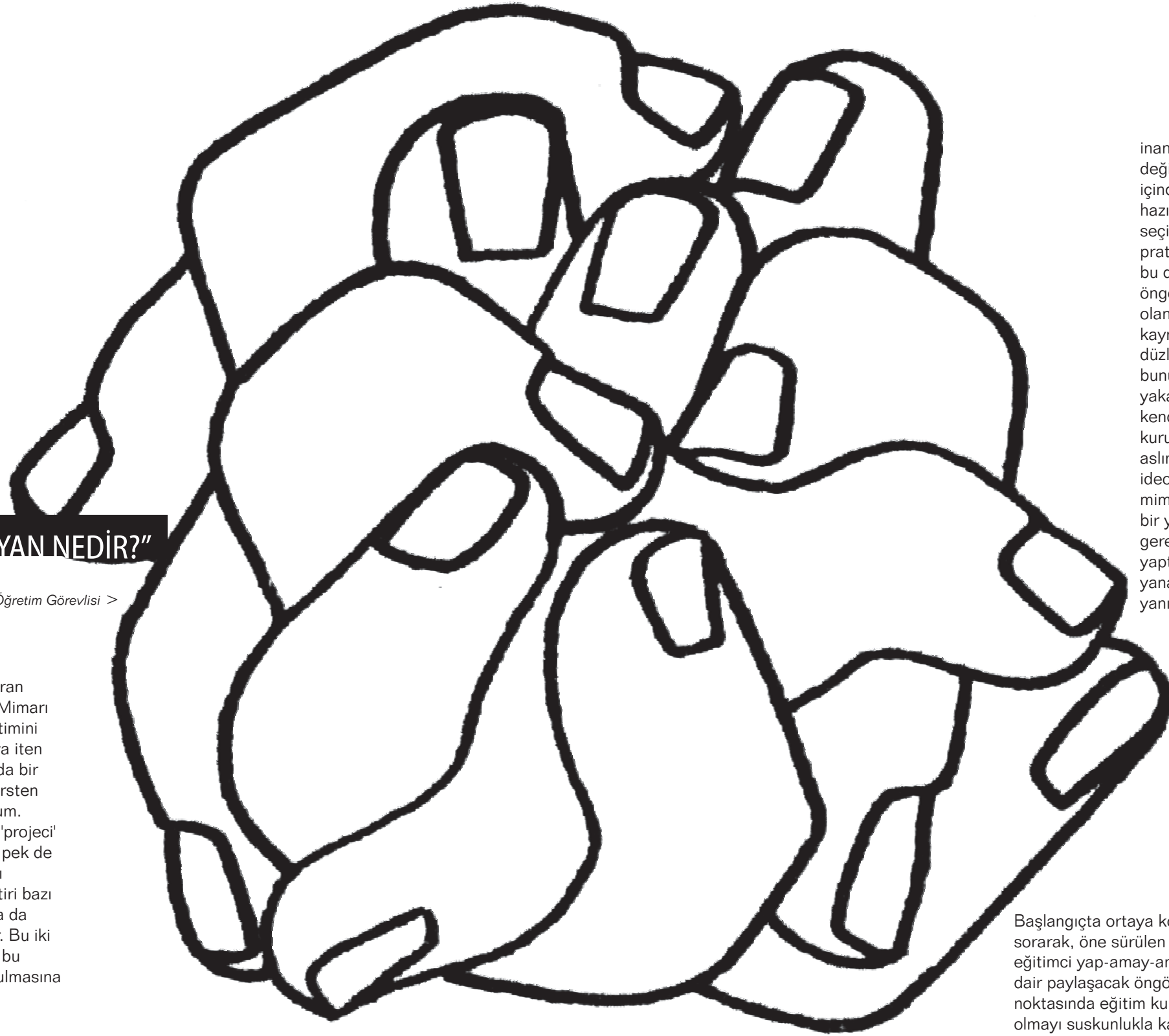
Mimarı eğitimci yapan nedir? Kimine göre burada hiç değinilmeyen bambaşka bir yanıtı da olsa bu sorunun, bence mimarı eğitimci yapan öğretme, paylaşma ve öğrenme isteğidir: Kant'ın "bilmeye cüret etmek" değişimini ödünç alırsak, mimarı eğitimci yapan bilgiye giden yolda öğretmeye ve öğrenmeye cesaret etmektir.

“MİMARİ EĞİTİMCİ YAPAMAYAN NEDİR?”

Zeynep Tuna Ultav İzmir Ekonomi Üniversitesi, Öğretim Görevlisi >

Aşağıdaki satırların varoluş nedenini oluşturan “Mimarî eğitimci yapan nedir?” sorusunu “Mimarî mimarlık pratiği içinde değil de, aslında eğitimini almadığı eğitimcilik pratiği içinde yer almaya iten nedir?” olarak yeniden sorarak, bu bağlamda bir çerçeve oluşturma ve belki de soruya tersten bakmanın daha doğru olacağını düşünüyorum. Yeniden sorulmuş bu soru, aslında bir grup 'proje'ci' ya da 'uygulamacı' diyebileceğimiz mimarın pek de tanıdık bakış açısıyla 'eğitimci mimar'a karşı yönelttiği eleştiriyi varolmaktadır. Bu eleştiri bazı zamanlarda eğitimci mimarî 'mimar' sıfatı ya da adıyla anmama biçimine dönüşebilmektedir. Bu iki kutbun çok da yüzeye çıkmayan çatışması, bu sorunun çeşitli platformlarda defalarca sorulmasına neden olmuştur.

İşte bu noktada, malum sorunun kişisel deneyimimdeki hem özne, hem nesne olarak-izdüşümünü, mimarın hakim ideolojiyle kurduğu ilişki biçimi, bir başka deyişle, bu ideolojiye karşı tavrı olarak açıklamayı doğru bulmaktayım. Yani mimarlık olgusunu yaşamından dışlamaya cesareti olmayan mimarî eğitimci yapan itki bu ilişkisizliktir. Her ne kadar Althusser'in (hakim) ideolojinin aygıtları kapsamına eğitim kurumlarını dahil ettiğini bilsek de, burada sözü geçen ideoloji tanımını hakim ideoloji olarak değil, eğitimcinin ideolojisi olarak algılamakta fayda bulunmaktadır. Bir başka deyişle, eğitimci mimar toplumun halihazırdaki değer yargılarını,

inançlarını, beklentilerini pekiştiren bir 'bilgi verici' değil, mevcut ilişki biçimlerini hem eğitim süreci içinde, hem de dışında- değiştirmeye, dönüştürmeye hazır bir yol gösterici olmalıdır. Zaten eğitimci olma seçimi, mimarın mevcut ideolojik oluşum içinde pratik üretirken kendi ideolojisiyle çalışması ya da bu durumu öngörmesi ve bu çelişkinin ya da öngörünün onu ideolojik olarak sınırlamayan bir alan olan eğitim alanına yöneltmesinden kaynaklanmaktadır. Dönüşümün araçlarını pratik düzlemde bulamayan mimar, bilinçaltında bile olsa bunu eğitim düzleminde sadece düşünsel pratiği ile yakalamaya çalışacaktır. Ne var ki bu beklentilerle kendini eğitim kurumunun içinde bulan mimar, eğitim kurumunun iç dinamiklerini oluşturan hiyerarşi içinde aslında pratik hayattan daha acımasız bir hakim ideolojiyle karşılaşacaktır. Bu noktada, eğitimci mimarın kendine platform yaratma düşünün aslında bir yanılsama olduğunun ayırdına vardığı anda alması gereken tavır, ideolojik ve ütopyen olan arasında yaptığı seçimle ilintilidir. Tercihini ütopyen olandan yana kullanmayan eğitimci mimar aslında ikinci bir yanılsama yaşamaya mahkumdur.

Başlangıçta ortaya konan soruya yanıt verdikten sonra, bu yanıt başka ve tersten bir soru sorarak, öne sürülen fikri zenginleştirmek mümkündür. Bu yanıtın sorusu, aynı zamanda, “Mimarî eğitimci yap-amay-an nedir?” olmalıdır. Mimarî eğitimci yapan nasıl başka bir zamana ve mekana dair paylaşacak öngörülerinin olmasıysa, eğitimci yapamayan da bu öngörülerini paylaşma noktasında eğitim kurumunda hayal kırıklığına uğradığında, ütopyen bir eğitimci değil, “öğretimci” olmayı suskunlukla kabul etmesidir. Son söz olarak, her yanıtın nokta değil, yeni bir soru işareti ile bitmesi, içinde yanıtlanacak yeni bir soru barındırması gerekliliğini varsayacak olursak, bir yanıt niteliği taşıyan bu yazının sorusu da “ütopyen eğitimci mimar nasıl olmalıdır?” şeklinde sorulmalıdır.

“Mimarî eğitimci yapan nedir?” sorusuna yaklaşmanın pek çok yolu olduğunu bilmekle birlikte yanıtları altalta sıraladığımızda yukarıda bahsi geçen, ideolojik bakış açısını yansıtan maddenin altının kalın çizgilerle çizilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Çünkü kendi dar alanında kurulu düzeni inkar etmeyen mimar, dört yıl sonunda mimar ünvanı vereceği mimar adayına ütopyaları olması gerektiğini anlatamaz; buna hakkı yoktur.

İki

Piyasa mesleki pratik içinde sayılamaz. Hayatın içinde ana ait bir resimdir olsa olsa. Mimarlığın iç dinamiklerinden üremez. Şüphesiz bu dinamikleri eğip bükmekte, deformasyona uğratmaktadır. Bu anlamda bir çatışma alanıdır. Dolayısıyla piyasanın eğitimden talepleri tartışmaların merkezine oturtulamaz.

Mimari pratik içinde olanların eğitim alanında olanları yapıdan anlamamakla suçlamaları benzer biçimde eğitim alanından pratik alana kuramdan bihaber olma eleştirisi kadar geçersizdir. Piyasa için çizilen çerçeve aynı anda akademik görünen topluluk için de geçerlidir.

Mevcut durum içinde şüphesiz kisveler her iki alanda da bulunmaktadır ancak bunlar tartışma eksenine oturtulamazlar.

Dolayısıyla bir idea(l) durum veya düşünsel bir hayat kavrayışı tariflemek gerekir.

Bıçak / bıçak sırtı

Burak Altınışık *Kocaeli Üniversitesi, Öğretim Görevlisi* >

Bıçak “iyi” midir?

Keskin bir bıçak (iyi) kesmek için uygundur; sağlamdır; kesebildiği için iyidir ve güzeldir. Bu “iyi” bıçak başkasına zarar vermek için kullanıldığında “kötü” mü olmaktadır? Bu sorunun cevabı bıçağı elinde tutanın niyetinde, yani özne bağlı bir durum.

Mimar olma veya mimar olma sürecinde olma hali de benzer bir duruma işaret etmektedir aslında...

Bir

Genellikle tanışık olduğumuz bir durumdur: Mimar olmuş mimarlar, mimar olma süreçlerini efsaneleştirirler, öyle ki “iyi” deneyimler her defasında ve hep geçmişe ait bir yerdedir; yaşadıkları halde yaşadıklarına dair bir iz olmaması bir o kadar da ilginçtir. Ancak serzeniş aynıdır: şimdiki zamanlar nedense hep yetersizdir. Hal bu ki, kimlik elde etme/inşa etme/kurma süreçlerini zamanın akışı ile senkronik kılmak yerine belirli bir zaman dilimine referansla kurup sonrayı o referanslar üzerinden değerlendirmeye çalışmak anakronikleşmeyi getirir.

Kendi mimar olma süreçlerinden memnuniyet duymayan ve kıyasıya eleştiren yeni kuşak mimarlar veya mimar olma sürecinde olanların varlığı da yadsınamaz. Bu durum da genellemenin en kaba haliyle komşunun tavuğu başkasına kaz görünür sözünü hatırlatacak niteliktedir. Kimse kendi süreçlerinden memnun değildir, diğer benzer süreçlerin bir kısmına öykünerek dile getirir sıkıntılarını: “KEŞKE”nin kucağındadır eğitim buradan bakınca da; kurumlar dışında başka keşkeler, kurumlar içinde başka keşkeler...

Zerk / Tezahür

Mimarlık alanı söz konusu edildiğinde, neredeyse bu alanı oluşturan “yapma” edimini kavrayabilmek için, insan düşüncesinin yapı(t)a zerk edilmesi ve zerk olanın yapı(t)da tezahür etmesi şeklinde strüktüre ettiğimizde bile yapı(t)nın kolay açıklanamayacak, çok katmanlı ve bileşenli, fakat mutlak bir etkileşim gerektiren işleyiş içinde olduğu ortadadır. İster sanat olarak adlandırılсын isterse zanaat, zihinsel olarak yoğunlaştırılmış düşüncenin yani zerkın tezahürüdür yapı(t) ve öznenin kendisiyle olan bir etkileşimidir.

Böylelikle, söz konusu zerk ve tezahür etkileşimini yaratan özne aslında ortaya çıkan yapı(t)da, olayın doğası gereği, kendini de belli eder. Yapı(t), her ne kadar kendi başına bir değerse de, bir anlamda, bünyesinde öznenin de tezahürünü barındırır. Bu içsel ilişki sayesinde kimlik, deneyim, kavrayış gibi zihinsel kategoriler oluşur. Bir mimarın kimliğini bu içselliğin tezahüründen okuyabiliriz; benzer şekilde bir yapı-t/y-ı “okumak” da mümkün olur ve hatta, deneyim dediğimiz olgu “aktarılabirlik” ve “öğrenilebilirlik” kazanır.

Tüm bu ilişkiler etkileşimi, özünde, “ego”yu inşa ederken aynı zamanda bir bıçak sırtına işaret eder: ya bu tezahürün hazzından ben -merkeze odaklanılır ve özne kendini “dışarı”nın dinamiklerine teslim eder ya da bu ilişkiler etkileşimini yıkip yeniden kuracak yeni mecalara yönelir çünkü bu özne için sadece o yapı-t/y-ı gerçekleştirme dürtüsü varoluşsal bir haz içerir. Bu haliyle diğerine göre daha gizil ve yıkıcı bir egoya işaret eder. Bu durumu daha iyi örneklemek için Ayn Rand’ın The Fountainhead (Yaşamın Kaynağı, Plato Yayınları) kitabında yer alan Peter Keating ve Howard Roark karakterlerine başvurulabilir. PK için önemli olan yapının kendi sosyal imgesine yapacağı katkıyken HR için o yapının, kendi düşündüğü gibi yapılması ve yaşantıya katılmasıdır. “İyi” ya da “kötü” yargısından öte bir durum yine, bıçağı nasıl tuttuğumuzla ilgili...

Eğitim alanına yönelen mimar olmuşlar nerede duruyor peki?

Mimarlık eğitiminin asıl amacı “mimarlık bilgisi”nin peşinde olmak ve sormaktır: Mimarlık bilgisi nedir? Nasıl üretilir? Nasıl aktarılabir?

Mimar olmuş olanla mimar olma sürecindeki, bir mimarlık bilgisi tezahürü için birliktedirler. Soruların peşinde, zerk ede(bile)n ve zerk edilmeye açık olan özneler arasında bir simbiyotik ilişkidir söz konusu olan ve kesinlikle bir “bitmişlik” içermez.

Mimarlık üretiminin hangi alanında olduğumuz mesleki pratik ya da eğitim bir seçim halidir; kendi varoluş sorgulamasını nerede konumlandırmak isteğine göre kişiden kişiye değişebilir. Önemli olan ise nerede olduğumuzdan çok bıçağı nasıl tuttuğumuz ile ilgili...

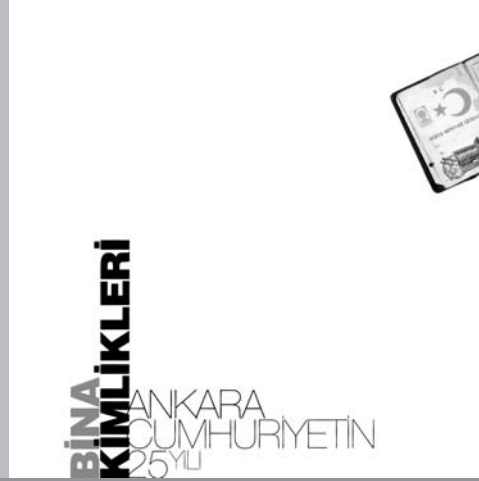
"Sorumluluk için verdiğimiz kavgada bir maskeliyle dövüşürüz. Yetişkinin maskesine "deneyim" denir. Anlatımı yoktur, arkası görülmez, hep ayındır. Bu yetişkin her şeyi çoktan yaşamıştır: gençliği, idealleri, umutları, kadını. Hepsi birer yanılsama çıkmıştır. Çoğu zaman cesaretimiz kırılmış ya da yaşama küsmüşüzdür. Belki o haklıdır. Ona verecek ne yanıtımız vardır? Henüz bir deneyimimiz yoktur."¹

yeni yayın

LE CORBUSIER GÖZÜYLE
TÜRK MİMARLIK VE ŞEHİRCİLİĞİ
ENİS KORTAN

BİNA KİMLİKLERİ:
ANKARA, CUMHURİYETİN 25 YILI

Bilindiği gibi Le Corbusier 20. yy Mimarlığının, hatta belki de Rönesans sonrası mimarlığın temel taşlarından biridir. Modern mimarlığın kurucularından sayılan Le Corbusier, kendi mimari birikimini ve eğitimini mimarlık tarihinden alır. 1909 yılında yaptığı gezi mimarlık görüşünün ve bilgisinin temellerini oluşturacaktır. daha sonra “Le voyage D'orient” adlı eserinde bu gezide yapmış olduğu eskizleri yayınlarak önemli bir belge bırakmıştır. Bugün Le Corbusier üzerine yapılan inceleme çalışmaları bu dönemdeki etkilerin izlerini son eserlerine kadar takip edip ortaya çıkartmaktadır.Bizim açımızdan önemli olan ise bu gezinin önemli bölümünün o günkü Osmanlı İmparatorluğu topraklarında geçmiş olmasıdır.Yabancı araştırmalar, Corbusier'nin Türk mimarlığından aldığı etkileri, kendi cümleleri ile aktarmakla beraber, yeterli derinlikte ve sistematik bir kaynak bu alanda mevcut değildir. Ayrıca Corbusier'nin “Le voyage D'orient” (doğuya gezi) kitabı Türkçe'ye çevrilmemiştir.Prof. Dr. Enis Kortan “Le Corbusier gözüyle Türk Mimarlık ve Şehirciliği” adlı eserinde, hem Corbusier'nin mimarlık anlayışı ve eserlerinden bahsetmekte hem de Corbusier'nin Türkiye topraklarında yaptığı eskizlerden, buradan edindiği izlenim ve etkileri ortaya çıkartmaya çalışmaktadır. Oldukça kapsamlı ve detaylı bir çalışmanın ürünü olan eser, doyurucu bir şekilde Corbusier'nin Türk mimarlığından nasıl etkilendiğini ortaya koymaktadır.Hem büyük üstat Corbusier'nin mimarlığındaki “Türk” etkilerini görmek hem de kendi mimari mirasımıza bakışımızda yüzeysel biçimciliğin ötesinde yaklaşımları bu denli büyük bir mimarın eserleri üzerinden ortaya konması şüphesiz Türk mimarlık ortamı için çok önemlidir.Ayrıca Sayın Enis Kortan'ın bu eserinin İngilizce ve Fransızca çevirilerinin de olması, dünya mimarlık platformuna, Türk mimari mirasını tanıtmak ve güncel tutmak için eşsiz bir fırsattır.

Kitabı şubemizden 25 YTL karşılığında elde edebilirsiniz.

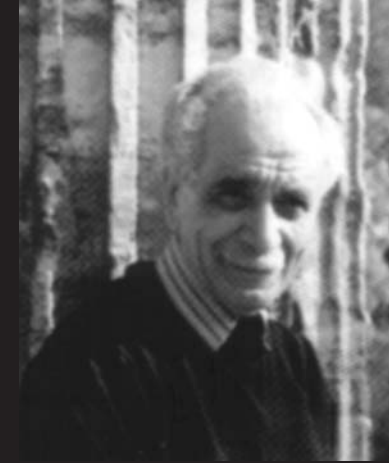
TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, kentin mimarlık tarihinin ve kültürünün belgelenmesi amacıyla, “Bina Kimlikleri ve Envanteri Projesi”ni yürütmektedir. Antik kökenlerinden bir orta Anadolu Osmanlı yerleşimi olarak yaşadığı gelişmelere, Cumhuriyet'in başkenti olarak yeniden yaratıldığı süreçten günümüze kadar, Ankara kentinin geçirdiği tüm dönemleri kapsaması planlanan bu projeyle, Türkiye mimarlığı ve mimarları hakkında detaylı bilgi birikimi sağlanmaktadır.

Proje çalışmaları tarihsel dönemler halinde etaplanarak sürdürülmektedir. Cumhuriyet döneminin ilk 25 yılını kapsayacak şekilde tanımlanan ilk etabın çalışmaları tamamlanmış ve sergilenmiştir. Çalışmanın etkisinin sergi mekanı ve zamanını aşması ve yaygınlaşması için önemli katkı sağlayacağı umularak hazırlanan bu katalog ise, sergilenen ürünleri daha ayrıntılı olarak anlatan bir çalışmadır.

Çalışmanın ilk aşaması olarak, dönemin binalarına ait temel bilgiler, planlar, eski ve güncel fotoğraflar ve benzeri tüm yazılı ve görsel belge derlenmiş ve geniş bir arşiv oluşmaya başlamıştır. Ankara'nın yapılı çevresini şekillendiren binalar arasından sergilenecek ve katalogta yer alacak olanlar, hem mimarlık alanındaki önemleri, hem de tarihsel gelişmelerde ve kentin günlük yaşamında oynadıkları rol gözönüne alınarak yapılan seçim sonucunda belirlenmiştir. Binaların seçim kriterlerini oluşturulması, sunulacak bilgiyi elde etme ve sunma yollarının belirlenmesi ve belgeleme çalışmalarının bu yönde sürdürülmesi, Prof. Dr. İnci Aslanoğlu'nun akademik direktörlüğünde ve akademisyenlerle diğer uzmanların danışmanlığında ve destekleriyle gerçekleştirilmiştir.

Y. Doç. Dr. Elvan Altan Ergüt *Proje Koordinatörü*

YİTİRDİKLERİMİZ

Odamızın kurucu üyelerinden,

Mimarlar Odası 1. ve 4. Dönem

Yönetim Kurulu üyesi, Mimarlık

Vakfı Enstitüsü Meclis üyesi, Oda

emektarı, 1998 Sinan Ödülü

sahibi Prof. **NEZİH ELDEM** (Oda

sicil No. 35)'i saygı ile anıyor,

yakınlarına ve mimarlık ortamına

başsağlığı diliyoruz.

1933 Ürgüp doğumlu, 1957 İTÜ

mezunu, üyemiz Yüksek

Mühendis Mimar **MEHMET**

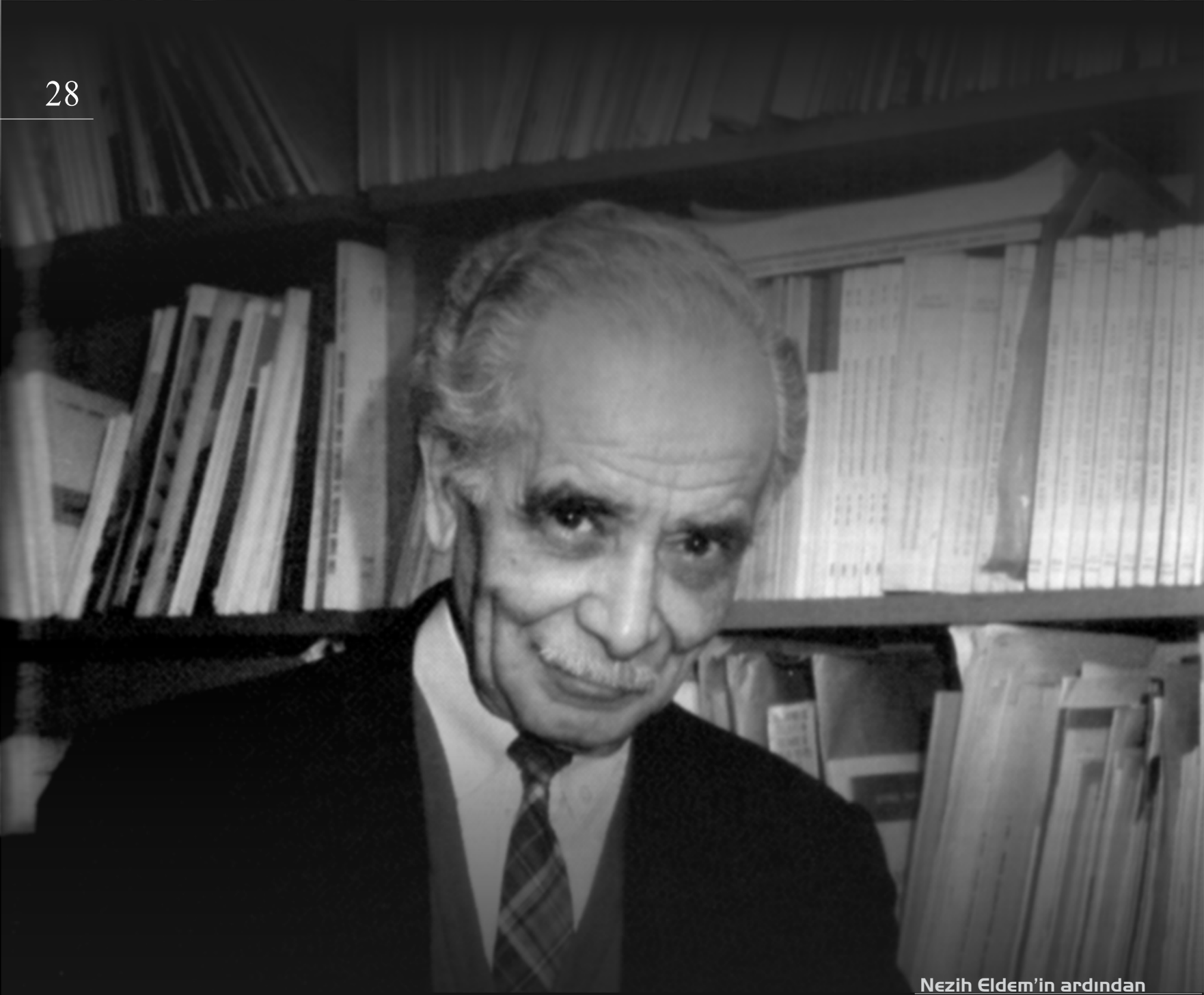
ÜNAL (Oda sicil no:984)

aramızdan 6 Ağustos tarihinde

ayrıldı. Kendisini saygı ile anıyor,

yakınlarına ve mimarlık ortamına

başsağlığı diliyoruz.

Nezir Eldem'in ardından

Çölde açan çiçek

Kemal Nalbant

Mimarlık camiası, bu ülke için çok önemli bir insanı kaybetti. Mimarlık camiası, 61 yıllık uzun meslek yaşamının ardından, çok az gerçekleştirilmiş projesi olmasına rağmen, çölde açan çiçeğini yitirdi. Bir rönesans adamı gibi, mimarının yanında resim, heykel ve seramik alanında da son derece önemli ürünler vermiş bir insanı, “Entellektüel çevrede bile sokaktaki adamın mimara danışsam dediği şey, ‘makyaj’ dır. Deride, kabukta, bir estetik kalitedir mimariden anladığı... Bilmiyorum, belki de bu duruma tepki olarak, ben de makine dünyasına çok sıcak bakıyorum. İnandırıcı, özgün ve anlamlı geliyor bana. Bir daha ki sefere makine mühendisi olarak geleceğim kesin.” diyen, aynı zamanda buluşçu/detaycı bir mimarı kaybettik.

1950’li yılların başında bulunduğu İtalya’da, Gio Ponti’nin kalma teklifini geri çevirip ısrarla hocalığı seçen, bunu da ona cazip teklifler sunan Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nde değil, kendini ait hissettiği İstanbul Teknik Üniversitesi’nde sürdüren Nezir Eldem, kendisine sorulan “öğretim üyeliği ve tasarlayıp uygulama alanlarının birinin ötekine göre önceliği var mı?” sorusuna, “Milano’da Politeknik’teki genç hocalar, benden inşa ettiğim binalardan söz etmemi istediler. Gerçi ben o sırada birkaç yıllık mimardım; birkaç yarışma kazanmış ve birisini de uygulama şansı bulmuştum. Ama genelde bizde hocaların inşa etmesinin yasak olduğunu söyleyince çok şaşırdılar. ‘Peki öğrencilerine bir şeyler söylediğin zaman seni dinliyorlar mı? Nereden biliyorsun

diye sormuyorlar mı?’ dediler. Danışmanlık statüsü altında bir sinema (Site Sineması), Ekrem Yağcı Lokantası, kadın güzellik salonu ile başlayıp Taşkışla’da ve öteki İTÜ yapılarında ve çevrelerinde inşa etmek fırsatı buldum. Daha doğrusu kendim yarattım bu fırsatları... Ancak ben, öğrencilerim için inşa ettiğimi düşünüyorum. Her biri onlara anlatacağım bir deneyim oldu. Yani kırk yıl önce Milanolu genç hocaların da dediği olmadı; kimse bana ‘Nereden biliyorsun?’ diyemedi.”² diye cevap veriyor. Nezir Bey’in tercihi önce hocalıkta olmuş, ama özellikle de Şark Eserleri Müzesi ve Harbiye Askeri Müzesi projeleriyle, bu alanda 20.yüzyıl kültü olmuş uygulamalar yapmıştır.

Modernizmin muzaffer vokabülerinin tıkanmaya başladığı yıllarda (60-70’li yıllar), biraz da İtalya yıllarının etkisiyle, bu tıkanıklığı aşacak, bu topraklara ait olduğunu hissettiren çok önemli yapıtlar kazandırmıştır. O yıllarda İstanbul’da olup da Harbiye Askeri Müzesi, Şark Eserleri Müzesi üzerine kafa yormamış öğrenci, mimar ya da öğretmen üyesi çok azdır belki de. Sn. Uğur Tanyeli’nin, “Eldem’in ayrıntı çözümleri küçük boyutlu arkitektonik heykellerdir. Örneğin Şark Eserleri Müzesi’nin ana merdivenindeki mermer trabzan ne denli heykelsiye, İTÜ Taşkışla binasının çatı atölyelerinin çelik strüktürü, aynı yapıdaki 109 no’lu amfinin projeksiyon ekranları ya da balkon kesiminin çıplak beton taşıyıcı sistemi de o denli heykelsidir. Eldem bir yapıyı nasıl tasarlıyorsa, onun içinde yer alan hiç bir şeyin, hiç bir ayrıntının onun elinden kaçamayacağı kesindir. İlk bakışta abartılı bir yargı gibi dursa da, tüm Türk mimarlık tarihinde mimari ürüne bu kadar kapsamlı bir bütünsellik içinde ve en önemsiz ayrıntıya dek inerek hakim olmaya çalışan ikinci bir mimar bilmiyoruz.”³ ifadeleri, aslında nasıl bir mimar ile karşı karşıya olduğumuzu çok iyi anlatıyor.

Benim Nezir Bey’in binaları ile ilk karşılaşmam Şark Eserleri Müzesi’nde olmuştur. Uğur Tanyeli’nin bahsettiği trabzan detayı ile başlayan sürprizler, bir bölümden diğerine geçişteki ustalıkla devam etmekte idi. Ayrıca, tasarımında sergilenecek her objenin 1/20 maketleri yapılarak kullanıldığı Müze’de⁴, güçlü immaterial etkiyi sağlayan doğal ışığın kullanımı çok etkileyicidir. Müze için hazırladığı senaryonun mekana dönüşümü çok ustacadır.

Harbiye Askeri Müzesi’nin cadde boyunca metrelerce uzanan masif yalın cephesinin içindekileri ele vermeyen ketum hali, beni her zaman üzerine düşünmeye itmiştir. Nezir Eldem, belirli mimari ideolojilerin kalıplarına ve tasarımlarına hiç bir zaman öykünmemiş, özellikle bu yapıda oluşturduğu arkitektonik tavrın özgünlüğü, belki de Doğu modernizminin başyapıtlarından birini gerçekleştirmiştir.

Onunla ilgili birkaç anekdotu aktarmak gerekirse; ilki kendinden, “Taşkışla’daki 109 numaralı Mimarlık Fakültesi Konferans Salonu’nu düşünüyorum. Mevcut ana merdiven orta sahanlığından girilen 100 kişilik bir balkonu, mevcut bina duvarlarını yarmadan ve mevcut pencereleri bölmeden, bir mobilya gibi kendi bağımsız ayakları üstünde oturma şansım vardı... Balkon çanağına ve onu taşıyan ayaklarla konsollara gelince, en özgün biçime ulaşmak için zor yolu denedim. Yüklerin ve karşı koyuşların betonarmeye vereceği biçime, etki ve

tepkinin sıfırlandığı en elverişli biçime ulaşmak için mühendisleri işbirliğine çağırdım. Tanrı bir atın bileğini, bir insanın çene kemiğini nasıl biçimlendirdiyse, öyle meydana gelsin bu taşıyıcılar. Ne bir eksik ne bir fazla. Bunun için kapı kapı dolaştım, başaramadım... Ben bir şeyler kanıtlamak, bir şeyler öğrenmek, en azından denemek istiyordum. Bu fırsatı bulamadığım için üzgünüm. Fakat salonumu seviyorum ve herkes de memnun sonuçtan.”⁵. İkincisi Ankara’da beraber yemek yediğimiz Sheraton Oteli’nin hemen yanındaki bir kafeteryadan çıkışımızda, başını yukarı doğru kaldırdı. Bir süre Sheraton Oteli’ne nam-ı diğer Pereja Şişesi’ne baktı baktı. Ve şunu sordu, “Ya, bu otelin içindeki odaları, giderek yatakları merak ediyorum doğrusu. Acaba onlar da merkeze doğru küçülüyorlar ve trapez/yamuk formunda mı yapılmışlar diye?”

Sonuncusu yine kendinden, “Adamın biri pastaneye gidiyor. ‘Sizde fil biçimi çikolata var mı?’ diyor. ‘Hayır.’ diyorlar, ‘paskalya zamanı tavuk ve yumurta biçimi yapıyoruz ama.’, ‘Acaba yapar mısınız ısmarlasam?’, ‘Yaparız ama hem zaman ister, hem de pahalı olur.’ diyorlar. ‘Zararı yok beklerim.’ diyor adam. On beş gün sonra çikolatayı almaya gelince ‘Hazır Efendim’ diyorlar, ‘Beğeneceksiniz umarız.’. Adam gerçekten çok beğeniyor: ‘Gerçek bir sanat şaheseri olmuş elinize sağlık.’ Tezgahtar kutusuna koyup paketlemeye kalkınca, ‘Yok yok’ diyor adam. ‘Fakat böyle götüremezsiniz.’ diyorlar. ‘Götürmeyeceğim zaten, burada yiyeceğim.’ diyor adam. Şaşırdınız değil mi? Bayılırım fil biçimi çikolataya.”⁶.

10 gün kadar evvel, Mimarlık Haftası’nın Ekim 2005’te yapılacak etkinliklerinin programı üzerine konuşurken, Kentsel Dönüşüm/Ankara’ya etkileri, Nezir Bey’in Ankara Belediye Binası (ki Şube, bu binanın tescili için Ocak 2005’te Koruma Kurulu’na başvurmuş idi.) ve Turgut Cansever’in Türk Tarih Kurumu Binası’ndan bahsettik. Ve haftayı, bu önemli mimarlar üstüne kurgulama fikrini ortaya attık. Henüz bu konuda bir adım dahi atamadan, Nezir Bey’in ölüm haberi geldi. Bu durumdan bize vazife çıkaracak unsurlar vardır herhalde... En azından onun ilk uygulanan yarışma projesi olan 1946 tarihli Ankara Belediye Binası’nın korunması konusunda.

Sonuçta, 20. yüzyılın büyük bölümünü kapsayan hayatında, bu coğrafyanın özellikle geçen yüzyılda yaşanan çorak ikliminde çok az yeşeren unsurlardan biri olan Nezir Eldem’in önemi giderek daha fazla anlaşılacak, boşluğu daha fazla hissedilecektir. Sonsöz, Nezir Bey’in üretim temposu üzerine konuşanlara, Sn. Uğur Tanyeli’den: “Az düşünüp, az çizerek çok sayıda yapı yapılabilir; ama bu yolla önemli bir yapı tasarlanabildiği hiç görülmedi.”⁷.

¹ Söyleşi, Arredamento Dekorasyon, 1991/6, İstanbul. sf. 88.

² Söyleşi, Arredamento Dekorasyon, 1991/6, İstanbul. sf. 89.

³ Uğur Tanyeli, Nezir Eldem’in Zor Mimarlığı, Arredamento Dekorasyon, 1991/6, İstanbul. sf. 91-95.

⁴ Edibe Uzunoğlu, Arredamento Dekorasyon, 1991/6, İstanbul. sf. 107.

⁵ Söyleşi, Arredamento Dekorasyon, 1991/6, İstanbul. sf. 86.

⁷ Söyleşi, Arredamento Dekorasyon, 1991/6, İstanbul. sf. 89.

'Siyasetin yapılaşması' ya da Kent Mimarisi*

Alev Alatlı

Mimari, bilimle iç içe ve ideolojik. Barınak, insanoğlu için hem yaşamsal hem de büyük çoğunluğumuzun ömrümüz boyunca yapacağımız en büyük yatırımdır. Hal buyken, mimarların ideolojik yapılanmaları yaşamsal oluyor; kararları, toplumun bütününe etkiliyor, yönlendiriyor ve hatta dönüştürüyor...

Eski Yunanca'da şehir, "politikos" yani "siyaset" kelimesinden gelir. Atinalılar için "şehir" siyasetin yapılaşması demektir. Eflâtun ve Aristo, şehrin "toplumsal olarak ayrıştırılmış ve ayrıcalıklı" olması gerektiğini söylemişlerdi. Ünlü filozofların, kadınları ve köleleri "demokrasi ve yurttaşlık hakları"nın dışında tuttuklarını düşündüğümüzde, şaşırtıcı bir tercih olmasa gerek.

Atina'nın başlıca rakibi, Roma'nın lâkabı “asalak şehir”dir. Atina, hiç değilse kendisini beslerdi, Roma, yiyecekten hammaddeye, kölelerine varıncaya kadar her ihtiyacı imparatorluk lejyoneleri tarafından temin edilen, asalak bir şehirdi. Dünyanın en büyük şehriydi, bir milyon nüfusu vardı. Halkının yüzde doksan beşi sefaletin doruğunda sürünürken, saray mimarları altın varaklı kubbeler dikerlerdi. Dağ gibi yığılmış çöp yığınlarının, karpuz kabuklarının, yemek artıklarının arasından insan kolları, bacakları fırlardı. Roma'da yoksulların cesetleri gömülmez, çöplüğe atılır. Roma'ya, “sömürü kültürünün yapılaşması” olarak bakılmasının nedeni bu.

Mimarlık ideolojiye teslim!

Fransız Aydınlanması, “hümanist” ideoloji doğrultusunda, Kilise'yi önemsizleştirdi, yerine “saray”ı getirdi. Üçüncü Napolyon Paris'i yeniden inşa ederken amacının şehirde “anarşistlerin ve diğer baş belâlarının” yuvalarını kurutmak olduğunu ilân etmişti. O geniş bulvarların açılmasının, köşeli mahallelerin kurulmasının nedeni, halkın denetim altına alınması, İmparatorun iktidarının sağlamlaştırılması arzusudur. İktidarın gücünü megalomanyak bir tutkuyla mekâna yansıtmak gayreti, Tanrılığa soyunan kayzerlere meşruiyet

kazandırmak çabası, tabiatın fethedebileceği hezeyanının cismanileştirilmesi ki, bu gayret Avrupa'nın bugün hayran olduğumuz diğer şehirlerine sıçrayacaktır. Örneğin, St. Petersburg'un baba-oğul mimarları Rastrelli'ler ve onların saraylı patronları, Ruslar için bir şehir yapmamışlar, Rusların hayranlıkla seyredip görkeminin altında ezilecekleri bir “kurtarılmış bölge” kotarmışlardır.

“Paris modeli” daha sonra başta Cezayir olmak üzere Fransız kolonilerine de ihraç edilirken, Müslüman medineleri Fransız askeri mimarları tarafından acımasız bir biçimde “modernleştirilir”. Böylece perçinlenen “sömürü kültürü”ne öykünen İngilizler, ticaret yollarını güvence altına almak, sömürgelerini denetleyebilmek için dünya çevresinde kurdukları altmıştan fazla benzer şehirde aynı dünya görüşüne sadık kalırlar.

1887-1965, İsviçre doğumlu Fransız mimar Le Corbusier ki, asıl adı La Chaux-de-Fonds'dur, Yirminci yüzyıl modernizminin gurusu olarak bilinir. İsviçreli bir saat yapımcısının oğlu olan bu beyefendi, “Şehirler, vatandaşlara bırakılamayacak kadar önemlidirler” derken, Aristo-Eflâtun ikilisinin izindedir. “Ev, içinde yaşanacak bir makinedir” diyen Le Corbusier, şehirlerin “katıksız geometri” kurallarına uymaları gerektiğini savunur, “tabiata tecavüz ediyor olmalarını” överdi. Le Corbusier'in şehirden anladığı “köşeli dev binalar, geniş düzlüklere puantiye kumaşı anımsatır biçimde yerleştirilmiş tek tük ağaçlar”.

Stalin, seçkincilik, toplumsal sorumluluktan yoksunlukta Rastrelli'yi aratmayan Le Corbusier hayranlarındandır. “Stalin mimarisi” olarak da bilinen 1945 sonrası SSCB mimarisi, geometri kurallarını doğrultusunda bir düzine tankın yan yana geçebileceği bulvarlar, devasa binalar, “ev içinde yaşanacak bir makinedir” şiarı doğrultusunda sosyal konut adı altında yükselen beton yığınlarına revaç verir.

Gelir, Amerikalı Frank Lloyd Wright. Mimarinin tartışmasız “guru”larından Wright, yirmibirinci yüzyılda insanların uydu kentlerde kendi sebzelerini yetiştirebilecekleri birkaç dönümlük bahçe içindeki evlerde yaşayacaklarını, her biri

bir şehir merkezi gibi işlev görecektir olan bu meskenler sayesinde şehirlerin ortadan kalkacaklarını öngörür. Ne ki, Wright'ın '30'larda ABD için öngördüğü uydu kentlerde evler bugün bahçeler içindedir ama bahçelerde sebze değil, çim ekilidir. Ortadan kalkmak şöyle dursun, kentler her gün biraz daha büyümekte, kapitalist iktidarını perçinlemekte, eşitsizlik derinleşirken kent merkezlerinde şiddet her gün biraz daha artmaktadır. Yeni teknolojiler egemen metropollerde yoğunlaşır, New York, Londra, vb. vb. güçlerine güç katmaya devam ederler. Daha da vahimi her bir kuşak, daha büyüğüne, daha şaşaalisına, daha debdebelisine öykünür.

Bize gelince: Moğollar, Tatarlar, Türkler, vb. Asya kavimleri, “gökkürenin rölövesi”ni çıkarır, barınaklarını kutsal gök cisimlerinden indirdikleri hayali çeküllerinin toprağa değdiği noktalarda inşa ederlerdi. Geldiğimiz yerlerdeki kentlerimiz bu nedenle toprağa rastgele düşen tohumlara benzerler. Meskenlerimiz, “göksel cisimlerin yansımaları” oldukları için kutsaldırlar ve öncelik, kutsal olanındır. Anadolu'da sokaklara cetvel değmemiştir. Eğri büğrüdürler ama hiçbir plânlananın hangi tasarımı insan yararına olduğu sonucuna ulaşamayacağı, huzura giden yolu önceden belirleyemeyeceği düşünüldüğünde, cetvelsizliğin mahzuru olup olmadığı tartışmaya açıktır.

İslam'la birlikte kutsal meskenlerin mahremiyeti duvarlarla korumaya alınır. Duvarların, kapıların, pencerelerin yükseklikleri hane halkının mahremiyetini korumak üzere ayarlanır. Dünyevi zenginlikle övünmek kabalık sayıldığından, yapılar “olmayanları imrendirecek” şekilde süslenmez. Mülkün asıl sahibinin Allah olduğu, malın en hayırlısının Allah yolunda harcananı; Allah yolunda harcananın da en hayırlısının, halkın en çok ihtiyaç duyduğunu karşılayanıdır, şeklindeki bilgi, sermayenin kalıcı yapıtlara değil, sevabı devam eden sadakalara, vakıflara - halkın en çok ihtiyaç duyduğu medreselerin, imaretlerin, aşevlerinin, misafirhanelerin işletme giderlerine harcanır. İstanbul 1850'lere kadar belediye nedir bilmediyse nedeni çöp toplamaktan aydınlanmaya kadar, belediyelerin işlerini vakıfların yapmalarındandır. Bu vakıfların üçte ikisi Osmanlı

hanedan mensuplarının kurdukları vakıflar olup, bir tahmine göre toplam işgücünün yüzde on altısını istihdam ederlerdi.

Mülkün asıl sahibini unutmamak...

Ondokuzuncu yüzyıl İstanbul'u sanayi devrimi sürecinde büyüyen fabrikalarla birlikte şehirlerin yoksullara tahsis edilmiş semtlerinin de büyüdüğünü söyleyen, Liverpool'da hektar başına üç bin kişinin düştüğünü, insanların bulabildikleri her delikte yaşamaya çalıştıklarını, mahzenlerin bile tıka basa insan olduğunu anlatan, hava kirliliğinden, bronşitten, veremden yakınan Engels'in rüyalarını süsleyen şehirdir. Evet, şehirler “siyasetin yapılaşmış durumları” iseler, şayet, bizimki böyle bir siyasetin yapılaşmasıdır - daha doğrusu, yapılaşmasıydı.

Bunları söyledikten sonra itiraf etmeliyim ki, bugüne kadar görkemli bir metropol görmedim ki, insan kemikleri üzerine bina edilmemiş olsun. Görkemli bir bina, bir katedral, bir piramit, bir bulvar, sıkır sıkır bir şehir görmedim ki, temelinde sömürü, kan, cinayet, fuhuş, uyuşturucu, karapara yatmasın. Evsizlerin sığınmış titrestikleri karanlık köşeleri, şiddetin kol gezdiği arka sokakları bulunmasın. Bu nedenle olsa gerek, görkem beni ürkütür.

Mimari, diğer sanat dalları gibi değil, bilimle iç içe ve ideolojik. Bir ressam ya da bir heykeltıraşın kullandığı malzemelerin türü, eserine biçtiği değere hemen hiç yansımaz. Ama barınak, insanoğlu için hem yaşamsal hem de büyük çoğunluğumuzun ömrümüz boyunca yapacağımız en büyük yatırımdır. Hal buyken, mimarların ideolojik yapılanmaları yaşamsal oluyor; kararları, tercihleri, toplumun bütününe etkiliyor, yönlendiriyor ve hatta dönüştürüyor. Geçtiğimiz günlerde, şehrimizin sorunlarını tartışmak üzere dünyanın dört bucağından kopup gelen mimarların, İstanbul'a nasıl bir “siyaset yapılaşması” öngördüklerini merak etmekten kendimi alamıyorum!

* 17 Ağustos 2005, Çarşamba tarihli Zaman Gazetesi'nden alınmıştır.

ULUSLARARASI MİMARLAR BİRLİĞİ 2005 İSTANBUL KONGRESİ

UIA 2005 İSTANBUL- XXII WORLD CONGRESS OF ARCHITECTURE

H. Ali Ulusoy
TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube
Yönetim Kurulu Başkanı

Uluslararası Mimarlar Birliği'nin 22.Kongresini geride bıraktık. Yaklaşık “7000” (bu konuda Merkez Yönetim Kurulundan resmi bir açıklama gelmedi) katılımcıyla gerçekleştiği ifade edilen ve Şubemizdeki çalışmaları bir yıl önce başlayan kongre hazırlıkları Temmuz ayında da Şube gündeminin büyük bir bölümünü oluşturdu.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu, Ülkemiz Mimarlık ortamı açısından çok önemsedığı UIA 2005 İSTANBUL buluşmasına katılımın artırılması, çok sayıda mimarın ve mimarlık öğrencisinin İstanbul'a gidişini teşvik etmek için bütün olanaklarını seferber etmiştir.

Kongre öncesi Meslektaşlarımızın katıldığı bilgilendirme toplantıları yapılmış, Ankara'daki Kamu Kurumlarının Yöneticileri, büyük inşaat firmaları dolaşarak ve UIA 2005 İstanbul Kongresi'nin önemine değinen yazılar yazılarak katılım teşvik edilmiştir.

Bunlardan daha da önemlisi, Ankara Şube Yönetim Kurulu, Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulunun almış olduğu Yönetim Kurulu Üyelerinin kongre ücretlerinin Oda tarafından karşılanması kararına üyeler ve yönetim arasındaki eşitlik ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle itiraz ederek, Yönetim Kurulu Üyeleri için yatırılması gereken Kongre kayıt ücretini kendileri için kullanmayıp, kongreye katılmak isteyen mimar meslektaşları ve mimarlık öğrencileri arasında “Ankara Şube Katkı Payı” olarak paylaştırmıştır.

Yine Yönetim Kurulu'nda alınan kararlar çerçevesinde, Kongreye gidecek olanların toplu ulaşımı karşılanmış ve Kamu Kurumları ile görüşülerek konaklama sorunu üyelerimizin lehine ekonomik olarak çözülmesi sağlanmıştır. Kongre devam ederken İstanbul'a günübirlik gitmek isteyen üyelerimize ulaşım imkanı sunulmuştur.

Bütün bu çabaların sonucunda UIA 2005 İSTANBUL buluşmasına, Ankara'dan 300'ü aşkın mimar ve mimarlık öğrencisi katılmış ve dünya mimarları ile aynı ortamı paylaşarak, kentleri ve kentlerin geleceğini tartışma olanağı yakalamıştır.

Mimarlar Odası'nın ev sahipliğini yaptığı, **UIA 2005 İSTANBUL** buluşmasının teması “**Kentler: Mimarlıkların Pazar yeri**” olarak belirlenmiş ve kongreye katılan binlerce mimar küresel tehdit altındaki kentlere, savaşımlara, yoksulluğa, bölgesel eşitsizliğe, kaynakların kötü kullanılmasına ve dünyadaki binlerce yoksulun barınma ihtiyacına dikkat çekerek, kentlerimizin geleceği üzerine görüş belirtmişler. Bu temaya uygun olarak Ankara Şube Katılımcıları; “**Mimarlık Toplum İçindir**”, “**Toplumsal Hak Olarak Mimarlık**”, “**Mimarlık, Herkes İçin Her Yerde**”, “**Barınma Temel İnsan Hakkıdır**”, “**Başka Bir Mimarlık ve Başka Bir Dünya Mümkün**” vb. sloganları ile kongre vadisinde ve dışında her gün çeşitli etkinlikler yaparak Kentlerin ve Mimarlığın “öteki” sorunlarını da gündeme getirmiş, “Mimarlığın Toplumla Buluşmasını” sağlamaya çalışmıştır.

Yaklaşık 7000 mimarın katıldığı UIA 2005 İSTANBUL buluşması hazırlıkları Mimarlar Odası'nda uzunca bir süredir yürütülmekteydi. Özellikle 1999 Pekin buluşmasında Kongrenin İstanbul'da yapılacağına belli olmasını takiben (Yapılan oylama sonucu), yoğun bir hazırlık sürecine girilmiş ve o tarihten bu güne kadar, Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu ve Organizasyon Komitesi başta olmak üzere, Mimarlar Odası Örgüt birimleri Yöneticileri, çalışanlarını dışında, organizasyonda 400 kişi görev almıştır.

TMMOB Mimarlar Odası'nın bu kadar önemli bir Organizasyondan başarı ile çıkması kuşkusuz hem Türkiye açısından hem de bizler açısından son derece önemlidir. Kongre süreci ve tema ile ilgili ev sahibi ülke olarak yapılan çalışmaların ve tartışmaların sonuçlarını bir sonraki sayıda detaylı olarak değerlendireceğimizi hatırlatarak, Kongre Genel Sekreterliğini başarı ile yürüten Fatih Söyler'e ve emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz.

ULUSLARARASI MİMARLAR BİRLİĞİ 2005 İSTANBUL KONGRESİ

UIA 2005 İSTANBUL- XXII WORLD CONGRESS OF ARCHITECTURE

UIAİZLENİMLERİ

MİMARLAR DERNEĞİ 1927

■ UIA 2005 Kongresi İstanbul'da gerçekleştirildi. Çok çeşitli değerlendirmeler yapılıyor. Biz de bu etkinliği *Mimarlar Derneği 1927* gözü ile değerlendirmeye çalışacağız. Yönetim Kurulu olarak, bugüne kadar kulaktan dolma bilgilere sahip olduğumuz “UIA Olayı”nı yerinde gözlemlemeye çalıştık. Bu konuda detaylı sunuşumuzu yeni çalışma dönemimizin başında (Ekim 2005) yapacağız. Ancak özet olarak bazı düşünce ve tespitlerimiz şöyle:

- 22. Kongre'nin İstanbul'da yapılmış olmasının en olumlu yanı ülkemiz mimarlarının ve mimarlık öğrencilerinin “ayağına gelen” bir büyük buluşmayı ve etkinlik ortamını sağlamış olmasıydı. Ancak katılım ücreti, kişi başına 5000.-\$ borç düşen ülkemiz gerçeği ile bağdaşmıyordu.
- UIA, Uluslararası Mimarlar Birliği, TMMOB Mimarlar Odası'nın da üyesi olduğu bir üst örgüt olmasına rağmen etkinlikteki algılanması bir üye örgütü olmaktan çok *organizatör* ticari kurum şeklindeydi.
- Kaldı ki UIA'nın ne olduğunu, misyonunu / vizyonunu vb. ne mimarlar ne de mimarlık öğrencileri bilmez; çünkü mesleki yaşamlarının hiçbir anında yolları kesişmez. Dolayısı ile merak da etmezler.
- İstanbul Kongresi'nin ana temasının “MimarlıkLARın Pazar Yeri” olarak seçilmesi belki de ironik bir şekilde- bugüne kadar alınmış en isabetli karar olmuştu ve gerçeği yansıtıyordu. Çünkü gerçekten de kişilerin ve ticari kuruluşların hem kendilerini hem de birbirlerini “pazarladıkları” bir ortam görünümü vardı.
- Mimarlar Odası Yönetimi bugünkü başkanları şahsında sanki bu ülkenin bir örgütü değilmiş gibi hareket etmeyi yeğlemişti. Oda'nın bir sivil toplum örgütü olarak 50 yıldır sürdürdüğü mücadele ve bundan elde edilen birikimi, diğer deneyimlerle birleştirme çabası yoktu.
- Tam tersine “para verenlere” gösterilen itibar, yer yer maksadı aşan “iltifatlara” varıyordu.

Örneğin “karşılıksız (mı?)” büyük destek sağlayan İstanbul Belediyesi Başkanı yerlere göklere sığdıramıyor ve aynı belediyenin Cumhuriyet değerlerini imha projesinin parçası olan “İstanbul Şehir Rehberi” çok bilinçli olarak binlerce kişinin çantasına konuyordu.

- Diğer taraftan hükümet ve belediye sorumlularından “toplum önünde” bazı sözler alınıyor, ancak Mimarlar Odası, Kongre'nin üzerinden daha bir ay bile geçmeden, 28 Temmuz 2005'de yaptığı basın açıklamasında, “Mimarlar Odası onca uyarılara ve pişmanlıklara rağmen hala İMAR AFFI çıkartılmasını Ulusa şikayet etmektedir...” diye ağlıyordu. Sonuçta Oda belediyeden *yararlandı*, ama Belediye Oda'yı *kullandı*.
- Hem Mimarlar Odası'nın kuruluşunda en önemli rolü oynamış, hem de UIA'nın kuruluş aşamasında (daha Mimarlar Odası yokken) katkıları olmuş Mimarlar Derneği (1927)'nin, Mimarlık öğrencilerine sponsor olmasına ve öğrenci yarışmasına ödül koymasına rağmen esamisi okunmadı. Örneğin “çok para” vermediği için ne sponsorlar, ne de katkı koyanlar listesinde yer aldı. Üstelik, Mimarlar Odası Genel Başkanı açılış konuşmasında, 1948'deki kuruluş çalışmaları sırasında UIA'ya 1955'de kurulan Mimarlar Odası'nın katkılarından (!?) bahsetti. Oysa o yıllarda aktif olarak rol almış Mimarlar Derneği (1927) üyeleri günümüzde sürece tanık olarak anılarını bizlere aktarıyorlar.
- “Yıldız mimarlar” dışındaki aktivitelere gereken özen gösterilmemişti.
- Sonuç olarak, etkinliklere katılan mimarlar, mimarlık öğrencileri ve halkımız açısından olumlu bir ortam oldu. TMMOB Mimarlar Odası duruşuna pek uygun olmayan ve kendi geleceklerine oynayan kişisel tutumlar dışında, Kongre'nin gerçekleşmesinde samimi ve özverili çalışmaları nedeni ile Süha Özkan, Fatih Söyler ve Aydan Erim'in şahsında tüm katkı koyanları kutlamak gerekir.

UIAİZLENİMLERİ

Leman Ardoğan

■ 3-7 Temmuz 2005 tarihleri arasında İstanbul Dünya Mimarlarını ağırladı ve 22. Dünya Mimarlık Kongresi yapıldı. Her kongrede olduğu gibi ön hazırlıklar aylarca sürdü, acaba(lar), neden(ler), niçin(ler), ama olmaz ki(ler), hayır olmadı(lar), evet çok güzel oldu(lar) yaşandı ön hazırlık sürecinde. Her şube uluslararası mimarlık ortamında kendini kendince ifade etmeye çalıştı kuşkusuz, Ama Ankara şube bir farklıydı, farklı olmak zorundaydı belki de, Başkentti büyük şubeydi, bana kalırsa şubeyi farklı kılan Yönetim, oda çalışanları, gönüllü mimarlar ve mimarlık öğrencileriydi ve bunları bir araya getiren Odamızdı. (Bizim Odamız)

Kendimce bu çalışmalara katkı koyan gönüllü mimarlardan biri oldum, bu nedenle zaman zaman ön hazırlık sürecini, kongre ortamını ve kongre sonrasını yaşadım. Birlik içinde ekip olarak güzel iş yapmayı yaşadım, azimle çalışan yüklenmiş olduğu görevi sonuna kadar götürmek için tüm gücünü ortaya koyan, ön hazırlık dönemi evlerinin yolunu unutan oda çalışanlarını gördüm, bunları bir araya getiren ve pozitif enerji dağıtan yönetimi alkışladım.

Bizi (Ankara ve bağlı olan temsilciliklerin mimarlarını, Ankara'yı, Ankara yapılarını (Bina Kimlikleri), Ankara da yaşanan mimarlık ortamını, bunun yanında Mardin, Van, Halfeti'de de bir şeyler oluyor derken bunu ortama taşımaya çalışan çalışmaları, çocuklarla yaşanan mimarlık oyunlarını, bir başka mimarlık mümkün derken alternatif bir ortam hazırlayan ve karikatür sergisi, yayınları ve konserleriyle bu ortamı toplumla paylaşan Ankara Şubenin çalışmaları hiç şüphesiz takdir toplamıştır.

Kongre boyunca farklı, etkin, yapıcı, anlamlı, bir şeyler ifade eden, var olduğunu belli eden Ankara Şube çalışmaları gelecekte de yerini bulacak ve çok iyi işler yapılmış denilecektir. Bu güzel ortamı bize kazandıran ve çalışmalarda emeği geçen ve katkı koyan tüm arkadaşlarıma, mimarlık öğrencilerine, Oda çalışanlarına ve Oda 38.dönem Yönetim Kuruluna çok teşekkür ediyorum.

Ellerinize, beyninize sağlık.

Hayati Binler

■ Öncelikle Mimarlar Odası Ankara Şubesinin üyesi bulunan mimarların katılımını artırabilmek amacıyla yapmış olduğu katılım ücretine katkıda bulunması ve İstanbul'a kadar gidiş-dönüş için otobüs temin etmesi hususunda teşekkür ederim. Katkıların katılımı artırdığını gözlemledim.

Kongreye katılan yaklaşık 7 bin mimar İstanbul'u, Türk Mimarlığını tanıma fırsatını elde etmiştir. Ayrıca, Türk mimarları yabancı mimarların mimariye, Türk mimarlığına, kendi mimarilerine bakış açılarını anlama şansına sahip olmuş, yabancı mimarlarla tanışarak birlikte çalışma şansını elde etme fırsatını yakalamışlardır. Örneğin kendim ilgilendiğim birkaç konu hakkında yabancı birkaç mimarla tanışarak mesleki işbirliğine ve karşılıklı olarak ülkelerimizi gezme hususunda işbirliğine başlamış bulunmaktayız.

Mimar Sinan'ın ülkesinde ve şehrinde düzenlenen bir kongrede Sinan'ın neredeyse hiç yer almaması kongrenin en önemli eksikliklerinden biriydi. Sinan'ın maddi mirasının tapulu sahibi Vakıflar başta olmak üzere ilgili bütün gerçek ve tüzel kişilerin bu açığı 2008 Torino Kongresinde gidermeleri gerektiğini düşünüyorum.

Kongrede tabiatı yok etmeden kullanmak, kaynakları boş yere sarfetmemek ana temasından hareketle israf etmeyen, insanı temel alan mimari çözümlerin yapıldığı ve yapılması gerektiği vurgulanan önemli hususlardan biridir.

Ayrıca;

- mimariyi çocuklara anlatmak ve benimsetmek önemli, çünkü onlar ileride çok şeyi değiştirecekler,
 - sosyal-kültürel planlama yapmadan fiziksel planlama yapmak mümkün değildir,
 - değişmek için değişim yapmayalım, bir amacı olsun,
 - yapacaklarımızı içselleştirebilirsek iyi bir paradigma geliştirebiliriz,
- Gibi önemsedığım bazı anekdotları algıladık.

UIA'DA hangi düşler âranır!

ÇOCUK VE MİMARLIK

Rabia Çiğdem Çavdar

Türkiye, bir UIA kongresi yaşadı. Binlerce mimar, yüzlerce bildiri, onlarca atölye ve seminer yapıldı. UIA kongresinin mimarımıza, mimarlığımıza neler getirdiği, neler kattığı henüz tartışılıyor. Mimarlık ortamı henüz değerlendirmelerini oluşturamadı, kongrenin sonuçlarını zaman içerisinde göreceğiz. 'Düşleri aramak' atölyesi ise, mimarların özne olduğu bir kongrede çocuklara özne olma, mimarlık üzerine düşünme ve mimarlık ortamını deneyimleme şansı verdi. Çocuklar atölye çalışmaları dışında mimarlar tarafından hazırlanmış sergileri gezdiler, mimarlarla tanıştılar, bazıları için farklı ülkelerden, kökenlerden bunca insanın bir arada bulunduğu bir ortamda bulunmak bir ilkti. Çocuklar ve atölye yürütücüleri için oldukça hareketli, heyecan verici ve bazı yönleriyle zorlu geçen atölye çalışması bir ön atölye ve kongre süresince gerçekleştirilen bir esas atölye olmak üzere iki aşamalı gerçekleşti.

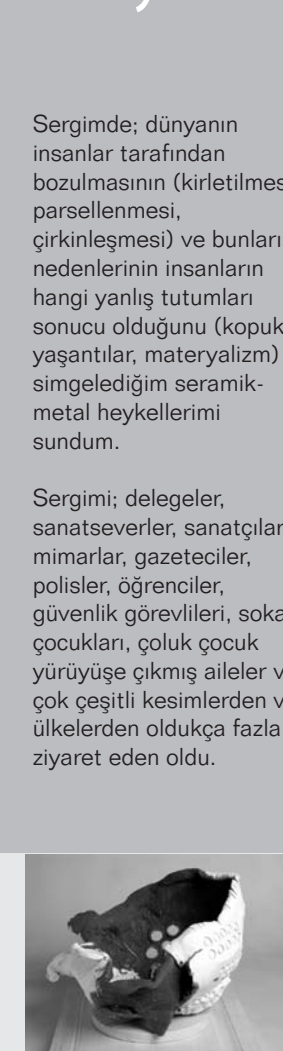
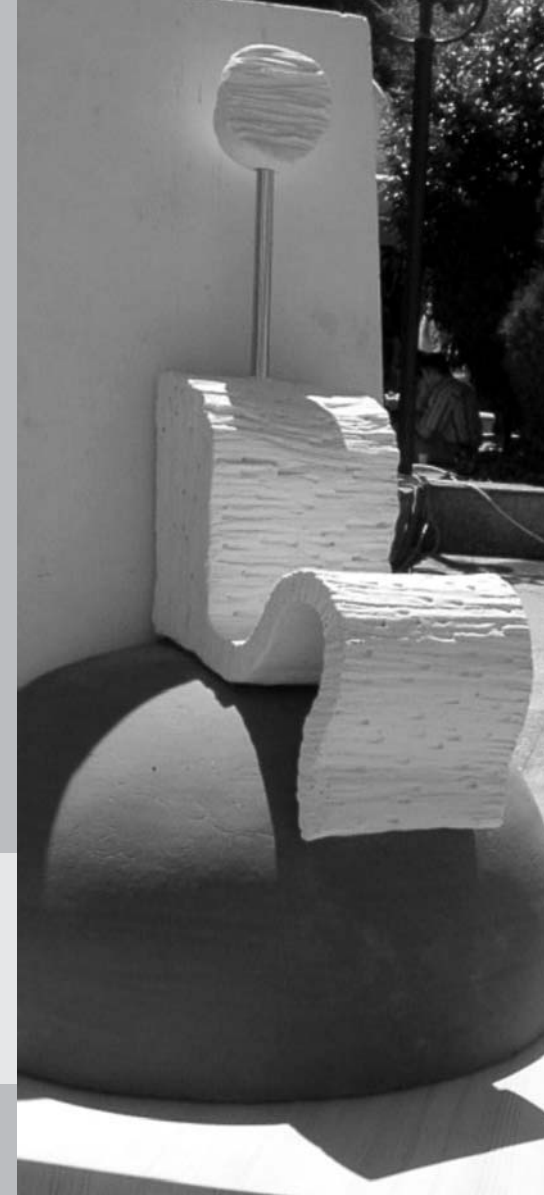
27 Haziran 2005 tarihinde Darüşşafaka Okulları'nda gerçekleştirilen ön atölye çalışmasında çocuklara dağıtılan çeşitli metinler ve gösterilen fotoğraflar aracılığıyla 'öteki' kavramı üzerine düşünce geliştirmeleri beklendi. Dört tema çerçevesinde İstanbul kenti içerisinde bir kavrayış gerçekleştirilecek ve esas atölyede kendi hazırladıkları sunuşları ortamla paylaşacaklardı. Dört tema, öteki kent, öteki kültür, öteki yaka ve aralıktı. Herbiri kendilerine birer tema seçtiler. Ön atölye programı içerisinde küçük bir şehir turu gerçekleştirilerek çocukların kente bakarken

gözönünde bulundurmaları gereken mekan ve oluşlar sergilenmeye çalışıldı. Kendi yaşadıkları kenti nasıl kullandıkları, nerelere gittikleri hangi mekanlardan korktukları üzerine de bir oyun oynanarak kentle ve birbirleriyle ilişkileri ortaya konmaya çalışıldı. Kongre zamanına kadar seçilen temalar üzerine sunuşlar hazırlandı.

5-6 Temmuz 2005 tarihlerinde Taşkışla'da gerçekleştirilen atölyeye Darüşşafaka Okulları 7. ve 8. sınıflarından 12 çocuk, yerli ve yabancı mimarlar katıldı. Amaç çocukların kendi yaşadıkları kenti nasıl gördüklerini, 'ötekilik' kavramı çerçevesinde tartışmak ve yaşantının dönüştürülmesine dair düş kurmalarını sağlamaktı. Beklenen, kurdukları düşlerin gerçekleşmesini sağlayacak birer tasarım üretmeleriydi. Ancak 'öteki' kavramının anlaşılabilmesi süreci ve kentin bu kavram çerçevesinde çözümlenmeye çalışılması tasarım problemine geçilmesini geciktirdi, atölye çalışması kent okuma maketleri yapımıyla sonlandı.

Atölyenin başlangıcında, çocuklar ve yürütücüler ötekilik kavramı ve temalar çerçevesinde sunuşlarını gerçekleştirdiler. Çocukların duruma yaklaşımları, kavrayışları ve sunuşları beklenilenin ötesinde bir duyarlılığa ve ufka sahipti. Yabancı katılımcılar da hayranlıklarını gizleyemediler. Kendi yaşantılarını, eğlenme biçimlerini, kültürlerini, zevklerini ortaya koyup ardından da öteki olarak gördükleri durumu tartışıyorlardı. Karşılaştırmalı bir bakış açısını tercih

HEYKEL SERGİSİSCULPTURE EXHIBITION

Çirkinleşiyorum-2

Sergimde; dünyanın insanlar tarafından bozulmasının (kirlenilmesi, parsellenmesi, çirkinleşmesi) ve bunların nedenlerinin insanların hangi yanlış tutumları sonucu olduğunu (kopuk yaşantılar, materyalizm) simgelediğim seramik-metal heykellerimi sundum.

Sergimi; delegeler, sanatseverler, sanatçılar, mimarlar, gazeteciler, polisler, öğrenciler, güvenlik görevlileri, sokak çocukları, çoluk çocuk yürüyüşe çıkmış aileler vb. çok çeşitli kesimlerden ve ülkelerden oldukça fazla ziyaret eden oldu.

Ziyaretçilerin göstermiş oldukları ilgi, sanat ile eleştiri ve uyarı yapmanın çok olumlu sonuçlar doğurduğunu onaylayan nitelikteydi. Herkes dünyayı bizlerin yani insanların bozduğu konusunda hemfikir. Bu sergiyi açmaktaki amacım bu konuda insanların düşüncelerini sağlamak ve böylece düzeltme yolundaki adımlardan birine katkıda bulunabilmek idi.

İletişimsizlik konusunda ise kimileri bunu doğrular nitelikte kopuk kalmayı tercih etti, kimileri ise

Teori ve Pratik

iletişimsizliğe meydan okur nitelikte benimle sohbet ettiler. Yeni dostlar ve yeni bilgiler kazandım.

Yaşadığım en unutulmaz ve farklı deneyim için bana bu olanağı sağlayan ve kongrede emeği geçen herkese teşekkür ederim.

etmişlerdi, böylece hem kendilerini tarifliyorlar hem de kendilerinden ayrılan durumu gösteriyorlardı. Zaten kendini tariflemeyen öteki tariflenebilir miydi? Hem kendimizi ne zaman tam olarak tarifleyebilir ve dışımızda duran durumları öteki olarak görebiliriz ki? İşte zihinlerini bulandıran durumda buydu. Bazılarının öteki olarak gördüğünü diğerlerinin o biçimde görmemesi neye ve kime göre öteki sorusunu sormalarına neden oldu. Ötekilik ile eşitlik ve aynılık kavramlarını ve bunların mekanlarını da tartışmaları ise kavramsal algılayışın düzeyini göstermekteydi.

Sonuçta beni tarif etmeden öteki diye bir şeyin olamayacağı, herşeyin benzer olamayacağı, farklılık barındıranların aynı ortamlarda bulunabileceği, kentin içerisinde bu şekilde kurgulanmış bir çok yaşam alanı bulunduğu, bazı insanların bazı ortamlarda kendi seçimleri dışında yaşamak durumunda oldukları ve İstanbul içerisinde çok kısa mesafeler içerisinde çok farklı yaşantı biçimleriyle karşılaşabilecekleri ve kültürlerin biraradalığının önemli olduğu düşünceleri oluştu.

İşte çocukların atölyenin son gününde yazdıkları metinlerden bir kaç alıntı;

'Öteki bence ötekilerin ötekileri öteki olarak düşünmesidir.'- K.T

'Öteki, benim yaşantımdan farklı yaşıyandır.' K.Y

'Ötekilik kavramından anladığım herkesin ötekisi farklıdır.' G.Ş.

'Öteki bence bizi her zaman etkileyen ve aslında içimizde oluşan kavramdır.' A.B.G

Bazen 'yetişkin olmak' mı kişileri daha katı düşünmeye zorluyor diye düşünmeden edemiyor insan. Çocukkenki önyargısızlık ve geniş kabullenişler ne zaman yitiriliyor ya da azalıyor bilinmez. Bir mimarlık kongresinde çocuklar ve mimarlar birbirlerine değmeye çalıştılar. Çocuklar yine bütün duyurgaları açık, hafif ve yüksüzdüler, her teması her görüşü her bir araya gelişi önemsediler. Yine bir çok şey öğrendiler yaşamlarına yeni yollar açabilecek. Mimarlık için ve yaşamak için düş kurmak gerek. Elimizdeki şansları iyi değerlendirmek umuduyla.

Manuel Cuadra*

Çeviri: S. Gülnur Brandenburg-Köktürk Y. Mimar

12. Uluslararası Dünya Kongresi`nin gerçek yıldızı İstanbul'un kendisi idi. İstanbul sadece Avrupa ile Asya'nın kesiştiği yer olduğundan değil, hristiyanlık ile müslümanlığın, kuzeyin ve güneyin, fakirin ve zenginin, tok ve aç olanın buluştuğu yer olarak cazibe kaynağı bir şehir. Altın Boynuz'a, Boğaz'a ve Marmara Denizine kıyısı olan coğrafi konumu ve elverişli topoğrafyası sayesinde daima bir anfityatro görünümünde. Bu özelliklerine bir çok bizans ve islam mimarisi de ekleniyor. Bunun yanında insanların sağlıklı yaşam sevgisi ve yaşam kültüründen oluşan yoğun şehir yaşamı da etkileyici bir unsur. İşte bu kültürde misafirperverliğin özel bir yeri var. Bunu kongreye katılanlar gerek kongrenin açılışında, gerekse kongrenin kapanışında, Boğaz'da yapılan

gezide, bir akşam klasik müzik konserinde ve de Burhan Ocal'la yaşadılar.

Organizasyonu düzenleyenleri rahatlatan ve misafirperverliklerini kolaylaştıran Türkiye`nin Avrupa Birliğine katılma niyetinde olması ve bu sayede hem devletten, hem İstanbul Şehir Belediyesi'nden parasal destek görmeleri idi. Çok genç ve uluslararası olan katılımcılar organizasyondan memnundular ve bunu ortaya çıkan küçük organizasyon hatalarını görmeyerek gösterdiler. Organizasyon komitesi kongreye 112 ülkeden yaklaşık 7000 mimar ve öğrencinin katıldığını açıkladı. Bunların %30`u Türkiye`den. Kongrede 2002 Berlin kongresine göre ağırlıklı olarak daha çok doğu Avrupalı, Asyalı ve Afrikalı katılımcılar vardı.

Katılımcıların çoğunun genç olmasına rağmen, yirmialtı konuşmacının ortalama yaşlarının yüksek olması ve konuşmacılar arasında oldukça yaşlı ustaların bulunması, organizasyonu yapanların herşeyin yolunda gitmesinden emin olmak isteklerinden kaynaklanmaktaydı. Yerel temsilci olarak Cengiz Bektaş vardı, onun yanında muhteşem Denise Scott Brown beraberinde Robert Venturi ile ABD'yi temsil ediyordu. Moshe Safdie İsrail'i, Glenn Murcutt Avustralya'yı, UIA'da altın madalya kazanan Tadao Ando Japonya'yı, Charles Correa Hindistan'ı, CICA Başkanı mimari eleştirmen Joseph Rykwert, ve Zaha Hadid yaklaşık 4000 dinleyici ile bütün rekorları kırdı, az önce hatırlattığım gibi seyirciler genç idi, oldukça genç. Almanların gözüne takılan bir konu "keynote"ların arasında hiç Almanın olmaması idi. Buna karşın Alman mimarlar bir çok ödül kazandılar. Elle tutulur bu başarılarda önde gelenler: Auguste-Perret-Ödülü: Werner Sobek (Stuttgart), Sir-Patrick-Abercrombie-Mansiyonu: Hermann Sträb (Dresden), Sir-Robert-Matthew-Ödülü: Stefan Forster (Frankfurt a.Main), "Celebration of Cities" Mansiyon: Brigitte Holz von Freischland + Holz (Darmstadt), bunun yanında "Student Competition" çerçevesinde diğer ödüller: Katie Schakat'a , Alberto CoboŞAlvarez'e, Julian Arons'a ve Anton Georg Schenkel'e verildi. İçerik olarak kongrenin teması "Kent ve Mimarlık"tı. Özellikle eski UIA başkanı Jaime Lerner, kendisi Brazilya'nın Parana Bölgesinin yöneticisi ve Curitiba Şehrinin Belediye Başkanı olarak Ulaştırma Planlaması, Kentsel Tasarım ve Mimarlık alanlarında üzerinde durulmaya değer çalışmalara katkıda bulundu, kentin insanların kaçtıkları son yer olarak akılcı bir gelişmeye tabi olmasının zorunluluğundan bahsetti. Varolan kalitenin yok edilmemesi için, şu an uygulanan ve doğal karşılanan, acımasızca sorunlu bölgelerin yok edilmesi, yamanması, ya da güzellik operasyonlarının yerine "Akupunktur" Metodunu önerdi.

"İstanbul Declaration"unun kapanış konuşmasında toplumun barışına ve mutluluğuna hizmet eden bir kentsel tasarımın ve mimarlığın dünya barışını sağlamaya katkıda bulunacağı belirtildi. Şehirleri ve bununla insanların yaşama ortamlarını yok eden savaş eleştirildi. Şehir Planlama ve Mimarlığı büyük ölçüde olumsuz etkileyen ekonomik çıkarların, sosyal ve kültürel çıkarların önüne geçmesi de eleştirilen konular arasında idi.

Ele alınan bütün konular genç ve uluslararası bir ortam içinde konuşulduğundan anlam ve değer kazandı.

Almanların bakış açısına göre Almanya'da uzun zamandan beri süre gelen meslekteki depresiv durum yavaşta olsa azalmakta. En azından biraz hareketlilik görülmekte: Alman Mimarlar Odasının (BAK),

Mimarlık İnternet Ağının (NAX), Alman Mimarlar Birliğinin (BDA) ve BauHaus Desau'nun uğraşları sayesinde görülmeye değer seminerler düzenlendi. Bunun merkezinde "İki Almanya'nın Mimarlığı 1949-1989" sergisi yer aldı. Sergi içerik olarak kaliteli ve iyi düzenlenmiş olmasına rağmen, serginin gösterildiği İstanbul yanlış bir seçimdi.

ABD'den Michael Sorkin yaptığı konuşmasında çözüm şansının nerede olduğunu açık bir şekilde ifade etti: Endüstri toplumlarının yaşama şeklinin ökolojik sonuçlarını aktardı ve globalleşen dünyada yoğun enerji tüketen ABD'nin yolunun, aşırı nüfusu olan Çin ve Hindistan tarafından izlenmesinin doğuracağı sonuçlar hakkında düşünceler geliştirdi. Uluslararası platformda önemli olarak kayıtlara geçen bu konu, biz Almanların biraz gülümsemesine neden oldu. Şüphesiz geçmişten beri aktuel olan bu uyarılar, bize doğal olarak saf, pembe, mavi çizilen resimleri, 1980'li yıllarda kurulan yeşil akımı hatırlattı. Anlaşılan buralarda gerçekleşen gelişmeler dışarıya vurmadı, ya da o zaman ki sorular yeni yeni ve yavaş yavaş ABD'ye ulaşıyor.

Bu durumun bir çok şansı beraberinde getirdiği söylenebilir. Son on yıldaki Uluslararası Yapı Fuarı Ems Parkı gibi büyük ölçekli projelerin ve sayısız küçük projelerin sayesinde Alman plancılar ve beraberinde inşaat sektörü büyük bir bilgi birikimi avantajına sahip. Diğer yabancı meslekdaşlarımızla aramızdaki bu bilgi farkı erimeden, biraz yetenekle ve biraz da iş becerme kabiliyeti ile bir çok projeyi sahiplenip yapma şansımız doğabilir. Bunun için elimizi çabuk tutmalıyız. Hedef olarak hem ABD gibi büyük pazarlar, hem de artan enerji fiyatlarından dolayı enerjiyi tutumlu kullanacak sistemlere ihtiyaç duyan küçük ülkeler gösterilebilir. Bu şansı kullanabilmek için mimarların, mühendislerin, yayıncıların, endüstri sektörünün ve inşaat firmalarının Fransız örneğindeki gibi, bir taraf iyi tasarlanmış projeyi, diğer tarafta gerekli olan sunumu ve parayı sağlıyor, beraber çalışmaları gerekli. Şu an Almanya'da yapılan sergilerden içerik açısından Alman Mimarlar Müzesi çalışanları tarafından düzenlenen Thomas Herzog'un eserlerini gösteren sergi, Almanların teknik açıdan nelere kabiliyetli olduklarını göstermesi açısından İstanbul'da sergilense yerinde olurdu. Bunun en iyi örneğini "spanyollar gösterdiler: "Light is more" teması altında Campo Baeza'nın eserlerini Bizanslılardan kalma kilise Aya İrini`de çok güzel şekilde sundular. Biz neden böyle şeyler yapamayalım? Kendimizi gösterebilmek için önümüzdeki şansımız en geç UIA`nın 2008'deki Turin Kongresi.

* "Dr. Manuel Cuadra Frankfurt am Main'da Mimar ve kendisini Mimarlık Tarihi ve Teorisine adamakta. Ayrıca "Board of Directors des International Committee of Architectural Critics CICA" ya üyedir.

Dost Ülke Türkiye

Neden Nordrhein-Westfalen Mimarlar Odası Türkiye Mimarlar Odası ile İlişkilerini Yoğunlaştırıyor?

Sevgili Meslektaşım,

"Cities: Grand Bazaar of Architectures" teması altında Temmuz başında dünyanın her yerinden 7000'den fazla mimar UIA Kongresi için İstanbul'da şehirlerin geleceğini tartışmak için toplandılar. Türkiye Mimarlar Odası'ndaki meslektaşlar büyük bir Kongreyi başarıyla hazırladılar. Orada olan herkes kendini toplantının ve toplantı yerinin büyüüne kaptırdı...

Nordrhein-Westfalen Mimarlar Odası, Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin daveti üzerine küçük bir delegasyonla İstanbul'a geldi. Kongreye katılımın yararları yanında, orada bulunmamızın asıl nedeni, Türk meslektaşlarımızla ilişkilerimizi derinleştirmek ve ortak projeler üretmektir.

Mimarlar Odamız birkaç yıldır devamlı olarak Ankara'daki Türk meslektaşları ile fikir alış verişinde bulunmaktadır. Yapı hukukumuzu yakından incelemek ve İstanbul'da yapılacak olan UIA-Kongresi ile ilgili bilgi vermek için Sayın Başkan Ali Ulusoy, geçen yıl Düsseldorf'daki Odamızı ziyarete gelmişti. AKNW (Mimarlar Odası Nordrhein-Westfalen)'ye göre Türk meslektaşlarla yoğun dialoglar çeşitli sebeplerden dolayı önemlidir:

İlk olarak, Nordrhein-Westfalen'de, Almanya'da yaşayan 1.8 milyon Türk'ün 650.000'inin yaşamakta olması ve NRW Mimarlar Odası içinde çalışan 153 Türkiyeli mimar ile Odanın en kalabalık yabancı çalışan kesimini oluşturmalarıdır. Bu sayıya Alman vatandaşlığını almış olan meslektaşlarımız dahil değildir. Ayrıca, Türkiye şüphesiz stratejik açıdan önemli bir ülke. Kültürel ve ekonomik anlamda, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girme çabaları da göz önüne alındığında, biz Batı Avrupalıların nazarında bu önem daha da büyüyecektir. Mimarlık hizmetlerinin ihracı konusunu düşündüğümüzde, Türkiye'yi potansiyel bir pazar olarak görmemezlikten gelemeyiz.

Diğer önemli bir saptama da, Türkiye'ye yapılan ziyarette açıkça görüldüğü gibi, ülkenin zengin kentsel geleneğini sürdürmesidir. Şimdi Türkiye'de gözlemlenen ve devam edeceği varsayılan ekonomik büyüme, mimari *know-how* konusunda büyük bir talep olacağı beklentisini doğurmaktadır.

Alman Mimarlar Türkiye'de fevkalade olumlu şöhrete sahipler. Olumlu şöhret Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihi ile ilgili: Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra, geçmiş yüzyılın 20'li ve 30'lu yıllarında, bir çok Alman, Avusturyalı ve İsviçre'li Mimarlara genç Türkiye için önemli yapı projelerini gerçekleştirme şansı verildi. Özellikle yeni başkent Ankara'nın inşasında Egli, Holzmeister, Taut ve daha birçok ünlü mimar önemli yapılar inşaa ederek kendilerini gösterdiler.

İstanbul ziyaretimizde Türk meslektaşlarımızla, Avrupalı ve Türk Mimarlar arasındaki bu bağı Düsseldorf'da bir sergi düzenleyerek gösterme kararı aldık. "Modern Mimari'nin Çıkışı: Ankara 1923-1948" isimli sergi, 8 Eylül'den itibaren Mimarlık Evi'nde görülebilir. Fotoğraf sergisi, son derece çarpıcı biçimde, çoğunlukla Bau-Haus'dan etkilenmiş olan yapıların, geçen zamana rağmen bugüne kadar değerlerinden bir şey kayıp etmediklerini gözler önüne serdiği gibi, Avrupa etkilerinin, en azından Türkiye'nin batısında son derece kuvvetli olarak gelenekselleştiğini de göstermektedir.

8 Eylül günü Mimarlık Evi'nde yapılacak sergi açılışına, Başkan Ali Ulusoy katılacağı gibi Odamızın birçok Türk, ve Türkiye kökenli üyeleri de sergiye katılacaklarını bildirdiler. Ben Türk meslektaşlarımla fikir alışverişinde bulunmaya devam edeceğimize seviniyorum ve tüm Türk meslektaşlarımı bu diyalogu devam ettirmeye davet ediyorum.

Selamlarımla,

Dr. Christian Schramm
Mimarlar Odası Nordrhein-Westfalen Başkanvekili

Çeviri: Özgür Ecevit

yeni yayın

SON YASAL DÜZENLEMELERDE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI VE YEREL YÖNETİMLER EL KİTABI

Ülkemizin kültürel ve doğal mirasın korunmasına ilişkin oldukça köklü ve yerleşmiş bir deneyimi vardır. Çok değişik kültürlerin oluşturduğu zengin bir mirasın korunması, değerlendirilmesi ve çağdaş yaşam koşullarına uyarlanarak korunmaları her şeyden önce yasal bir alt yapı gerektirir.

Özellikle son yıllarda çıkan değişik nitelikteki yasal düzenlemelerle 5226 sayılı yasanın getirdiği çok önemli yenilikler, yerel yönetimlere bu konuda yeni sorumluluklar vermekte ve yeni yetkilerle donatmaktadır. Bu husus korumanın giderek yerelleşmesini, hizmetlerin daha çabuk ve etkin verilebilmesini ve koruma olgusunun başta kültür ve tabiat varlığı malikleri olmak üzere tüm toplum tarafından benimsenmesini sağlamayı öngörür ve doğru bir politikanın göstergesidir.

Bilindiği gibi, Ülkemizdeki kültür varlıklarının korunmasında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun ilke kararları son derece önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle mevcut ilke kararlarının yapılan son yasal değişikliklerle uyum sağlaması için ele alınması ve gerekli yeni düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Mevzuattaki son düzenlemelerin özellikle yerel yönetimlerle ilgili bölümlerinin açıklanması, belli başlıklar altında toplanmasını amaçlayan bu derleme Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Sn. Prof. Dr. Mustafa İsen'in talep ve teşviki ile gerçekleşmiş, Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Ali Ulusoy da gerekli alt yapıyı sağlayarak katkıda bulunmuştur. Kendilerine teşekkürlerimizi sunuyor, bu yapıtın yerel yönetimlere bir el kitabı olarak hizmet vereceğini umuyoruz.

Kültür Bakanlığı ile birlikte çıkarılan Son Yasal Düzenlemelerde Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması ve Yerel Yönetimler El Kitabını şubemizden elde etmeniz mümkündür.

Büyük Deprem'in 6. Yılında 17 Ağustos 1999'u Yaratan “Keyfi İmar Düzeni” Sürüyor; 7. yıla yine bir “İMAR AFFI”yla giriliyor...

17 Ağustos 1999 Depremi'ni Türkiye'nin en gelişmiş bölgesinde “**felaket**”e dönüştüren 3 temel neden vardı:

- 1- Plansız ya da bilim dışı planlara dayalı yasal ve kaçak yapılaşma;
- 2- Denetimsiz inşaat, ihmaller ve yapı üretimindeki teknik eksiklikler;
- 3- Depreme dayanıklı yapı geleneklerinden ders almayan tasarım ve uygulamalar...

Aradan geçen 6 yılda, her üç sorun için de yeterli önlemleri sağlayabilecek yeni yasal düzenlemeler yapılmadığı gibi, sadece hükümetlerde ve yerel yönetimlerde değil, üniversiteler ve diğer ilgili kurumlarda da ihmaller sürmektedir.

1. İMARDAN “PLANSIZLIK ve HUKUKSUZLUK” ARTIYOR

Deprem riskini de gözetken planlı kentleşme disiplini “**imar rantı**” uğruna 50 yıldır terk eden Türkiye'de, 17 Ağustos 1999 depremi bile “**uyarıcı**” olamadı.

Felaketin temel nedenleri arasındaki “**spekülatif yer seçimi ve yüksek yoğunluk kararları**”nı engelleyecek bir imar disiplini ve bilimsel denetim süreci; kent, çevre ve yerel yönetimlerle ilgili son yasalarda da yer almadı.

Dahası, bu disiplin yerine, yine “**rant**” uğruna kentsel planlamayı tümüyle reddeden ayrıcalıklı imar kararları için (Haydarpaşa Projesi örneğinde olduğu gibi) “**özel yasalar**” çıkartılmaktadır.

Ülkeyi yönetenler, imar konusunda tüm kentleri “**güvenli yapılaşmaya**” yönlendirecek hukuksal düzenlemeleri sürekli erteleyerek, sadece yeni rant alanları yaratmayı hedefleyen yasaları devreye sokmaktadırlar.

Depremde asıl sorunu oluşturan bu tutumun son talihsiz örneği ise 03 Temmuz 2005 tarihli “**Tarım Alanlarında İmar Affı**” yasasıdır.

Tarımsal alanlardaki “**mevzuata aykırı**” yapılaşmaya uğramış arazilerin metrekaresinden 5 YTL alınarak ruhsat vermeyi öngören yasa, 17 Aralık 1999 depreminden önceki dönemden bile daha geri bir süreci başlatmaktadır...

2. YAPI DENETİMİNİN “ŞİRKET”LEŞTİRİLMESİ ÇÖKMÜŞTÜR

Büyük depremin ardından, bu konuda yürürlüğe konulan “**tek**” düzenleme olan “**Yapı Denetimi Şirketleri**” yasası, 6. yılda çökmüş durumdadır. Bu şirketlerde saptanan ihmal ve suistimaller, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nda sayısız soruşturma dosyası oluşturmuştur.

Türkiye'nin en gelişmiş bölgesini yıkan 17 Ağustos 1999 depreminden bu yana geçen 6 yıllık sürede;

- Depremi felakete dönüştüren nedenleri ortadan kaldıracak yasal önlemler alınmadı...

- Depreme dayanıksız yapı üretimine neden olan yasal, yönetsel ve teknik yetersizlikler giderilmedi...

- Mimarlık ve Mühendislik eğitiminde depremi gözetken yapı kültürü hâlâ temel dersler arasında değil...

Mimarlar Odası'nın daha “**tasarı**” halindeyken yaptığı itirazlarını “**mimarları yapı denetiminden uzaklaştırarak**” yanıtlayan dönemin yasa düzenleyicileri bugün iktidarda olmasalar bile, işbaşındaki hükümette de aynı yasayı değiştirme yönünde bir eğilim gözlenmemektedir.

Oysa geçen 6 yıllık deneyim de irdelenerek, şirketlerin kâr amacını değil, bilim ve teknolojinin gereklerini esas alan, kamusal ve meslek kuruluşlarının etkin katıldıkları bir denetim sisteminin düzenlenmesi artık zorunludur.

3. MİMARLIK ve MÜHENDİSLİK EĞİTİMİNDE İHMALLER...

Türkiye bir “**deprem ülkesi**” olmakla birlikte, aynı zamanda mimarlık ve kent kültürü bakımından da dünyanın en zengin birikimlerini taşıyan bir “**yapı ve yerleşme tarihi**” ülkesidir.

Depremle yapılaşma ve yaşam arasındaki böylesi derin bir “**birlikteliğin**” en büyük kazanımları ise “**depreme dayanıklı yapı kültürü**” ile “**depremi gözetken kent dokuları**” konularındaki bin yıllara dayalı “**uygarlık dersleri**”dir.

Nitekim, onca deprem geçiren “**tarihi anıtsal yapılar**”ın ve 1999'un 7.4'lük sarsıntısında bile “**çökmeyen**”, insanların ağır döşeme ve kirişler altında ezilerek ölmedikleri “**geleneksel yapılar**”ın, günümüz mimarlığı, mühendisliği ve şehirciliğinde de çağdaş sistemlerin geliştirilmesine “**esin kaynağı**” olmaları gerektiği, UNESCO tarafından bile Türkiye'ye tavsiye edilmiştir.

Ne var ki ülkemizin bu eşsiz olanağına rağmen, tarihsel birikimleri gözetmeyen, kimliksiz ve köksüz bir “**modernite**”nin egemen olduğu mimarlık, mühendislik ve şehircilik anlayışının depremi felakete dönüştüren sonuçları hâlâ sorgulanmıyor.

1999 depremi olduğunda mesleki eğitime başlayanların bile “**aynı eksiklik**” içinde yetişen “**mezunlar**” olarak şimdi “**meslek icra ettikleri**” düşünülürse, mimarlık-mühendislik ve şehircilik eğitimindeki bu aymazlığı gidermeye yönelik ihmalin “**yaşamsallığı**” açıkça görülebilecektir...

SONUÇ: Büyük depremin 6. yılında, yasal ve yönetsel imar düzenimiz ile eğitim sistemimiz, hâlâ “**1999 felaketini hazırlayan**” koşullardadır. Böylesine bir aymazlığın kökeninde ise ulusal ekonominin ve son yıllarda da küresel ekonomik ilişkilerin, üretim yerine “**imar rantı gelirleri**”ne bağımlı kılınmış olmasıdır.

Türkiye, ekonomik beklentilerini, sadece “**arsa, arazi ve emlak kazançlarını maksimize etme**” politikasından kurtaramadığı sürece, depremi de gözetken çağdaş, kimlikli ve güvenli bir yapılaşma ortamı ile şehircilik uygarlığına kolay kavuşamayacaktır...

Saygılarımızla,

MİMARLAR ODASI

“YAPI KANUNU TASARISI ATÖLYE ÇALIŞMASI”

Ali Ulusoy

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan “**Yapı Kanunu Tasarısı**”, 19 Nisan 2005 tarihinde TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin düzenlemiş olduğu panelde ele alınarak tartışmaya açılmıştır. Panel öncesinde, Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yasal Süreçleri İzleme ve Değerlendirme Komisyonu “Planlama ve İmar Yasası Tasarısı” ile birlikte konuyu gündemine olarak değerlendirmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü Konferans salonunda düzenlenen ve oturum başkanlığını **Sn. Kemal Türkaslan**'ın yapmış olduğu panele konuşmacı olarak; **Sn. Sefer Akkaya** (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürü), **Sn. Feridun Duyguluer** (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı), **Sn. Hüseyin Aksu** (ODTÜ), **Sn. Ali Ulusoy** (Mimarlar Odası Ankara Şubesi), **Sn. Necat Özgür** (İnşaat Mühendisleri Odası) katılarak Yasa Tasarısı üzerine görüş ve önerilerini ortamla paylaşmışlardır.

Mayıs 2005 tarihinde, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı **Sn. Mahmut Küçük** ile Bakanlıkta yaptığımız toplantıda;

1.Yapı Kanunu Tasarısı,
2.Yapı Denetim Yasası kapsamı dışında kalan illerde uygulanan T.U.S. ile ilgili karşılaşılan problemler,
3.Meslek Odalarının vermiş olduğu ve İnşaat Ruhsatının eki olan Sicil Durum Belgelerinin, Ankara'daki bazı Belediyeler tarafından istenmemesiyle ortaya çıkan sorunlar,
4.Yapı Üretim Sürecinde karşılaşılan çeşitli problemler ele alınarak, sorunların çözümüne yönelik olarak ortak çalışmalar başlatılması kararlaştırılmıştır.

Yapılan toplantıda önermiş olduğumuz ortak çalışma kararının ardından, 8 Haziran 2005 tarihinde “**Yapı Kanunu Tasarısı Taslağı Atölye Çalışması**” başlatılmıştır. Konu TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu'nda değerlendirilmiş, Atölye Çalışmalarına katılacak olan isimlerin, Mimarlar Odası Ankara Şubesi “Yasal Süreçleri İzleme ve Değerlendirme Komisyonu” içerisinde belirlenerek Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine karar verilmiştir.

Yaklaşık 2 ay boyunca her hafta **Sn. Mahmut Küçük**'ün başkanlığında Bakanlık toplantı salonunda bir araya gelen “**Yapı Kanunu Atölye Çalışması**”na, Şubemizi temsilen, Sn. Aykut Ülkütekin, Sn.Sualp Güreşçiöğlu, Sn. Yavuz Göksu, Sn. Orhan Kuntay, Sn. Ömer Faruk Atay, Sn.Raşit Gökçeli ve Sn. Güneş Gültürk , Bayındırlık ve İskan Bakanlığı temsilcileri Sn. Yıldız Kızılay, Sn. Onur Bezirci, Sn. Sonay Sinağ, Sn.Gülçin Özdem, katılarak “Yapı Kanunu Tasarısı'nı bütün boyutları ile ele almış, maddeler üzerindeki yeni görüş ve önerileri, eleştirileri, Yapı Üretim Sürecinde karşılaşılan problemleri bütün boyutları ile değerlendirerek çalışmayı belli bir olgunluğa taşımışlardır.

Atölye çalışmaları 17 Ağustos 2005 tarihinde tamamlanmış, yapılan tartışmalar, öneriler, eleştiriler ve AB müktesebatında çıkan yeni yasal düzenlemeler ışığında değerlendirilerek Sn. Aykut Ülkütekin tarafından kapsamlı ve ayrıntılı bir biçimde kaleme alınmıştır.

Ortaya çıkan yazılı doküman, Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu'nda değerlendirilerek Tasarı'ya son şeklinin verilebilmesi için;

TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'na, Mimarlar Odası Şubelerine, Ankara Şubesi üyelerine 16 Ağustos 2005 tarihine kadar “Yapı Kanunu Tasarısı” hakkındaki görüş ve önerileri alınmak üzere gönderilmiştir. Ayrıca Tasarı Şubemiz web sayfasında da ilan edilmiştir.

Hazırlanmış olan “**Yapı Kanunu Tasarısı**” hakkında gelen görüş ve öneriler, Şubemiz “Yasal Süreçleri İzleme ve Değerlendirme Komisyonu”nda değerlendirilerek son şekli verildikten sonra Bayındırlık ve İskan Bakanlığına resmen iletilecektir.

Bugüne kadar yürütülen bu tür çalışmalar ve tartışmalar genellikle Bakanlık tarafından hazırlanarak, konunun tarafı olan Meslek Odalarının ve kamuoyunun bilgisine sunulur, görüşleri alınmaya çalışılırdı. Meslek Odalarının görüş ve önerileri bazen dikkate alınır, çoğu zaman da göz ardı edilerek Yapı Üretim Sürecine yönelik Yasal Düzenlemeler hayata geçirilirdi. Ortaya çıkan durum bırakın sorunları çözmeyi, var olan sorunları daha da artırarak yeni tartışmalara yol açardı.

19 Nisan 2005 tarihinde “**Yapı Kanunu Tasarısı Paneli**” ile başlayan ve bugüne kadar devam eden çalışmalar bizin için farklı bir pratiğin hayata geçmesi açısından oldukça önem taşımaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın ortaklaşa başlattıkları Atölye Çalışması , birlikte üretme, paylaşma, ortak aklı hakim kılmak noktasında önemli bir adımın atılmasına neden olmuştur.

Bu olumlu adımın atılmasında kuşkusuz, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı **Sn. Mahmut Küçük**'ün birlikte üretmeye karşı olan duyarlılığı, ortak çalışma kültürüne olan inancının ve Mimarlar Odası'na Pozitif yaklaşımının büyük katkısı vardır.

Ayrıca Bakanlık adına Atölye çalışmalarına katılan ortamı bizlerle paylaşan Bakanlık çalışanları Sn. Sefer Akkaya'ya, Sn. Feridun Duyguluer'e, Sn. Oktay Şendur ve tabi ki Mimarlar Odası Ankara Şubesi Çalışma Gurubu'na, katkı koyan tüm dostlarımıza Mimarlar Odası Yönetim Kurulu adına teşekkür ederiz.

Umarız bu ortak, özverili çalışmalar, emek ve çabalar, çoğalarak devam eder ve daha sağlıklı, daha güvenli, sürdürülebilir bir sürecin oluşturulmasına katkı sağlar.

Yapı Kanunu Tasarısı Taslağı Önerisi Genel Gerekçe

Aykut Ülkütekin

Bugüne kadar, ülkemizde yapı üretimi ile ilgili mevzuat imar yasaları kapsamı altında yürütülmüştür. İmar yasalarının uygulama araçları imar planları, imar yönetmelikleri ve bunlara bağlı olarak geliştirilen mevzuattır. İmar yasalarının kavramsal olarak, belirli bir alanda ortak yaşamak üzere bir araya gelen kentlilerin birbirleriyle olan hukukunu düzenleyen, kenti somutlaştırılmış bir hukuk alanı olarak ele alan düzenlemeleri kapsamakta olduğu düşünülür. İmar yasalarının temel özelliği; bireylerin kentle ilgili haklarını tesis etmek, diğer bireylerin tesis edilmiş bulunan hakları ile olan ilişkilerini ve bunlara bağlı kuralları oluşturmaktır. Bir kentte yaşayanların ilgileri sadece kendilerine tahsis edilmiş alanlarla sınırlandırılmaz. Kent, oluşum ve kavram olarak, diğer bireylerle ortak ilişkilerin yer aldığı bir yapılanmadır. Kentsel yapılanma ile ilgili haklar çok taraflı olup, korunabilmesi için bireylerin kendilerine düşen hak paylarını bizzat ve doğrudan savunmalarını gerektirmemelidir. Tersi durumda ortak bir yaşama alanından söz edilmesi mümkün değildir. Bu nedenle imar yasaları, tanım gereği olarak, kentsel bir yapılaşmanın söz konusu olduğu ve bu yapılaşma ile düzenleme görevlerini yürütmek ve gözetmek üzere bir kamu kurumu olan belediyelerin kurulmuş olduğu alanlar içerisinde anlam taşır.

Bundan farklı olarak yapı yasaları, imar yasaları ve bunların imar planı, imar yönetmeliği gibi uygulama araçları ile belirlenen sınırlamaların tam olarak dışında kalır ve doğrudan yapının kendisinin oluşturulmasını konu olarak ele alır. İmar yasaları, tesis etmiş olduğu hakların bireyler tarafından nasıl kullanılması gerektiği ile ilgili herhangi bir hüküm içermez; sadece kentli insanların, birey veya toplum olarak haklarının nerede başladığını ve diğerlerinin haklarını ihlal etmeksizin, nasıl uygulanması gerektiği ile ilgili kuralları belirler. Bu sınırlamaların içerisinde kalan alan, yapının sadece kendisi ile ilgili gerekliliklerin tanımlandığı bir alandır. Yapı yasaları imar yasaları tarafından tanımlanmış bulunan imar haklarının, bireyler tarafından nasıl kullanılması gerektiği ile ilgili düzenlemeleri kapsar. Diğer taraftan imar yasalarının hükümleri sadece ülke içinde geçerli olabilirken, yapı yasalarının ilgi alanları, sınır aşan yapı üretimi hizmetleri veya işçilikleri kapsamında, küresel özellikler sergileyebilmektedir. Ayrıca, imar yasaları tarafından tanımlanması söz konusu olmayan, dolayısıyla kapsamı alanı dışında bulunduğu için kentsel hak tanımlamalarının yapılmasına gerek duyulmamış olan **kırsal**

alanlardaki yapılaşma konuları, doğal olarak, sadece yapı yasaları kapsamında ele alınabilir. Bütün bu nedenlerle imar yasalarının yanısıra, yapı yasalarının düzenlenmesi de bir toplumsal gerekliliktir.

Kentsel alanın bireysel ya da ortak olarak kullanımı için tanımlanarak, korumak üzere, imar yasaları ile belirli sınırlamalar veya yasalar içerecek şekilde düzenlenmiş bulunan kentli haklarının, zamanda ve mekanda gözeticisi ve koruyucusu doğrudan doğruya kamu yönetimidir. Yapı yasaları ise, aralarında doğrudan akit oluşturan kişiler arasında gelişen bir süreç olarak düşünüldüğü için, tarafların medeni hukuk, borçlar hukuku ve ticaret hukuku kapsamında kendi haklarını koruyabilecekleri düşünülür. Bu nedenle imar yasalarının **genel hukuk** kapsamında, yapı yasalarının ise **özel hukuk** kapsamında ele alınması gerektiği düşünülür. Bu gibi nedenlerle de İmar Yasası dışında bir yapı yasasının oluşturulmasının gerekliliği bulunmaktadır.

Bu yaklaşımın bir istisnası; yapılaşma sırasında zamanda veya mekanda hazır bulunarak haklarını koruma imkanı bulunmayan ve yapı üretimi ile ilgili olarak üçüncü taraf olarak tanımlanabilecek birey veya kuruluşların ileride oluşacak haklarının, sonradan düzeltilmeyecek şekilde kaybolmasına fırsat verilmeden, devlet tarafından korunması gereğidir. Bu yaklaşımda yapı yasalarının tüketici haklarının bir alt başlığı halinde ele alınması söz konusudur. Gerçekten de, başlangıcından beri Amerika Birleşik Devletlerinde ve seksenli yıllar içerisinde Avrupa Birliği ülkelerinde ve özellikle Fransa'da yapı üretimi ile düzenlemelerin **tüketici haklarının korunması** başlığı altında gelişme gösterdiği görülmektedir.

Yukarıda da ifade edildiği üzere, kullanıcı/tüketici gibi üçüncü tarafların, uygulamanın tamamlanmasından ancak çok sonraları, yapıları kullanmaya başladıktan sonra oluşacak haklarını, uygulamanın gerçekleştirilmesi sırasında hazır bulunarak koruyabilmeleri, zaman ve mekan olarak, mümkün değildir. Tüketiciler çoğu zaman yapılaşından on yıllarca sonra, yapıların teknik gerekliliklerinin tam olarak yerine getirilmiş olduğuna inanarak ve güvenerek yapıları satın almakta veya kiracı olabilmektedirler. Ülkemizde bin yıllara varan bir süre önce yapılmış bulunan yapılar bile kullanıma açılabilmektedir. Bu nedenle Devlet yurttaşlar adına uygulamaya müdahil olarak; yapıyı sonradan satın

alan, kiralayan tarafların veya böyle bir tasarrufu olmaksızın herhangi bir nedenle özel veya kamu yapıları içerisinde bulunma durumunda olan bireylerin haklarını, uygulamanın gerçekleştirilmesi sırasında ve sonrasında gözetim ve denetim yaparak korumakla yükümlü olmalıdır.

Devletin sağladığı güven ortamı toplumun bir bütün olarak güçlü ve sağlıklı olmasının temel koşuludur. Bireyler içinde yaşadıkları doğal ve yapılı çevrenin güvenli olduğuna inandıkları ölçüde o toplumun gelişmesine, dolayısıyla daha da güçlenmesine katkıda bulunmaya eğilimli olacaklardır. Gelişmiş ekonomilerin temelinde her zaman için etkin bir kamu denetimi sonucunda oluşturulmuş bir güven ortamının bulunduğu görülmektedir. Diğer konularda olduğu gibi yapı üretimi uygulamasında da, kendi haklarını koruma olanağı bulunmayan tarafların haklarının korunması yoluyla genel bir güven ortamının yaratılması, temel kamu yükümlülüğüdür ve devletlerin temel varlık nedenleri arasındadır. İmar Yasasının konusu kentsel hakları veya kuralları, sadece tesis etmek olduğu için, kullanıcı/tüketici haklarını koruması söz konusu değildir. Bu görev, imar yasalarında içerilmesi mümkün olmayan farklı yaklaşımlara sahip düzenlemelere yer vermesi öngörülen bir yapı yasası ile yerine getirilebilir.

Ülkemizde 1999 yılı depremlerinden sonra yapıların güvenilir olması konusunda belirgin bir duyarlılık gelişmiş ve konuyla ilgili Yapı Denetim Yasası yürürlüğe konulmuş olmakla birlikte, yapıların depremlere karşı güvenilirliğinin gerektiği şekilde arttırıldığı konusunda toplumda bir güven ortamı oluşturulduğu söylenememektedir. Yapı Denetimi Yasasının öngördüğü giderler, yeni bir masraf kapısı veya daha da kötüsü, yeni bir kamusal harç olarak değerlendirilmektedir. Yapı denetimi üzerine öngörülmüş bulunan yeni önlemlerin yapı sahipleri ile yapı üreticileri arasındaki ilişkiler bütününi aşarak topluma mal edilmiş olduğu söylenemez.

Bu olgunun nedenlerini, yapı denetimi süreçlerinin, önceden de olduğu gibi, sadece yapı üretimi taraflarının arasına sıkıştırılmış olmasında aramak yararlı olabilir. Denetimin kurumsallaştırılarak, yapı üretimindeki bütün tarafların müteselsil olarak birbirlerini denetlemesi, denetleme konusundaki **ihmallerin, ihlallerin veya suiistimallerin**, çok geç bile olsa, bir gün ortaya dökülmesine neden olacak, sürekli üst üste denetleme sistemlerinin oluşturulması, ve daha da önemlisi tüketici/kullanıcı gibi afetler nedeniyle risklere en fazla maruz olan tarafların, bizzat kendi adlarına veya sigorta sistemi, emlak aracıları veya kefalet sağlayıcılar gibi sorumlu kılınacak unsurlar için denetleme olanaklarının yaratılması yoluyla, doğrudan denetim sürecine dahil

edilmesi bir çözüm oluşturma potansiyeli taşımaktadır. Yapı üretimi taraflarına, hiç sona ermeyecek bir **çoklu denetim** sürecinin baskısının varlığı ve yanlış işler yapmaları durumunda, er veya geç bunların kefaretinin bir gün ödemek durumunda kalacakları hissettirilmelidir.

Diğer taraftan halen uygulanmakta olan yapı denetim sistemi mevcut yasalar kapsamında yeni yapı üretiminin denetlenmesi ile sınırlıdır. Oysa afetlerle ilgili riskin çok büyük bir bölümünü oluşturan **mevcut yapıların denetimi** konusunda, bazı yerel yönetimlerin sınırlı girişimleri dışında bir denetim sistemi uygulaması mevcut değildir. 1999 depremlerinin yaratmış olduğu duyarlılık henüz tazeyken veya en azından söylem alanında daha faal olduğu geçmiş dönemlerde, sadece dayanıklılık tarama faaliyeti olarak yapılan bu gibi değerlendirme çalışmaları sınırlı da olsa sürdürülmekteydi. Ancak belirli bir sisteme bağlanmaksızın yapılmaya çalışılan bu uygulamalara temel olan duyarlılıkların, özellikle deprem acılarının üzerinden süre geçtikten sonra, azalmakta olduğu görülmektedir. Mevcut yapıların denetlenmesinin etkinliğinin en güçlü şekilde sağlanabilmesi için, sürekli, etkin ve sistem olarak sonsuza kadar devam edecek bir yapı denetim sisteminin oluşturulması ve yapıların, her türlü el değiştirmesi, kiralınması, tapuya tescili, ipotek edilmesi, kredilenmesi, kamu teşviklerine bağlanması gibi hukuki kayıtlara geçmesinin söz konusu olduğu bütün durumlarda, yüzeyden, ağır masraf gerektirmeyen, ancak güçlü ve etkin prosedürler kapsamında denetlenmesinin zorunlu hale getirilmesi gereklidir.

Kullanıcıların kendi güvenliklerini sağlamak üzere; yapıyla ilgili bütün başvuru bilgilerinin ve sistemler, imalatlar, ekipman ve benzeri aksam için prospektüs ve garanti belgelerinin yer aldığı **yapı kullanım kılavuzu**, yapı ile ilgili müellif, müteahhit, tescil numarası vb. gibi bilgilerin yer aldığı **yapı sertifikası** plaketi gibi gerekli bilgi aktarma olanakların yaratılması ve bu arada yapıların el değiştirmesine aracılık eden emlakçı ve benzeri **aracı kuruluş ve kişilerin**, devrini yaptıkları yapı ile ilgili denetimlerin yapılmış olması yükümlülüğüne tabi kılınması gibi önlemlerin alınması, yapıların sürekli denetiminin önemli bir ayağını oluşturacaktır.

Kullanıcıların kendi haklarını araması gerekli altyapının oluşturulması, yapının sürekli denetimi için yeni bir imkan yaratacaktır. Kullanıcılar yapının mevzuata, dolayısıyla teknik gerekliliklere aykırı durumlarını, tek bir başvuru ile şikayet edebilme hakkına sahip olmalıdırlar. Bu amaçla yapı ile ilgili bütün konularda, kullanıcıların veya yapı üretimi taraflarının, kamu görevleri ile ilgili mevzuata aykırılık oluşturan, ihmal,

ihlal veya suiistimaller ile ilgili şikayetlerini doğrudan iletebilecekleri **yapı işleri halk savcılığı** ile görevli bir kamu kurumunun yerel yönetimler tarafından oluşturularak faaliyete geçirilmesi yararlı görülmektedir. Bu kurum, kişi veya kurumların kamu idaresi karşısındaki sorunlarının gerekleri ile ilgilenirken, tarafların birbirleri ile ilgili sorunlarının çözümü için **yapı mevzuatı hakemi** kurumu yapılandırılmalıdır. Bu kurum, teknik bilgi ile donatılmış olacağı için hem sorunların çözümü için daha fazla yeterli olabilecek, hem de sorunların genel mahkemelere iletilmesinden önce bir uzlaşma olanağı yaratacaktır. Bu her iki kurum da, yanlış uygulamaların örtülü kalmasına meydan vermeyeceği için, tarafları daha dikkatli ve titiz çalışmalarını gerektirecek, yapı üretimine bir disiplin gelmesine neden olacaktır.

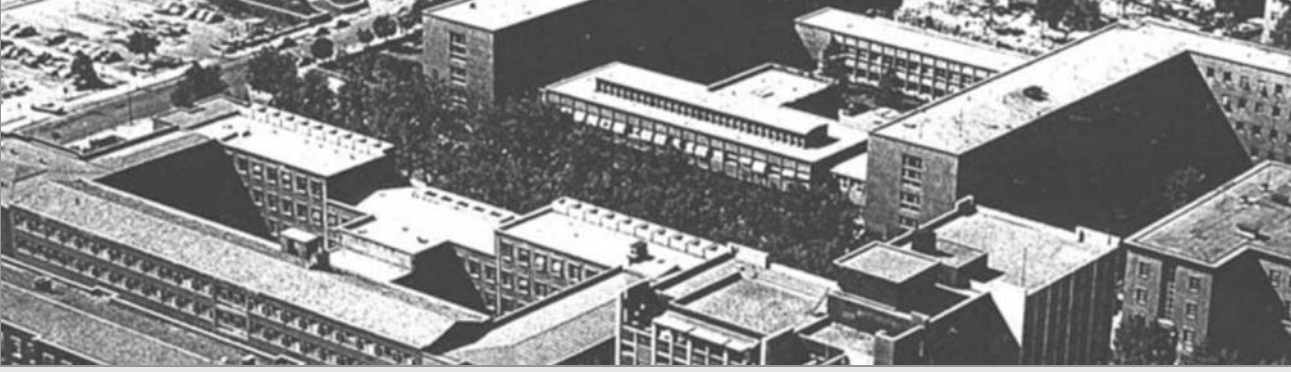
Diğer taraftan, yapı üretiminde halen de, kişisel olarak kendine özel koşullar altında edinilmiş bilgi ve iş deneyimlerinin etkinliği çok yoğundur. Bir çok durumda bu gibi öznel bilgi ve deneyimler, edinilme koşullarının veya yaşanmış çalışma koşullarının farklılıkları nedeniyle, deneyim sahipleri arasında bilgi veya uygulama farklılıkları olarak ortaya çıkabilmektedir. Bu farklılıklar çoğu zaman, uygulamada önemli bir sorun yaratmasa da, yapılan uygulamaların başkaları tarafından tekrar denetlenmesi ve bu denetlemelerde aynı değerlendirme ölçütlerine ulaşılabilmesi mümkün olmamaktadır. Oysa etkin bir denetimin en önemli koşulu, önceki değerlendirmelerin aynı terminoloji ve değerler içerisinde aynen tekrar elde edilebilmesidir. Tersî durumda önceki denetimle sonra yapılanların karşılaştırılabilmesi mümkün olmayacaktır. Bunu sağlanabilmesi için, teknik kadroların birbirleriyle aynı dille konuşmalarını sağlamak, yani tektip **meslek içi eğitim statüleri** ve gene **var-yok cetvelleri** gibi tektip değerlendirme prosedürleri oluşturulması gerekli olacaktır. Meslek içi eğitim statüleri, farklı uzmanlık alanlarında oluşturulacağı gibi ayrıca, yapı üretimine getirebileceği yeni mali külfetlerin en alt düzeylerde tutulabilmesi için, özellikle belirli bir büyüklük altındaki yapılarda, birkaç uzmanlık hizmetinin bir arada verilebileceği şekilde düzenlenmelidir. Ayrıca daha büyük yapılarda daha etkin hizmet sunulmasını sağlayabilmek üzere bu statülere sahip elemanların bir arada hizmet sunabileceği tüzel yapıların oluşabilmesi imkanları da sağlanmalıdır.

Yapı yasası taraflar arasındaki özel hukuk ilişkileri üzerine yapılanmak durumunda olduğu için; kooperatifler, şirketler veya kamu kuruluşları gibi tüzel veya doğrudan bireysel **yapı sahipleri** ve bunları temsil ediyor olması düşünülen **yapı işverenleri, projeciler, yapı yüklenicileri** ve

temsilcileri gibi yapı üretimi tarafları arasındaki özel hukuk kapsamındaki yükümlülük ve sorumluluk ilişkilerini tanımlamak ve düzenlemek olmalıdır. Yapı Yasasının daha önemli bir konusu, yukarıda yapı üretimi sürecine kamu müdahalesinin temel nedeni olarak tanımlanan, yapı üretimi sırasında haklarını korumak üzere üretim yerinde bulunma imkanı bulunmayan tüketici/kullanıcı, **üçüncü tarafların haklarının korunması** gereğidir. Bu görevini yerine getirmek için Devlet, yapı üretimi sırasında **proje denetimi, yapım denetimi, kalite denetimi** ve **işyeri güvenliğini** sağlamakla, bütün yapı üretimi süreci katılanlarını çapraz olarak denetlemek üzere yapılaşmayı kentsel **bölge yapı gözetimi** anlamında sokak, cadde veya mahalle gibi sorumluluğu belirli denetçilere emanet edilmiş alanlar içeriğinde denetlemekle ve yapım sonrasında **mevcut yapıları** denetlemek şeklinde, bütün halinde güvenilir bir gözetim ve denetim sağlamak üzere yeni kurumsal yapılar oluşturmak durumundadır.

Üçüncü tarafların yapı üretimindeki olumsuzluklar karşısında uğrayabilecekleri zararların karşılanabilmesi için sigorta yapılması esastır. Sigorta, dünya uygulamalarında; yapım sırasındaki riskler için **Bütün Riskler Sigortası**, hizmeti başkalarından satın alarak yapı üretimine katılan taraflar için **Mali Sorumluluk Sigortası** ve yapı üretimine doğrudan kişisel meslek uygulaması kapsamında bireysel yükümlülük ve sorumlulukları ile katılanlar için de **Mesleki Sorumluluk Sigortası** olarak yapılandırılmış durumdadır. Mesleki sorumluluk sigortası Yapı Denetim Yasasında öngörülmesine rağmen bugüne kadar, sigorta kuruluşlarının kendi ifadeleri ile "ihmalkarlıkların sigorta edilmesi" anlamını taşıdığı için uygulanması mümkün olamamıştır. Mesleki sorumluluk ve mali sorumluluk sigortaları, **DASK kapsamındaki Afet Sigortası** ile birlikte, müteselsil olarak birbirlerinin tazminat kayıplarını telafi etmek ve dolayısıyla sigorta tabanını genişletmek üzere yapılandırılma durumundadırlar. Mesleki sorumluluk sigortasının yapılamaması diğer sigorta primlerinin olması gerektiği kadar düşük olmasını engelleyebilecektir. Bu nedenle bireysel meslek uygulama ile ilgili sorumlulukların maddi karşılıklarının, bu kişilere kefil olan, kooperatif veya ticari şirket gibi kurulmuş **kefalet kuruluşları** tarafından karşılanması ve bu kuruluşların tazminat yükümlülüklerinin normal mali sorumluluk sigortası kapsamında sigorta ettirilmesi sigorta sistemini bir bütün halinde işler duruma getirebilecektir.

Sigorta sisteminin yapı üretimine ek bir denetleyici kurum olarak katılması ideal bir durum olmasına rağmen, uygulamada sağlanamamaktadır. Sigorta kuruluşları denetleme için istihdam etmeleri gereken kadronun masraflarını arttırıcı olmasından çekinmektedirler. Yapı üretimi sistemi içerisinde yerini alacak bir kefalet sisteminin bu duruma daha ekonomik ve etkin çözümler getirebilmesi mümkün olabilir.

İçinde bulunduğumuz günlerde **Kamu Yönetimi Yasası** kapsamında, kamu yönetimi ile ilgili olarak, yetkilerin mümkün olduğu kadar yerinden kullanılması öngörülen düzenlemeler yapılırken devletin bazı görevlerinin yeniden yapılandırılması gereği ortaya çıkmaktadır. Devlet çağdaş anlamında, insanların mutlu, rahat, korkusuz, güvenli ve barış içinde bir ortamda yaşamaları için, bütün yurttaşlar tarafından ortak olarak meydana getirilmiş bir kurumdur. Bu görevini yerine getirebilmek için yasalar yapar, kurallar koyar, o kuralları uygular, nasıl uygulandığını denetler. Uymayanlar varsa onları yargılar ve yaptırım uygular. Tüm kurumları ve organları ile bunu gerçekleştirmeye yönelir.

Yeni kamu yönetimi anlayışı genel anlamında, federal yapılara sahip ülkelerin yönetim sistemlerinden örnek alınmış olduğu izlenimini uyandırmakta, ancak bu durum telaffuz edilmemektedir. Federal yapıdaki devletlerin de merkezi denetim ile ilgili olarak geliştirmiş oldukları güçlü ve etkin kurumların bulunduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir. Merkezi denetim işleyişleri oluşturulmadan yerel veya yönetsel bağımsız kurumlar oluşturmak diğer yurttaşların haklarını ihlal edebilecek olumsuzluklar içerebilir. Devlet yurttaşlarına karşı bir bütün halinde sorumlu olmalıdır. Yerel yönetimlerin kendi bölgelerindeki yurttaşlar için öngörmüş bulundukları düzenlemeler hiçbir şekil veya koşul altında, diğer yurttaşların haklarını ihlal edebilecek veya ayrıcalıklar oluşturabilecek yapıda olmamalıdır.

Yeni kamu yönetimi anlayışının Bayındırlık ve İskan Bakanlığının taşra teşkilatını kaldırıyor olması Devletin bütün yurttaşların haklarını ve çıkarlarını, dolayısıyla bütün ülkeyi kapsayacak şekilde denetim görevlerini sürdürmesinin önünde bir engel oluşturmamalıdır. Denetim olanakları olmaksızın devletin görevlerini yerine getirdiğini söylemek mümkün değildir. Güvenli, sağlıklı ve yaşanılır bir yapıli çevre oluşturma konusunda bütün ülkede uygulanan statüler, uygulamalar, ve mevzuatın tektip olması bütün yurttaşların haklarının aynı şekilde korunması için gereklidir. Bu mevzuatın oluşturulması, genel geçerli hale getirilmesi ve uygulanmasının denetlenmesi görevi Bayındırlık ve İskan Bakanlığının üzerinde olmalıdır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bu görevlerine yerine getirebilmek için; **yapı ile ilgili araştırmalar** yapmalı, yapı

üretiminde çalışacak teknik kadroların statülerini tanımlamalı ve bu tanımlanmış statülerin yeterliliği üzerine onay anlamında **akreditasyon** vermeli, bu bütünlük içerisinde yapı üretimini **izleme** yükümlülüğünde olmalı, bu konuda yapı üretimi taraflarının veya bütün yurttaşlar ile yapı üretimi mevzuatının uygulanması ile görevli yerel yönetimler arasındaki sorunların çözümü için en üst başvuru merciini oluşturmalıdır. Bakanlık ayrıca yerel yönetimler tarafından kendi görevleri kapsamındaki uygulamalarla ilgili birinci elden bilgi alacak düzenlemeleri de yapabilmelidir. Diğer taraftan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, diğer kamu kurumları, kamu kurumu niteliğinde kuruluşlar, yapı enstitüleri, şirketler, üniversiteler, teknik okullar ve ticari şirket veya benzeri yerli veya yabancı kuruluşlar tarafından geliştirilen; **şartnameler, standartlar, prospektüsler, kullanma kılavuzları ve benzeri teknik dokümanları**; değerlendirmek, üzerinde araştırmalar yapmak veya yaptırmak, uygulanmasını önermek, uygun ve gerekli olması halinde genel geçerli veya zorunlu olabilmesi için onay vermek gibi görevleri de yerine getirebilmek için kendi bünyesinde gerekli olan yapılanmayı oluşturabilmelidir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı görevlerini yerine getirirken, mevcut kamu kurumlarının yapı üretimi ile ilgili konulara kendi mevzuatlarında öngörüldüğü üzere, mümkün olan en etkin şekilde katılmalarının sağlanması için gerekli düzenlemeleri yapmalı, bu kurumların yasalarla belirlenmiş görevlerini yapı üretimi konusunda verimli olabilecek şekilde yerine getirilmesini sağlamalıdır. Bakanlık, yapı üretimine temel olan üniversite eğitimini, eğitim için eğitim değil , yapı üretiminin gereklerine en uygun şekilde oluşturulması için, gereklerini belirleyerek uygun talep tanımlaması oluşturmalı, eğitimin bu gerekleri temel alarak yapılmasını sağlayabilmelidir. **Meslek birlikleri**, TMMOB'ye bağlı **meslek odaları** ve **ticaret odalarının** kendi yasalarıyla tanımlanmış bulunan konuyla ilgili görevlerini en iyi şekilde yerine getirebilecekleri yasal mevzuat altyapısını oluşturmalıdır. Ayrıca yapı üretimi ile ilgili olarak, üniversiteler, enstitüler, vakıflar, dernekler, şirketler veya kişiler tarafından yapılan çalışmalarını izlemeli, gerekli gördüğü durumlarda çalışmalarını destekleyebilmeli ve bu tür kuruluşların gelişebilmeleri için gerekli ortamı oluşturabilmelidir.

Avrupa Birliği ve GATS süreci veya daha genel olarak, küreselleşme olgusu karşısında, ülke çıkarlarının korunması, zorunluluklar karşısında bireyler ve toplum olarak haklarımızın korunması için sürekli olarak **yeni politikalar** üretilmesini gerekli kılmaktadır. Yapı üretiminde, ulaşılan teknik düzeyler ve iletişim imkanları, önceleri sıradan hale gelmiş, alışılmış uygulamaların geçersiz hale gelebildiği veya mutabakata varılmış konuların yeniden gözden geçirilmesinin zorunlu olduğu durumları olağan hale getirmektedir. Bir yandan sınırlar mal ve hizmetlerin en geniş geçişi için alabildiğine açılırken, diğer yandan ülkelerin bu konularda engeller yaratabilmek ve malların ve hizmetlerin eşdeğerlilikleri ile ilgili sınırlamalar oluşturabilmek için özel çabalar içinde oldukları da gözlenmektedir. Bu konulardaki en yaygın uygulamalar performans ölçütlerinde oluşturulan farklılıklar olarak belirmektedir. Bu gibi, kendi etkinliğimizin sınırlandırılması karşısında diğer ülke etkinliklerinin artırılması çabalarına karşı hak mücadelesi verebilmek, çıkarlarımızın korunmasını sağlayabilmek için yapı üretimi ile ilgili bütün kurum, kuruluş ve kişilerin bir bütün halinde politikalar geliştirmesi ve bunların uygulamaya konulabilmesi ile mümkün olabilecektir.

Bu oluşumların geliştirilebilmesi konusunda Bayındırlık ve İskan Bakanlığının önemi yadsınmamalıdır. Bu politika yaklaşımlarının en önemli kaynakları üniversite, teknik okul, yapı üretimi ile ilgili meslek ve sanat okul eğitimleri, meslek için eğitimler, sürekli eğitim, statü tanımları ve eğitimleri, ülke içi yapı standartları, yerel yapısal özelliklerin tanımlanarak korunması, ülke içi ücret düzeyleri, haksız rekabete karşı mücadele, özel bilgi ve deneyim gereklilikleri gibi başlıklar altında toplanmaktadır. Bu konuların sürekli gelişen durumlara göre en uygun şekillerde yeniden yapılandırılabilmesi için, ülke genel politikaları ile uyumun sağlanması gerekliliğini de göz önünde tutarak, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının yönlendirmesi altında geliştirilmesi gereği bulunmaktadır. Bunun sağlanabilmesi için, Bakanlık faaliyetlerinin geleneksel bürokratik kadrolar yerine, daha esnek ve hızlı davranabilen, konuya taraf olan; diğer

kamu kurum ve kuruluşları, meslek birlikleri, meslek odaları, ticaret odaları, bağımsız yapı enstitüleri, üniversiteler ve yapı ile ilgili diğer teknik okullar, malzeme üreticileri, yapı sektöründeki şirketler ve benzerleri ile sürekli ilişki içerisinde bulunabilecek, sürekli veya geçici komisyonlar oluşturabilecek, araştırmalar yapacak veya yaptırabilecek **yüksek kurullar** şeklinde oluşturulması gerekli olabilecektir.

Yapı üretimi insanların ve toplumların üzerinde çok önemli etkileri olan, yaşamın kalitesine çok güçlü katkılar yapabilen, toplumların kültürel kimlik ifadelerinin yer bulduğu bir alandır. Yapı üretimi ile ilgili yaşama alanlarının niteliği, yaşanılrlığı, çevre uyumu, kültürel içerikleri, üretim ekonomisi gibi bireylere göre farklılık gösterebilen konular, bireyleri bir toplum olarak bütün halinde ele alan imar yasaları gibi yaklaşımların cevap vermekte yetersiz kalabileceği, farklı yaklaşımlar geliştirilmesini öngören içerikler taşıyabilir. Bu bakışla yapı yasalarının, imar yasalarından farklı olarak toplumların kimliklerinin bir yansıması olarak da varolması gerektiği görülmektedir.

Sonuç olarak: İmar yasaları genel hukuk kapsamında yurttaşların kentle ilgili bireysel ve ortak haklarını tesis eder. İmar yasalarının tarafları, kamunun kendisi ve bir bütün olarak toplumdur. Yapı yasası özel hukuk kapsamında olup, hükümlerinin hitap etmekte olduğu tarafları İmar Yasasından tümüyle farklıdır. Yapı yasaları, imar yasaları tarafından tesis edilen konular içeriğinde, yapı üretimi taraflarının birbirleriyle ve kullanıcılar arasındaki ilişkilerini tanımlar ve hakların nasıl kullanılacağını belirler. Diğer taraftan yapı yasaları, yapı üretimine katılan tarafların ilişkilerinin düzenlenmesinin yanısıra, ayrıca yapı üretimine fiilen katılma imkanı olmayan tüketici/kullanıcı gibi üçüncü tarafların haklarını da belirlemek ve korumak durumundadır. Bu yönüyle bir kamu görevi niteliği de taşımaktadır. Bütün bu sayılanların ışığında; imar yasasının yanında ayrıca bir yapı yasasının oluşturulması gereği vardır ve bu yasa ile tanımlanacak görevleri yerine getirebilmek için, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yasada öngörülen gereklerle uygun yeni örgütlenme önlemleri almak durumundadır.

I Eylül Barış Günü vesilesi ile

Uygarlığın bilinen 7 bin yıllık tarihinde her 100 yılın 87'si savaşlarla geçti. 20. yüzyılda dünyamız iki büyük dünya savaşına sahne oldu. 2. Dünya Savaşı'nda Hitler ve onu destekleyen büyük tekellerin azgın saldırıları sonucu çeşitli uluslardan 55 milyon kişi öldü. Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombalarının yıllarca süren etkileri 1.5 milyon insanın ölümüne yol açtı. 2. Dünya Savaşı'nın bittiği günden bu yana süregelen bölgesel savaş ve emperyalist saldırılarda 30 milyondan fazla insan hayatını kaybetti. ABD'nin saldırı ve işgaliyle başlayan Irak savaşı yalnızca 1 yılda binden fazla insanın canına mal oldu.

Rakamlar korkutucu, yeryüzünde insanlığın varoluşunu tehdit eden savaşlara karşı ulusların ve insanların barış içinde yaşayacağı bir dünya, bir avuç kapitalistin ve insanlık düşmanının dışında herkesin özlemi. Barışın gerçekten hakim olduğu bir dünyada yaşamak mümkün.

Barış hareketi, yalnızca savaşın ve ona bağlı yıkımın karşısında olmakla yetinemez. Aynı zamanda insanlığı, uygarlığı, kültürleri, tarihi tehdit eden; toplumların, bilimin, refahın gelişmesine; açlığın, yoksulluğun ortadan kalkmasına engel oluşturan politikaların da karşısında olmalıdır. Çünkü savaş tüm bunların hem sonucu hem de nedeni olarak karşımıza çıkıyor.

Devletlerarası çıkar çatışmaları, kar hırsları ve korkular nedeni ile savunma sanayileri ve bütçeleri azami boyutlara ulaştı. Dünyada her gün 1 milyar dolar, savunma sanayine gidiyor ve açlıktan her yıl yaklaşık 60 milyon insanın hayatı sona eriyor. Barış, dünya halklarının, ekonomik ve toplumsal refahını amaçlamak anlamına geliyor.

Dünyada bilimsel çalışmalara ayrılan kaynakların % 85'i silahlanma, bunun % 15'i de nükleer araştırmalar için kullanılmaktadır. Yok etme-köleleştirme ideolojisi üzerine kurulu bir bilimin insanlığa yarar sağlaması imkansız. Oysa bilimsel gelişme, insanlığın topyekün yararına hizmet edecek bir rotaya sokulabilir. Barış, bilimin, insanların daha iyi, daha nitelikli ve sağlıklı yaşamalarına hizmet etmesini amaçlamak anlamına geliyor.

Dünyada bugün hakim olan ideoloji, gücünü ve egemenliğini kabul ettirme, gerekirse yok etme ideolojisi. Emperyalist devletler, bir yandan 'ideolojiler bitti' derken, öte yandan kendi ideolojilerini dayatmakta, halkları köleleştirmeye, sömürgeleştirmeye çalışmaktadır. Uluslar ve halklararası dayanışma, paylaşma, ortak çalışma kültürü barış ideolojisinin parçalarıdır ve barışın dünyada söz sahibi durumuna getirilmesi mümkündür. Barış, insanlık kültürünün yok edilmekten ve kölelikten kurtarılmasını amaçlamak anlamına geliyor.

Barış hareketi, Türkiye için çok büyük önem taşıyor. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra emperyalist devletlerin boyunduruğu altına giren ülkemiz, bağımsızlığını, ulusal güvenliğini, ekonomisini, diğer halklarla ilişkilerini emperyalist devletlerin denetimine ve belirleyiciliğine bıraktı. Türkiye adı, dünyada saldırgan ülke, ABD'nin çıkarları doğrultusunda savaşan ülke olarak anılmaya başlandı. Bugün dünyanın pek çok bölgesinde asker bulunduran, topraklarımızda pek çok yabancı üsse izin veren devlet, kendi bölgesinde, kardeşçe, karşılıklı iyi ilişkiler içinde yaşaması gereken uluslara emperyalizmin model devleti olarak dayatılır hale geldi.

Kendi sınırları içinde bile halkları, kültürleri düşmanca birbirine düşüren yok etme-köleleştirme ideolojisinin devlet politikası haline gelmesi, toplumdaki eşitsizlik ve adaletsizliğin gemi azya alması ve insan hayatını üç kuruşluk kar karşısında hiçe sayan azgın kapitalizmin egemenliği karşısında, barış, insanımızın en yakıcı özlemi olmaya devam ediyor.

1.5 milyon insanın yoksulluk sınırının altında yaşadığı, 10 milyona yakın nüfusun işsiz olduğu ülkemizde, düşmanca politikalar nedeni ile giderek artan savunma ve silah harcamaları ülke ekonomisinin uluslararası finans tekellerine mahkumiyetini pekiştiriyor. Türkiye, Yunanistan'dan sonra, savunma harcamalarının GSMH'ye oranı en yüksek ikinci ülke. Tüm bu olumsuz koşullara karşı mücadele, barış mücadelesinden geçiyor. Barış, ülkemiz için bağımsızlık, adalet ve karşılıklı güven anlamına geliyor.

Barışseverler uzun bir yola çıktılar. Bu yolda saygıyla andığımız Nazım Hikmet'in, Behice Boran'ın, Aziz Nesin'in, Mahmut Dikerdem'in, Barışseverler Cemiyeti'nin, Barış Derneği'nin devrettikleri, yolumuza ışık tutmaya devam ediyor. Eşitlikçi, özgür insanların ve halkların barış içinde yaşadığı, emperyalizmden ve her türlü sömürden, ayrımcılıktan ve yoksulluktan kurtulmuş bir dünya özlemi duyuyoruz. Bu yolda tüm barışseverleri, güçlerini gücümüze katmaya çağırıyoruz.

Barış Derneği

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ – BİLGİSAYAR KURSLARI

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi bünyesinde verilecek bilgisayar kurslarının detayları aşağıdaki gibidir.

AutoCAD (2D+3D) A Grubu	96 SAAT	
	Mimarlık ve benzer disiplinlerden kişiler kabul edilecektir.	
	Mimarlık, İç Mimarlık, Şehir Bölge Planlama, Peyzaj Mimar, Mimarlık Bürosu Teknik Eleman (teyit) , Öğrenci (teyit)	
	Kurs Ücreti : 500 YTL (3 taksit – 200 YTL + 150 YTL + 150 YTL)	
	Öğrenciler için : (% 30 İndirim) 350 YTL (3 taksit – 150 YTL + 100 YTL + 100 YTL)	
	Mimarlar Odası Üyesi Aidat Borcu Bulunmayan Üyelere : (% 15 İndirim) 425 YTL (3 taksit – 225 YTL + 100 YTL + 100 YTL)	
	Hafta içi grubu : 18:00 – 22:00	Pazartesi – Çarşamba - Cuma
	Haftasonu grubu : 13:30 – 17:30	Cumartesi – Pazar

3D VİZ C Grubu	72 SAAT	
	AutoCAD bilmek ön koşulu ile kayıt alınacaktır. (Beyanname imzalanacaktır.)	
	Kurs Ücreti : 400YTL (3 taksit – 200 YTL+100 YTL+ 100YTL)	
	Öğrenciler için : (% 30 İndirim) 280 YTL (3 taksit – 80 YTL + 100 YTL+ 100 YTL)	
	Mimarlar Odası Üyesi Aidat Borcu Bulunmayan Üyelere : (% 15 İndirim) 340 YTL (3 taksit – 140 YTL + 100 YTL+ 100 YTL)	
	Hafta içi grubu : 18:30 – 22:30	Şalı - Perşembe
	Haftasonu grubu : 09:00 – 13:00	Cumartesi – Pazar

- ☐ Kayıt için gerekli olan belgeler 2 adet fotoğraf ve gerekli teyit (öğrenci kimliği vs.) evraklardır.
- ☐ Kurs ücretlerinin **ilk taksidi kayıt sırasında alınmaktadır**, diğer taksitler için senet düzenlenmektedir.
- ☐ Yukarıda belirtilen grupların açılabilmesi için en az 8 kişinin kayıt yaptırması gerekmektedir ve sınıf kontenjanları maksimum 12 kişidir.

Eylül'ün son haftası başlayacak olan gelecek dönem kursları için ön kayıtlar başlamıştır. Ayrıntılı bilgi ve kayıtlar için: Eylem Ekin 0 312 417 86 65 (112)

EDEBİ MEKANLAR

Edebiyatçılar Derneği ile birlikte hazırlanmıştır.

GİDİLEMEDEN YAPILAMAYAN BİR KEMAL SUNAL KAHKAHASI

Ahmet Antmen

Şu sıralar Gençlik Parkı üzerine yazmak 'merhumu nasıl bilirdiniz?' gibi bir soruya denk düşüyor. "Nasıl bilirdiniz?" Genç bilirdik. Daha yapacak çok işi vardı.

Anadolu'nun dört yanından Ankara'ya gelmiş ve Ulus otellerinde yaşamına çizgiler, umutlar katanlar... Bir hastalığın geçmesini bekleyenler, üç beş kuruş para denkleştirip de yarın artık memleketine dönme hesabı yapanlar, küçük bir iş bağlayıp da çoluk çocuğuna hediye götürme arzusunda olanlar... Gençlik Parkı'na gelip basarlar kahkahayı. Belki de yüz kez seyrettikleri bir Kemal Sunal filminin karşısında. Yıllanmış garsonlar, sanki semaverler gibi tüterek yürümektedir. Az laf, çok bakışçıdır onlar. Gençlik Parkı'nın bir özelliği de çünkü kahkahalar ve kısık sesli sohbetler dışında gürültüye pek tahammülü olmamasıdır. Başkentimizde saatlerin yavaş işlediği, telaşın en has düşman ilan edildiği nadir yerlerdendir.

Gençlik Parkı illa ki gençleştığınız bir yerdir. Çocukken oynadığınız oyunları düşünme fırsatı bulacağınız kaç yer kaldı ki? Sen, ben, bizim oğlan. Parktaki küçük göletin yer yer deniz taklidi yapabilmesi bu yüzden. Bir Orhan Kemal romanı okuyorsanız, içli dışlı olduğunuz kahramanları görebilirsiniz orada. Akdeniz'e yaklaştıysanız. Bir Sait Faik öyküsü okuyorsanız, son kuş cıvıltılarının peşine takılabilirsiniz. Adalara iki üç düşsel kulaç kaldı yani. Eğer bir Can Yücel şiirinden çıkıp, üstünüzü henüz kuruladıysanız, ağız dolusu Datça işitebilirsiniz. Çünkü az büyümüş büyükler, ve çok bi çocuklar vardır Gençlik Parkı'nda.

Kızılay meydanında karşıdan karşıya geçmek için saniyeleri sayanlar, Gençlik Parkı'nda saniyeleri bul karayı al parayıcıların eline tutuştururlar ve illa ki kaybederler. Gençlik Parkı'nda adımların hızlandığı tek bir yer vardır. İnsanın güzel bir telaşla ciddi oyunlara koşturduğu. Gondol'da genellikle çığlıklar birbirine karışır. İnsanların sesleri tanışır. Çarpışan otolarda kaza payını yükseltmek için uğraş. Kapitalizmin mekanik ve pozitivist yaşam biçimine bir tepkidir belki de... Kaza payı yükselirken, insanın başına gelebilecek en büyük hasar gülmekten karın kaslarının ağrmasıdır. Unutmamak gerekir ki çarpışan otolardaki yağız Anadolu delikanlıları güçlerini ve kahkahalarını Yeşilçam'dan almaktadır. Az ötede herkesin büyük bir ilgiyle izlediği Battal Gazi ve Avanak Apti filmlerinden. Belki de Gençlik Parkı'ndan kurtulmaya çalışanların bir nedeni de bu. Onlar bir Hollywood filminden kopup geldiler çünkü. Gençlik Parkı'nın yerinde bir alışveriş merkezi hayal etmenin başka türlü imkanı yok çünkü. Hollywood filmleri, McDonalds hamburgerleri ve Bush krakerleri. Hepimizin daha az yediği bir numaraysa, mutlu ailelerin arasından sırtan sizi evlendiriyoruzcular. Gençlik Parkı'nda bir evlendirme salonu mu vardı ne? Artık gençlerimizi Burger King kuyruğunda evlendirebiliriz. Hem ziyaret hem ticaret.

Gençlik Parkı, çevresindeki iş yaşantılarının telaşını bünyesinde eriten bir vaha gibidir. Belki de yetişkinler dünyasında, bir çocuk adacığdır. Bu yüzden suçludur. İnsanları profesyonellikten uzaklaştırdığı için. Hiç akla hayale gelmedik bir eylem gerçekleştirilir orada. Düş kurulur. Oysa reklam yıldızları bizim yerimize bu işi yapmaktadır. Cep bilgisayarları ve cep telefonlarıyla giysilerimize kadar sokulan bir özgürlük, Gençlik Parkı'nın bohemliğinde yeşeremez. Ucu illa ki dokunacaktır birilerine, siz özgür değilsiniz; siz özgür değilsiniz. Gençlik Parkı'nda mısır yerken ağır aheste hareket eden güvercinler, hazır kart reklamları için iyi birer figüran değildir. Çünkü onlar da bir Yeşilçam filminden düşmüştür oraya. Belki de, Kemal Sunal'ın Devlet Kuşu filminden. Ve uğur olsun diye damlayan şey, yanlış hedefe gidebilir.

Gençlik Parkı iki nokta arasındaki sonsuzluktur. Ankara'nın tek renk gri olan göğüne bir başkaldırıdır. Başkent'in anılarının biriktiği nadir noktalarındandır. Bir gözyaşının peşine takılsanız kendinizi orada bulursunuz. Tadına baktığınız ya ayrılan bir sevgilidir, ya da büyük şehirle yeni tanışmış bir üniversite öğrencisi. Serserilere, laf atmalara karşı aşıkların vazgeçemediği bir yerdir Gençlik Parkı. Sıkça duyulur Gençlik Parkı'nın geçmişte çok daha güzel bir yer olduğu. Oysa Gençlik Parkı geçmişinden hiç de uzaklaşmamıştır. Geçmişsizlerin istilasına uğramıştır. Gençlik Parkı başkent'in, eski zaman aktarlarından devşirilmiş pek çok aşkına mekan olmuştur. Şimdi yapılmakta olan bir parkı kendine yakışmayanlardan değil, bir şehri siyah beyaz aşk sözlerinden arındırmaktır.

Buluşma noktası olarak YKM'nin alternatifi nedir? Hani dedim ya Gençlik Parkı'nda zaman yavaş işler. Bu yüzden geciken sevgililere, ağır esen rüzgarlara, durup uzun uzun bir güvercine bakanlara hiç kimse kızmaz. Hatta banklarla sohbet bile edebilirsiniz. Çünkü Gençlik Parkı'nda delilik serbesttir. "Bu kadar akıllının içinde deli kalanları", çağırır yamacına ve masa başından, atölyeden, mağazalarından kalkıp gelenlere içlerindeki deliliği anımsatır. Ağaclarına baş harflerini kazıyan sevgililer, tuttuğu takımı yazan çocuklar belki şimdi çoktan göçüp gittiler bu şehirden. Peki bir şehir geçmişini tüketirse ayakta nasıl durur? Göçebelerin ayak ve düş izleri siliniyorsa bir şehirden, geriye üzgün bir Karacaoğlan kalır. Karacaoğlan'a üzmemek için bir hayali evlat edinelim Gençlik Parkı'nda. Oturup karşısına televizyonun, önümüzde semaver koy verelim kahkahalarımızı. Ne kadar olursa. Düttürü Dünya'yı izlerken. Öyle bir çağındayız çünkü başkent'in. Geceleri müzisyeniz, gündüzleri limon satıyoruz. Gençlik Parkı'nın hali, sanatın haline benziyor. İstilaya uğramış. Ve suç kendisine bulunuyor. Hırsızlara kimsenin bir şey dediği yok. Çünkü burada yolları bağlayıp, köprüleri çözmüşler. Daracak geçitler bırakmışlar yayalara, karanlık alt geçitler. Koca bir parka nasıl tahammül etsinler. Ayaklarımızın, şehrimizin ve geleceğimizin altından yeşili çekerlerse Üç Kağıtçı'daki gibi yeşil dualarına çıkarız biz de. Ve Kemal Sunal, o meşhur gülüşüyle seslenir ardımızdan: "Ha ha, enayiler. İçim sızlıyor, içim. Bugün yeşil yağmayacak".

IX. ULUSLARARASI KONFERANS

"ÖTEKİ" MODERNİZMLER

Modern mimarlık ürünlerinin belgelenmesi ve korunması amacıyla 1990 yılında uluslararası bir örgüt olarak kurulan DOCOMOMO'nun Türkiye Ulusal Çalışma Grubu 2002 yılında kurulmuş ve aynı yıl Paris'te düzenlenen VII. Uluslararası DOCOMOMO Konferansı'nda uluslararası üyeliğe kabul edilmiştir. Docomomo_Türkiye öncelikle, Modern Mimarlık ürünleri ve bu ürünlerin korunması konusunda karşılaşılan sorunları tanımlamak ve gündemde tutmak için hem bilimsel, hem de popüler kamuoyu oluşturmak üzere, bu konuda çalışmalar yapan diğer kuruluşlarla işbirliği içinde kapsamlı envanter çalışmalarına başlayarak bir belge merkezi oluşturmanın yolunu açmayı amaç edinmiştir.

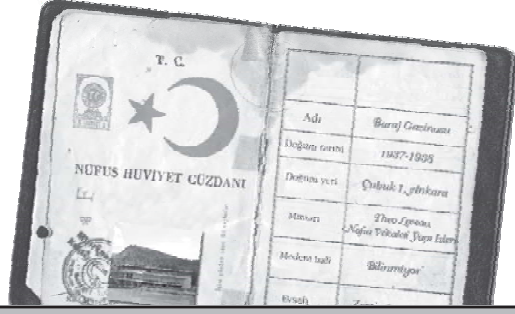
Docomomo_Türkiye, bu yıl dokuzuncusu düzenlenecek olan **Uluslararası DOCOMOMO Konferansı**'na ev sahipliği yapacaktır. 25-29 Eylül 2006 tarihlerinde İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirecek olan konferansın teması **"Öteki" Modernizmler** olarak belirlenmiştir.

20. yüzyıl modernizmleriyle ilgili yerleşik tarih kurgularının diğer bazı modernist yaklaşımları göz ardı ettiği kabulünden yola çıkarak, böylesi oluşumlara tüm coğrafi, kronolojik, biçimsel, ideolojik ve politik çeşitlilikleri içinde odaklanmayı hedefleyen konferans teması, "tanımlar, sınırlar, paradigmlar", "devingenlik ve değişim", "kimlikler ve öznellikler", "teknolojiler, süreçler, pratikler", "kentleşme, kalkınma, peyzaj" ve "gündelik modernizmler ve popüler kültür" alt başlıkları ile genişletilmiştir.

Bugün modern mimarlığın alışlagelmiş tarih yazımına şüpheyle bakılmakta ve modernizmin öngörülen iç tutarlılığı ve biçimsel bütünlüğü sosyal bilimler alanında yapılan çağdaş çalışmaların eleştirel yaklaşımında bir önkabul olarak yer almamaktadır.

Güncel tartışmalarda bu tanımlar ve farklı bakış açıları "öteki" modernizmlerin belgelenmesi ve korunması konusunu gündeme getirmektedir. Bununla birlikte, koruma ile geçicilik karşıtlığı, diğer bir deyişle, seçilen modern yapıların "kültür mirası" olarak korunması ile modernitenin geçici bir an olarak tanımlanması arasındaki kavramsal çelişki, koruma alanında çalışan kişi ve kurumlar için sorun oluşturmaktadır.

Bütün bu sorun ve kaygılar, IX. Uluslararası DOCOMOMO Konferansı'nda "Öteki" Modernizmler konusunda yapılacak tartışmaların belkemiğini oluşturacaktır. Konferansa son bildiri gönderme tarihi 26 Eylül 2005 olarak belirlenmiştir. Daha detaylı bilgi ve başvuru formları www.docomomo.org.tr adresindeki Docomomo_Türkiye sayfasından edinilebilir.

SİCİL DURUM BELGESİ İSTEMEYEN BELEDİYELERE DAVA AÇIYORUZ

Bir süredir Mimari Proje Sicil Durum Belgesi istemeyen Belediyelere yönelik Şube çalışmalarını devam ettirmektedir. Belediyelerin İmar Müdürleri ile yapılan çeşitli toplantılar bu çalışmaların ilk aşamasını oluşturmaktadır. TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 02 Haziran 2005 tarih ve 25933 sayılı resmi gazetede yayımlanması ile konu üzerine Şube çalışmaları hız kazanmıştır. Mimarlar Odası Ankara Şubesinin tüm çalışmalarının ardından halen Sicil Durum Belgesi istemeyen Belediyelere yargı süreci ile müdahale edilecektir. Yasal olmadığı halde Sicil Durum Belgesi istemeyen Keçiören Belediyesi yetkilileri için Valiliğe suç duyurusunda bulunulmuş, Sicil Durum Belgesi olmayan Yapı Ruhsatlarının iptaline yönelik dava açılmıştır. Bu kapsamda Keçiören Belediyesi ile başlayan süreç Sicil Durum Belgesi istemeyen diğer Belediyelerde de sürecektir.

ÖZEL SEKTÖRDE ÜCRETİ ÇALIŞAN MİMARLAR KOMİSYONU

Mimarlar Odası Ankara Şubesi mesleğin her alanında dayanışma içerisinde olunması gerekliliğinden yola çıkarak "Özel Sektörde Ücretli Çalışan Mimarlar Komisyonu" oluşturmuştur. Özel Sektörde çalışan mimarların Oda ile ilişkilerini geliştirerek, mimarlık mesleğinin çeşitli problemlerinin saptanacağı ve çözüm yollarının aranacağı Komisyon çalışmaları 8 Eylül 2005 Perşembe günü Mimarlar Odası Ankara Şubesi toplantı salonunda yapılacak toplantı ile gerçekleştirilecektir.

BİNA KİMLİKLERİ SERGİSİ DÜSSELDORF'TA

Yaklaşık iki senedir devam etmekte olan Bina Kimlikleri Envanteri Projesi, mimarlık kültürünün belgelenmesi ve kent hafızası oluşturulabilmesi için, önemli bazı yapılarla ilgili ayrıntılı bir araştırma yapılması ve sonuçta oluşan bilgilerin çeşitli araçlarla kamuoyunun bilgisine sunulması amaçlanmaktadır. Bu araçların en önemlilerinden biri hiç şüphesiz kentlilerle birebir iletişim kurmayı sağlayan sergilerdir.

1-10 Temmuz tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Mimarlar Birliğinin 22. Dünya Mimarlık Kongresinde oldukça kapsamlı Cumhuriyetin ilk 25 Yılına ait binalarını açıklamaları ile kapsayan sergi uluslararası platformda mimarların ilgisine sunulmuş ve büyük bir ilgi ile karşılanmıştır.

Söz konusu organizasyonda Bina Kimlikleri Sergisi Almanya Nord-Welfalen Mimarlar Odası yetkilileri tarafından incelenmiş, Almanya'nın Düsseldorf şehrinde Alman mimarlara ve halka sunulması yönünde talepleri tarafımıza iletilmiştir. Bir süredir Nord-Welfalen Mimarlar Odası ile birlikte Bina Kimlikleri projesi üzerine çalışmalar yürüten Şubemiz 8 Eylül 2005 tarihinde Almanya'nın Düsseldorf Kentinde kentlilerle ve mimarlarla paylaşmak üzere Bina Kimlikleri sergisini açacaktır. 18 Alman ve Avusturyalı Mimarın Ankara'da tasarladığı yapıların da yer alacağı Sergi kapsamında Mimarlar Odası Ankara Şubesi adına Ali Ulusoy ve Elvan Altan Ergut proje tanıtımı ve Türkiye'de yaşanan modernleşme hareketlerini tartışmak üzere Düsseldorf'da birer sunum gerçekleştireceklerdir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak Bina Kimlikleri Envanteri Projesi kapsamında emeği geçen başta akademik direktörümüz Sayın **İnci Aslanoğlu** ve Proje Koordinatörümüz Sayın **Elvan Altan Ergut** olmak üzere herkese teşekkür ederiz.

ÜYELERE e-posta HİZMETİ

Mimarlar Odası Genel Merkezi Oda'ya kayıtlı tüm üyelere e-posta vermeye başlamıştır. E-posta sunucusundan 10 MB'lık alanın kullanımına olanak sağlayan adresler isimsoyad@mimarlarodasi.org.tr şeklinde verilecektir. E-posta adresi alabilmek için Şubemize başvurmanız ve talep formu ile ekli sözleşmeyi doldurmanız gerekmektedir.

ŞUBEMİZ 50 YAŞINDA

Mesleğin birçok alanında öncül girişimleri ve demokratik yapısı ile Mimarlar Odası Ankara Şubesi 25 Aralık 2005 günü 50. Yılıni dolduracaktır. Şube tarihimizi açığa çıkarmak ve 50 yılda değişen toplum yapısı içerisinde Şubemizin öngördüğü girişim ve çalışmaların tüm üyelerle paylaşmak üzere, Aralık ayı boyunca sürecektir etkinlikler düzenlenecektir. 50. Yıl etkinliklerimizi belirlemek amacıyla 50. Yıl Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Şekillenen genel etkinlik kurgusuna katkı sunmak isteyen tüm üyelerimizin Şubemizle temasa geçmesi gerekmektedir. Şubenin 50. Yıl kutlamalarına ilişkin ayrıntılı bilgiye www.mimarlarodasiankara.org adresinden ulaşabilirsiniz.

DEVLET TİYATROLARINA DARBE KABUL EDİLEMEZ

Kültür Bakanı Atilla Koç'un, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Lemi Bilgin'i görevden almasıyla başlayan süreç giderek yankı buluyor. Ardı ardına gelen istifalar kültür hayatımızda bir deprem süreci yaşıyor. Devlet Tiyatroları'nın yeni döneminin başlayacağı bir anda yapılan bu görevden alma durumu ile AKP hükümeti sanata ve sanatçıya verdiği değeri bir kez daha gözler önüne seriyor.

"Sanatın içine tükürme" süreciyle başlayan sanat düşmanlığı, aynı zamanda Türkiye'nin aydınlık yüzünün sanatsal olarak karartılması sürecini hatırlatıyor. Bakanın tiyatrolara siyasi müdahale tavırından kaynaklı istifasını isteyen, Devlet Tiyatroları Edebi Kurul Başkanı Özdemir Nutku ve Edebi Kurul Üyesi Tuncer Cücenioğlu da çok kısa bir zaman dilimi içerisinde duyarlılıklarının ve sanata verdikleri değer karşılığını görerek görevden alındılar.

Bakan bildiğini okuyor. Belediye Başkanı Ankara'daki Atatürk Kültür merkez alanlarına ilişkin bildiğini okumaya devam ediyor. Sanata darbe devam ediyor. Türkiye kültür yoksunu bir sürece iteklenmeye çalışılıyor.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak Atatürk Kültür Merkezi alanlarına ilişkin "Kültür Başkenti Ankara" temasıyla yürüttüğümüz kamuoyu oluşturma sürecinde, çağdaşlığın simgesi olan sanata yapılan bu darbeyi kabul edilemez bir süreç olarak algılıyor ve Devlet Tiyatrosu sanatçılarının haklı mücadelelerini destekliyor, kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz.

12 EYLÜL ASKERİ DARBESİNİN ÜZERİNDEN TAM 25 YIL GEÇTİ...

Bir milyon insan gözaltına alındı... Yüz binlerce insan işkence gördü... Yüzlerce insan gözaltında, işkencece öldürüldü, kaybedildi... 50 gencimiz, idam edildi... Milyonlarca dergi kitap, gazete, filmler yakıldı... Onbinlerce işçi, memur, mühendis mimar, öğretim görevlisinin işine son verildi... Öğrenciler okullarından atıldı... Sivil toplum örgütleri dernekler ve meslek odalarının örgütlenmeleri daratıldı...

TMMOB nin en önemli dinamikleri olan Kamuda çalışan Mimar ve Mühendislerin Odalara üyelikleri zorunlu olmaktan çıkartıldı. Odaların gücü zayıflatıldı.

12 EYLÜL ASKERİ DARBESİNİN ÜZERİNDEN TAM 25 YIL GEÇTİ...

12 Eylül Anayasası hala yürürlükte... 12 Eylül Kurum ve kuralları hala devam ediyor... dünyanın her yerinde darbe yapanlar yargılanırken, 12 eylül darbecileri Anayasanın geçici 15.maddesi kaldırılmadığı için yargılanamıyorlar...

12 Eylül hukuku 25 yıl sonrada devam ediyor... Geçmişimizle yüzleşme tamamlanmadı... Darbeciler yargılanmadı... Türkiye Demokrasisi henüz kendini bulamıyor...

TÜRKİYE'NİN DEMOKRASİYE, KENDİNİ BULMASINA İHTİYACI VAR... 12 EYLÜL'ÜN 25.YILDÖNÜMÜNDE DARBECİLERİN YARGILANMASI VE DEMOKRASİ TALEPLERİMİZLE, TÜRKİYE'NİN HER YERİNDE GERÇEKLEŞECEK MİLYONLARLA BULUŞMADA, MİMARLARINDA SESİ OLACAK...

SESLERİMİZİ YÜREKLERİMİZLE KATALIM.

**MİTİNG ALANI:
11 EYLÜL 2005 SAAT 11.00
SİHHİYE MEYDANI**

BARIŞ HAFTASI Etkinlik Programı

1 Eylül 2005 Perşembe

18:30 Irak Direnişi ve Direnişin Geleceği Haluk Gerger - yazar

20:30 Film Gösterimi Yağmurdan Önce Milcho Manchevski

2 Eylül 2005 Cuma

18:30 Küba'dan Bakıldığında Dünya Barış Ernesto Gomez Abascal Küba Büyükelçisi

20:30 Belgesel film gösterimi Devrim Televizyondan Yayınlanmayacak Barkley & O'Brian

3 Eylül 2005 Cumartesi

16:00 Irak'ta Emperyalist İşgalin Görünmeyen Yüzü Yöneten : Remzi İnanç

- Irak'ta Yok edilen Kültürel Miras Prof. Dr. Emre Madran

- Irak'ta Yok edilen Toplum Sağlığı Dr. Özcan Günesen

- Irak'ta Emperyalist Şirketler ve Çalışma yaşamı Öğr. Gör. Fatma Ülkü Selçuk

20:30 Film Gösterimi Barış için Film Birer dakikalık 100 kısa film

Yer: **Söyleşi ve Panel:** Konur Sok. 4/5 Kızılay, Mimarlar Odası
Film Gösterimleri: Mimarlar Odası Arka Bahçe

Not: 29-30-31 Ağustos 1-2-3 Eylül tarihlerinde Konur Sokak, TMMOB önünde **"Resim ve Karikatür Sergisi"** ve **"Sokak Tiyatrosu"** gösterimi düzenlenecektir.

Etkinlikler Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin katkıları ile Barış Derneği tarafından 1 Eylül Barış Günü vesilesiyle düzenlenmektedir.

YAPI YASASI ATÖLYE ÇALIŞMASI

Yapı Yasasının gerekliliğine dair tartışmalar 2004'de gerçekleşen Deprem Şurasından bu yana gündemde. Mayıs ayında TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile temasa geçilmiş ve onların hazırladığı taslak üzerinden yasanın birlikte çalışılmasına dair görüş birliğine varılmıştır. Haziran ayı başından Ağustos ayına kadar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile birlikte Yapı Yasası Tasarısı Taslağı üzerine atölye çalışması yürütülmüştür. Yasaya ilişkin gerekçeler kısmında uzlaşa sağlandıktan sonra tek tek maddeler üzerinden tartışılmış ve atölye çalışması belli bir olgunluğa getirilmiştir. Mimarlar Odası Ankara Şubesi adına Sayın Aykut Ülkütekin'in atölye çalışmasının çıktılarını kaleme almış ve öneri metni Şube görüşü olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığına sunulmuştur. Şube önerisi metni içeriği itibarıyla ve önerdiği yeni kurumsal yapılanmalarla oldukça özgün bir nitelik kazanmıştır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı atölye çalışmasının çıktıları ışığında Yapı Yasası Tasarısını tekrar kaleme almaktadır. Yasanın Eylül ayında meclise gitmesi planlanmaktadır.

ARKA BAHÇE SALI-PERŞEMBE SÖYLEŞİLERİ

1 Eylül 2005 tarihinden itibaren "Arka Bahçe" kullanıma açılıyor. Eylül ayı ve 3-10 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek mimarlık haftası süresince çay ve kahve servisinin yapılacağı, her salı ve perşembe düzenli söyleşilerin ve film gösterimlerinin düzenleneceği bir mekan haline geliyor arka bahçemiz. Arka Bahçede düzenlenecek etkinliklerin programına Bültenle birlikte edinilen takvimden ve www.mimarlarodasiankara.org adresinden ulaşabilirsiniz.

 barış derneği Ankara Şubesi	Barış Pikniği <i>Tüm barışsever dostları pikniğimize bekliyoruz...</i> <table border="1"> <tr> <td>Tarih</td><td>04 Eylül 2005 Pazar</td></tr> <tr> <td>Hareket Yeri</td><td>Meşrutiyet Caddesi girişi</td></tr> <tr> <td>Saat</td><td>09:00</td></tr> <tr> <td>Piknik Yeri</td><td>Kayı Köyü Piknik Alanı - Yenikent</td></tr> <tr> <td>İrtibat</td><td>(0533) 730 82 63 - (0555) 296 25 07 - (0532) 492 11 57</td></tr> </table> Not: Müzik Dinletisi ve öğle yemeği verilecektir.	Tarih	04 Eylül 2005 Pazar	Hareket Yeri	Meşrutiyet Caddesi girişi	Saat	09:00	Piknik Yeri	Kayı Köyü Piknik Alanı - Yenikent	İrtibat	(0533) 730 82 63 - (0555) 296 25 07 - (0532) 492 11 57
Tarih	04 Eylül 2005 Pazar										
Hareket Yeri	Meşrutiyet Caddesi girişi										
Saat	09:00										
Piknik Yeri	Kayı Köyü Piknik Alanı - Yenikent										
İrtibat	(0533) 730 82 63 - (0555) 296 25 07 - (0532) 492 11 57										

ÇOCUK VE MİMARLIK YENİ DÖNEM ÇALIŞMALARI

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Çocuk Kültürü Araştırma Merkezi(ÇOKAUM) ve Milli Eğitim Bakanlığı ile 3 yıldır birlikte yürüttüğü çocuk ve mimarlık çalışmaları bu yıl katılımı arttırmak yönünde yeni bir kampanya ile başlayacaktır. Yeni bir döneme başlarken okullardan ve bir çok sivil toplum örgütünden yürütülen çalışmalara dair olumlu görüşler ve ortak çalışma talepleri alırken farkına vardığımız bir nokta bizim bu talepleri karşılamak konusunda olan altyapı eksikliğimizdi. Bu nedenle giderek toplumsal düzlemde etkisini büyüten bir çalışmanın daha fazla mimarla buluşması gerektiği varsayımından yola çıkarak başlıyoruz yeni dönem çalışmalarımıza.

Bu yıl çalışmalarımıza 3-10 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan Mimarlık Haftasında yapılacak büyük bir etkinlik ile başlayacağız. "1000 Mimar 1000 Okulda" kampanyası çerçevesinde Ankara'nın 5 farklı ilçesinden seçilecek yaklaşık 100 okulda gerçekleştirilecek bu çalışmanın kurgusu "Hayalimdeki Ankara". Bu çalışmada yaklaşık 200 mimar ve mimarlık öğrencisinin yer alması ve yaklaşık 4000 öğrenciye ulaşılması planlanmaktadır.

Bunun yanında 16-18 Eylül'de Bartın, İnkumu'nda olan işyeri temsilcilikleri toplantısı ve bölge toplantısı gerçekleştirilecektir. İnkumu'nda Ankaralı çocuklarla Bartınlı çocuklar buluşacak ve atölye çalışması düzenlenecektir.

Mimarlık Haftasından sonra "1000 Mimar 1000 Okulda" kampanyasına 2005-2006 öğretim yılında da devam edilecek, katılımı en üst düzeyde tutabilmek amacıyla kit programlar hazırlanacaktır. Mimarlık Haftasında yapılacak olan çalışmanın yeni döneme başlarken katılımı arttırma yönünde de bir eşik olacağı kurgulanmıştır.

Çocuk ve Mimarlık Bülteni'nin 2. sayısının geniş kapsamlı dağıtımı yapılmış ve oldukça olumlu geri dönüşleri alınmıştır. Bize geri dönen kurumlar bundan sonraki çalışmalarımızda bizlerle ortak hareket etmek istediklerini bildirmişlerdir. Özellikle Sosyal Hizmetler Çocuk Esirge Kurumu'ndan ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndan çalışmalarımızın birebir destekçisi olmak istedikleri yönünde talepleri oldu. Bu anlamda önümüzdeki dönem çalışmalarımıza başlarken temasa geçtiğimiz kurumlarla bir danışma kurulu oluşturulması planlanmaktadır.

Sonuç olarak böylesi iddaalı bir çıkışın arkasını doldurmak oldukça zor görünse de bunun altyapı çalışmalarını başlatmış durumdayız. Çocuk ve Mimarlık Çalışmasının ihtiyacı olan dinamizm bu çalışmaya daha fazla meslektaşımızı Çocuk ve Mimarlık Çalışmasına katmakla ve büyümeyle mümkün olacaktır.

“1000 OKULA 1000 POSTER”

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Çocuk ve Mimarlık Çalışma Grubu olarak 3 yıldır yürüttüğümüz çalışmaların ana aksını oluşturan "1000 Mimar 1000 Okulda" kampanyası çerçevesinde "1000 Okula 1000 Poster" başlıklı yeni bir çalışma tasarlanmıştır. Ankara ilköğretim okullarında yapılması planlanan bu çalışmada çocuklara kentlilik bilincinin ve kent kültürünün verilmesi, kültürel ve doğal mirasın korunması ve bu konuda duyarlılık oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu nedenle Ağustos ayı başında Avusturalya Büyükelçiliği ile temasa geçilmiş ve proje ortağı olmamız konusunda kendilerine teklif götürülmüştür. Avustralya Büyükelçiliği'nden dönecek olan cevap çerçevesinde proje Milli Eğitim Bakanlığı, Kor-Der ve ÇOKAUM'la birlikte gerçekleştirilecektir. Eylül ayında başlanılması düşünülen "1000 Okula 1000 Poster" kampanyasının birinci eğitim ve öğretim yılı sonunda tamamlanması ve okullara gönderilmesi planlanmaktadır.

“1000 MİMAR 1000 OKULDA” HAYATA TUTUNUN VE 2005-2006 ÖĞRETİM YILINDA BİR OKUL DA SİZ SEÇİN

Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından yürütülmekte olan " Çocuk ve Mimarlık Projesi", mimarlığın toplumla buluşabilmesinin/toplumsallaşabilmesinin önemli temas noktalarından birisi. Çünkü;

“Çocuk ve Mimarlık” projesi, karşılıklı bir aktarım, öğrenme ve geleceği yeniden kurgulama programı.

“Çocuk ve Mimarlık” projesi, Mimarlık ve Kent kültürünün Çocuk Kültürü ile buluşmasıdır.

“Çocuk ve Mimarlık” projesi, çocuklarla mimarlığı yeniden keşfetmenin, yeniden öğrenmenin, kentin gizemli noktalarını çocukların hayal dünyalarından çekip çıkartmanın ve onlarla birlikte hayal kentlere yolculuğa çıkmanın bir aracı...

Mimarların hayata ve topluma en genç fidanından tutunmasının, hayatın içinde kendisini yenilemenin, ararken bulunan ve geliştiren yöntemlerle eğitimcilerin eğitimini kapsayan, yapıli çevre eğitiminin, kent ve kentlilik bilinci oluşturulmasının erken yaşlarda paylaşılmasını kapsayan proje; tasarımın, tasarlamanın değerini ve önemini kavramış, eleştirel düşünce sistemi geliştirebilmiş nesillerin varolmasını olanaklı kılacak/destekleyecektir.

Mimarlığın topluma yeniden dokunması, geleceğin inşası için, "1000 Mimar 1000 Okulda" projesinde yer alacağınıza olan inancımız, bizleri ayakta tutmaya devam ediyor.

Bir okul seçeceğinize , o okulda ne yapmak isteyeceğinize, hayalinizin gerçekleşme temasına, bu kenti yaşanılabilir bir kent yapmanın, ilk adımlarını atacağınıza ve ilk tasarımcılarla çocuklarla buluşmayı hep isteyeceğinize inanıyoruz...

Okullarda bizi bekleyen binlerce çocuk, milyonlarca hayal giderek çoğalıyor...

Şimdi okul sıralarımıza dönüp yeniden okullu olma ve mimarlığı paylaşma zamanı....

"1000 Mimar 1000 Okulda" gerçekleşebilir bir hayal... 3 Ekim Mimarlık Haftasında başlayacak 2005-2006 öğretim yılı "1000 Mimar 1000 Okulda" çalışmalarında bu heyecanı birlikte paylaşmanın tam zamanı...

Mimarlar Odası Ankara Şubesi hayallerimizin buluşma noktası...

Bilgi ve iletişim için:
info@mimarlarodasiankara.org

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ KÜLTÜREL VE TEKNİK GEZİ KOMİSYONU Eylül - Ekim 2005 Ayı Gezi programı

ADIM ADIM ANKARA'YI TANIMAK

1.ADİM : Anafartalar Başından Samanpazarı çıkışına kadar
Buluşma yeri : TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bahçesi
Buluşma saati : 10:00
Buluşma Tarihi : 24.09.2005 Cumartesi
Kiminle Adımlıyoruz : Emre Madran (ODTÜ Öğretim görevlisi)
Öğlen Yemeği Nerede: Boğaziçi Lokantası

2.ADİM :Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Atpazarı Meydanı, Koyun Pazarı, Hanlar Bölgesi, Piriç Han, Çengel Han
Buluşma yeri : TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bahçesi
Buluşma saati : 10:00
Buluşma Tarihi : 08.10.2005 Cumartesi
Kiminle Adımlıyoruz : Emre Madran (ODTÜ Öğretim görevlisi)
Öğlen Yemeği Nerede: Kale içi köftecisi

3.ADİM : Samanpazarı-Ulucanlar-Dikimevi aksı
Buluşma yeri : TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bahçesi
Buluşma Saati : 10:00
Buluşma Tarihi : 15.10.2005 Cumartesi
Kiminle Adımlıyoruz : Rezzan Önen (Mimar, Plan Müellifi)

KARABÜK BELEDİYESİ HİZMET Binası ULUSAL MIMARI PROJE YARIŞMASI

Teslim Tarihi: 11 Ekim 2005

Katılım Ücreti: 50 YTL
Yarışmanın Türü ve Şekli
Yarışma; serbest, ulusal ve tek kademeli mimari proje yarışmasıdır.
Yarışmanın Yeri ve Konusu
Karabük İli Merkez İlçe Yeşil mahalle, Atatürk bulvarı 50 pafta 80 ada 172 parseldir.

İletişim Adresi:
Kemal Güneş Caddesi Belediye Sarayı 78200 Karabük
Telefon: 0370 412 89
Faks: 0370 415 58 09
E-posta: yarisma@karabuk.bel.tr
Web Sitesi: www.karabuk.bel.tr

LIVING STEEL ULUSLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİR KONUT YARIŞMASI “8 Milyar İnsanı Nasıl Barındırabiliriz?”

Teslim Tarihi :14.04.2006

Konut tasarımı ve inşasında yenilikleri özendirmek için çelik üretiminde çalışan şirketler ve üst kuruluşlarınca oluşturulan 5 yıllık bir uluslararası program olan Living Steel tarafından, küresel konut ihtiyacını karşılayacak yenilikçi fikirlerin ortaya çıkarılması amacıyla, biri Hindistan'da diğeri ise Polonya'da bulunan iki arazi için sürdürülebilir ekonomik, sosyal ve çevresel ilkeler üzerine kurulu konut tasarımı elde etmeyi hedefleyen bir yarışma açıldı. Konut tasarımlarında, çeliğin bu alanda getirdiği değer ve performansın da sergilenmesi bekleniyor. Yarışma jürisinde, Jaime Lerner (UIA Eski Başkanı), Glenn Murcutt (Avustralya), Charles Correa (Hindistan), Andrew Orgorzalek (Polonya) ve UIA'dan seçilecek olan bir yetkili bulunacak. İletişim: Cathy Johnson cathy.johnson@livingsteel.org Living Steel Competition Secretariat 825 Elliot Drive Middletown Ohio 45044 USA

Söyleşi/Sergi/Kokteyl

Kamu Hizmetinde Mimarlığa Tanıklık-6

“Geçmişten Günümüze, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu”

Jülide Gülizar Cemile Mumcu Okyay

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi İşyeri Temsilcileri Koordinasyon Komisyonu TRT Genel Müd. İşyeri Temsilciliği

Tarih:29.09.2005
Saat:18.00
Yer: Mimarlar Odası 5.Kat

